

REGIONÁLNÍ STATISTIKY

Ročník 2014

Kód publikace 330006-14

Ústí nad Labem, srpen 2014

Č. j.: 50/2014 - 7601

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2013

Zpracoval:

Krajská správa ČSÚ v Ústí nad Labem, oddělení informačních služeb a správy registrů

Vedoucí oddělení:

Ing. Monika Raušerová

Informační služby:

tel.: +420 472 706 121, e-mail: infoservisul@czso.cz

Kontaktní zaměstnanec:

Ing. Růžena Funková, e-mail: ruzena.funkova@czso.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na Internetu: **www.czso.cz**

Údaje o Ústeckém kraji naleznete také na Internetu: **www.ustinadlabem.czso.cz**

ÚVOD

Předkládaný materiál je analytickým obrazem vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje Ústeckého kraje v roce 2013, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2008). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů, přičemž klademe důraz na jevy v kraji významné. V textu jsme se snažili posoudit vývoj ve srovnání s ostatními kraji České republiky.

Vzhledem k systému postupného zpracování dat zatím nemáme k dispozici kompletní údaje za rok 2013. Proto můžeme v některých oblastech zpracovat hodnocení zatím pouze do roku 2012. Navíc v oblasti makroekonomiky (hrubý domácí produkt, hrubá přidaná hodnota, tvorba hrubého fixního kapitálu a navazující ukazatele) probíhá v současnosti rozsáhlá revize dat v celé časové řadě od roku 1995, a to jak na celostátní úrovni, tak na úrovni regionální. Její výsledky na regionální úrovni budou zveřejněny koncem letošního roku.

Aktuální údaje průběžně zveřejňujeme na internetu na adrese www.ustinadlabem.czso.cz. Komplexní pohled na vývoj v kraji poskytuje Statistická ročenka Ústeckého kraje pravidelně vydávaná v průběhu měsíce prosince. Přehled vybraných ukazatelů o krátkodobém vývoji regionu nabízí Statistický bulletin Ústeckého kraje, který vychází 95. den po skončení příslušného čtvrtletí.

Obdobné materiály byly zpracovány ve všech krajích České republiky. Také tabulková část má sjednocený obsah, aby byla uživatelům usnadněna možnost srovnání vývoje v jednotlivých krajích.

Reprodukce výňatků z tohoto materiálu lze pořizovat, pokud je uveden jejich zdroj, s výjimkou reprodukce pro komerční účely. Citace mohou být zveřejněny jen s uvedením zdroje „Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2013“ a původu statistických dat v něm otištěných.

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i.d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit. Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Zkratka „p.b.“ vyjadřuje údaj v procentních bodech.

Publikované údaje jsou platné k 31. 7. 2014. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

OBSAH

Úvod.....	3
1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ.....	8
2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ.....	16
3. EKONOMICKÝ VÝVOJ.....	28
4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	45
Seznam použité literatury a informačních zdrojů.....	54
Tabulková příloha.....	54
1. Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - demografický vývoj.....	55
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - sociální vývoj.....	56
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - ekonomický vývoj.....	57
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů - životní prostředí.....	58
2. Vybrané ukazatele za Ústecký kraj	
Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - demografický vývoj.....	59
Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - sociální vývoj.....	60
Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - ekonomický vývoj.....	63
Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj - životní prostředí.....	65
3. Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje	
3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje.....	66

SOUHRN HLAVNÍCH POZNATKŮ

Demografický vývoj

- Na území Ústeckého kraje žilo ke konci roku 2013 celkem 825 120 osob. Meziroční pokles o 1,6 tis. osob byl ovlivněn jak přirozeným úbytkem, tak záporným migračním saldem. Nadále pokračuje pokles kladného salda zahraniční migrace.
- Porodnost v Ústeckém kraji má klesající tendenci. V roce 2013 byla v mezikrajovém srovnání šestá nejnižší.
- Podíl narozených mimo manželství stále roste, dosahuje již více než 59 % a je druhý nejvyšší po Karlovarském kraji.
- Od roku 2010 pokračuje příznivý vývoj kojenecké i novorozenecké úmrtnosti.
- Pokračoval trend odkládání mateřství do pozdějšího věku, mateřství se rovnoměrněji rozložilo mezi 20. až 35. rok věku ženy.
- Vzhledem k mladší věkové struktuře obyvatelstva kraje je srovnání úhrnné plodnosti s republikovým průměrem příznivé. Krajská hodnota je šestá nejvyšší mezi kraji.
- Pozvolný pokles potratovosti, přesto stále nejvyšší v mezikrajovém srovnání.
- Naděje dožití se zvyšuje rychleji u mužů, stále je však nižší než u žen.
- Nejčastější příčiny úmrtí v kraji beze změny – zůstávají jimi selhání oběhové soustavy a novotvary.
- Historicky nejnižší sňatečnost v kraji, zůstává i nadále pod úrovní ČR. Rozvodovost v roce 2013 osmá nejnižší mezi kraji.
- Pro kraj zůstává typická příznivější věková skladba obyvatelstva, nízký průměrný věk v kraji i příznivé relace základních věkových skupin.

Sociální vývoj

- V kategorii pracovní síly (dle VŠPS) vzrostl počet zaměstnaných při současném poklesu nezaměstnaných. Již druhým rokem se zvýšil počet obyvatel starších 15 let, tedy potencionální zdroj pracovní síly.
- U počtu ekonomicky neaktivních se zvýšil podíl důchodců při meziročním poklesu podílu studentů.
- Pokles podílu zaměstnanosti v průmyslu a stavebnictví, nárůst podílu zaměstnaných v zemědělství a ve službách.
- Míra zaměstnanosti v kraji je, i přes meziroční nárůst, stále pod celorepublikovou úrovní.
- Meziroční růst míry ekonomické aktivity, jak celkové, tak u obou pohlaví.
- Obecná míra nezaměstnanosti v kraji meziročně poklesla, hodnota je třetí nejhorší mezi kraji.
- Počet evidovaných uchazečů o práci dle MPSV se meziročně zvýšil a byl druhý nejvyšší od roku 2005.
- Nárůst podílu nezaměstnaných osob, hodnota je dlouhodobě nejvyšší mezi kraji.
- Pozitivním jevem je meziroční nárůst volných pracovních míst, což se odrazilo v poklesu počtu uchazečů na 1 volné místo.
- Rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen nižší než na úrovni ČR.
- Rychlejší tempo růstu počtu příjemců předčasných důchodů.
- Vysoké počty dětí v předškolních zařízeních z minulých let se již pomalu posouvají do základních škol. Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních dvou letech snižoval.
- Trvale vysoká kriminalita, objasněnost meziročně vzrostla.
- Růst dopravní nehodovosti v letech 2012 a 2013, nižší počet usmrcených osob.

Ekonomický vývoj

- HDP v Ústeckém kraji měl po celou dobu (na rozdíl od ostatních krajů) mírně rostoucí tendenci, i když v posledních třech letech se meziroční růst zmínil a v roce 2010 došlo téměř ke stagnaci. Ve struktuře hrubé přidané hodnoty (HPH) mají rozhodující podíl výrobní odvětví.
- V roce 2010 došlo k nejvyššímu meziročnímu nárůstu tvorby hrubého fixního kapitálu mezi kraji.
- V roce 2009 byla zemědělská produkce na hektar zemědělské půdy v kraji nejnižší za posledních 5 let, v roce 2010 došlo k mírnému nárůstu. Zemědělská produkce v absolutním vyjádření byla však v roce 2010 nejnižší za posledních 5 let, a to v důsledku výpadku živočišné výroby, který nepokryla jako v ostatních krajích vyšší rostlinná produkce. Pokles byl jediný v republice.
- V roce 2011 vzrostly tržby velkých průmyslových podniků nad úroveň roku 2008. Meziroční nárůst zaznamenal rovněž počet pracovníků i výše průměrné mzdy. Rekordní úroveň dosáhla v kraji produktivita práce a byla již druhým rokem nejvyšší mezi kraji.
- V Ústeckém kraji (obdobně jako ve většině krajů) pokračoval pokles základní stavební výroby (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci). Byl doprovázen snížením počtu pracovníků a rovněž poklesem průměrné mzdy. Produktivita práce ze ZSV byla v kraji i přes mírný meziroční pokles nad republikovou úroveň a byla druhá nejvyšší mezi kraji.
- I v roce 2011 pokračoval v kraji pokles počtu nově zahájených bytů, a to jak u bytových domů, v domovech - penzionech a domovech pro seniory, tak i u bytů v rodinných domech.
- Ústecký kraj byl v roce 2011 jediným krajem, kde došlo k meziročnímu nárůstu počtu dokončených bytů. I přes tento pozitivní vývoj zůstává relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními kraji i s republikovým průměrem.
- V roce 2011 došlo k oživení v cestovní oblasti i v Ústeckém kraji. Meziročně vzrostl jak počet hostů, tak kapacita hromadných ubytovacích zařízení.

Životní prostředí

- Výměra orné půdy má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů.
- Pokračuje růst počtu ekologických zemědělců i podíl ekologicky obhospodařované půdy zejména v oblastech s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. v podhorských oblastech).
- Dlouhodobě klesá specifické množství vody fakturované domácnostem.
- Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji se v roce 2011 zvýšil stejně jako podíl napojených obydlí na kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod.
- Meziročně poklesl podíl čištěných odpadních vod.
- Ústecký kraj je největším znečišťovatelem (REZZO 1-4) měrných emisí SO₂ mezi kraji, průměr ČR převyšuje více než 5krát. Z hlediska emisí NO_x překračuje dlouhodobě více než 3,5krát republikový průměr, mezi kraji zaujímá po Hl. m. Praze druhou nejhorší pozici.
- Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele meziročně (2010/2009) poklesla na 307 kg za rok a po dlouhé době se dostala pod průměr ČR.
- Množství odděleně sbíraných složek komunálního odpadu v kraji meziročně (2010/2009) vzrostlo a kraj si tak vylepšil pozici a posunul se z poslední příčky na desátou.

1. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Ve městech žijí čtyři pětiny obyvatelstva kraje.

Ústecký kraj se již 14 let skládá ze **354 obcí**, na celorepublikovém počtu obcí se tak podílí necelými 6 %. Obyvatelstvo, žijící v těchto obcích, však tvořilo ke konci roku 2013 téměř 8 % celkového počtu obyvatel České republiky. Počet obcí se statutem města se proti roku 2008 zvýšil o 1 město (Chlumec), v posledních šesti letech se počet měst v Ústeckém kraji ustálil na čísle 59. **Podíl městského obyvatelstva** se po celé období od roku 2008 pohybuje kolem 80 %. Neuvažujeme-li Prahu (100 %), je tento podíl v Ústeckém kraji stejně jako v kraji Karlovarském trvale nejvyšší mezi ostatními kraji. Je to dáno podobným vývojem obou těchto území zasažených těžbou nerostných surovin a následným rozvojem především těžkého průmyslu, což s sebou především v Podkrušnohoří neslo likvidaci malých sídel (obcí) a výstavbu velkých aglomerací (měst). Hustotou obyvatelstva **154,7 osob na km²** převyšuje republikový údaj o 21 osob.

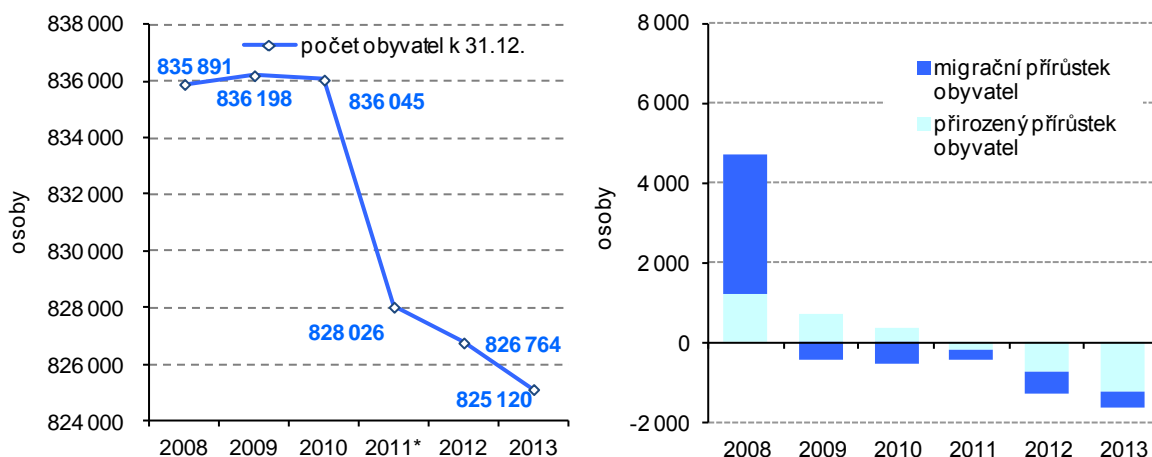
**Obyvatelstvo kraje
Pokles celkového
počtu obyvatel kraje
v roce 2013 ...**

Ke konci roku 2013 žilo na území Ústeckého kraje **825 120 osob**, proti konci roku 2012 se počet obyvatel snížil zhruba o 1,6 tisíce osob. Ve srovnání s rokem 2008 se však počet obyvatel Ústeckého kraje snížil téměř o 11 tisíc osob. Jedním z důvodů bylo zastavení vysoké zahraniční migrace v letech 2007¹ a 2008. Již v roce 2009 vliv stěhování ze zahraničí radikálně klesl a celková bilance obyvatelstva se tak již od roku 2010 dostala do záporných hodnot. Většina (téměř 51 %) celkového počtu obyvatel kraje ke konci roku 2013 připadala na ženy.

**...je výsledkem jak
přirozeného
úbytku,...**

Zatímco **celkový úbytek** obyvatel byl v roce 2010 zmírněn ještě kladným přirozeným přírůstkem, v letech následujících byl již naopak výsledkem přirozené změny **přirozený úbytek obyvatel**. Ve vývoji ukazatele přirozené změny je patrné (viz následující graf) postupné snižování jeho kladných hodnot, tak jak odeznívá zvýšená porodnost (odrodily silné ročníky žen narozené v 70. letech) a potvrzuje se tak, že zvýšená porodnost měla svůj vrchol již v roce 2008.

Graf 1.1 Počet obyvatel, přirozený a migrační přírůstek v Ústeckém kraji

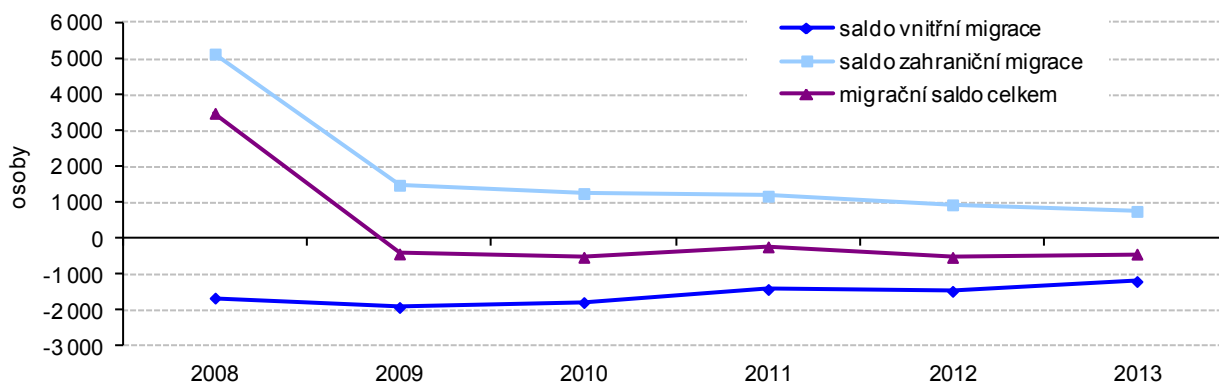
* v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

**....tak i záporného
migračního salda.**

Od roku 2008 docházelo k postupnému snižování počtu přistěhovaných, ale i vystěhovaných osob, jak přibližuje následující graf. Proti roku 2008 se do kraje v roce 2013 přistěhovalo téměř o 45 % méně osob, vystěhovaných bylo méně celkem o 18,8 %. V roce 2013 se do kraje přistěhovalo 6 978 obyvatel a vystěhovalo se 7 405 obyvatel, tj. - 427 osob. I nadále tak **převažovalo záporné saldo migrace** (převaha vystěhovaných nad přistěhovanými).

¹ Do údajů o celkové migraci za rok 2007 byly promítnuty zpřesněné údaje o migraci cizinců

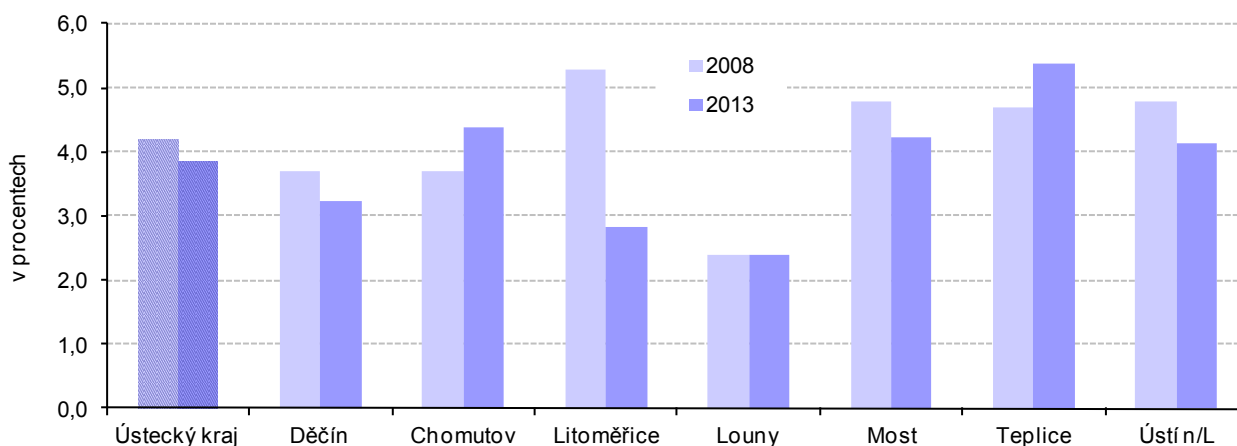
Graf 1.2 Stěhování v Ústeckém kraji

Podíl cizinců pod republikovou hodnotou.

Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatelstva se od roku 2010 (3,7 %) zvýšil o 0,2 p.b. (na 3,9 %). Proti celorepublikovému podílu byl sice již o 0,3 p.b. nižší, avšak Ústecký kraj stále patří mezi kraje s vyšším podílem cizinců. S platným živnostenským oprávněním bylo na území Ústeckého kraje v roce 2013 evidováno celkem 7 608 cizinců, z toho téměř 73 % tvořili muži (podíl na ČR 8,9 %). Nejvíce cizinců bylo zaměstnáno v okrese Teplice (18,7 %).

Graf 1.3 Podíl cizinců (bez azylantů) na celkovém počtu obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech (v %)

Demografické události

Klesající tendence porodnosti...

Počet **8 060 dětí** narozených v roce 2013 v Ústeckém kraji představuje porodnost ve výši 9,8 ‰ a potvrzuje klesající tendenci porodnosti v posledních šesti letech. Právě hodnota roku 2008 (12,0 ‰) zůstane asi na mnoho let nejvyšší porodností v kraji, neboť již odrodily silné ročníky žen, narozených v průběhu sedmdesátých let, tedy ve věku nejvyšší plodnosti. Celkem 46 % živě narozených v roce 2013 bylo v pořadí prvním dítětem matky. Lze sledovat, že zatímco podíl prvních dětí se meziročně výrazně nezměnil (- 0,2 p.b.), došlo k nárůstu podílu dětí narozených ženě jako čtvrté a další v pořadí (+ 0,8 p.b.) především na úkor podílu dětí narozených ženě jako druhé dítě v pořadí.

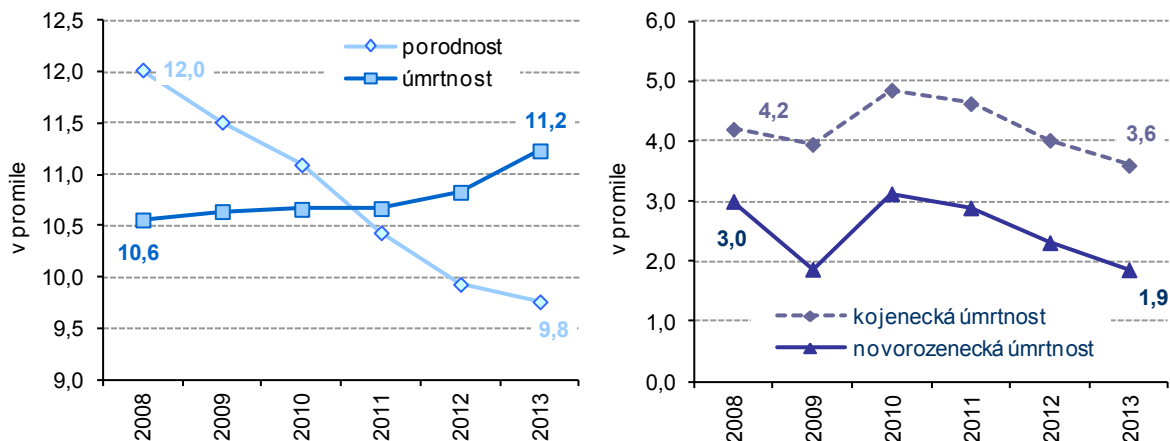
...provázená stagnující úmrtností.

Úmrtnost, vyjádřená obecnou mírou úmrtnosti, tedy počtem zemřelých na 1 000 obyvatel, se v Ústeckém kraji i nadále zvyšuje. V porovnání let 2008 a 2013 došlo k **nárůstu o 0,7 p.b.** na 11,2 ‰, meziroční nárůst činil (+ 0,4 p.b.) V roce 2013 **zemřelo** v Ústeckém kraji **9 277 obyvatel** (meziroční nárůst byl + 318 osob), výrazný rozdíl lze vysledovat podle věku u obou pohlaví. Zatímco v produktivním věku zemřelo 32,8 % všech zemřelých mužů, u žen v produktivním věku tento podíl činil 17,1 %.

**Příznivý vývoj
novorozenecké
i kojenecké
úmrtnosti.**

Příznivým směrem se v roce 2013 v Ústeckém kraji ubíral vývoj úmrtnosti v nízkém věku. Meziročně poklesla jak novorozenecká úmrtnost (z 2,3 ‰ na 1,9 ‰), tak i kojenecká úmrtnost (ze 4,0 ‰ na 3,6 ‰). Obě tyto míry úmrtnosti v kraji se tak opět trochu přiblížily hodnotám celorepublikového průměru (novorozenecká úmrtnost 1,4 ‰, kojenecká úmrtnost 2,5 ‰).

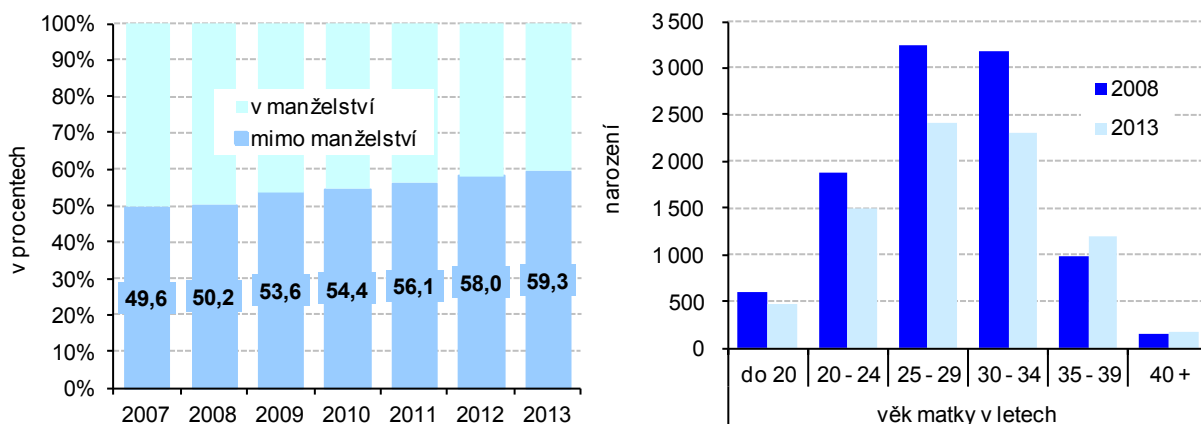
Graf 1.4 Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v Ústeckém kraji (v ‰)

**Trvalý růst počtu
dětí narozených
mimo manželství ...**

I přes meziroční pokles celkového počtu narozených dětí pokračoval v roce 2013 v Ústeckém kraji nárůst počtu dětí narozených mimo manželství, tedy neprovdaným ženám. Snižující se podíl dětí narozených v manželství lze na území kraje pozorovat již více než dvacet let. V roce 2008 podíl dětí narozených mimo manželství překročil polovinu všech porodů a stále meziročně roste, hodnota roku 2013, která vystoupala na **59,3 %**, to jen potvrzuje. V porovnání s republikovým údajem (45,0 %) jsou podíly dětí narozených mimo manželství v Ústeckém kraji výrazně vyšší (+14,3 p.b.), spolu s Karlovarským krajem (60,7 %) se jedná o nejvyšší podíly mezi kraji.

Graf 1.5 Podíl narozených mimo manželství (v %) a narození dle věku matky v Ústeckém kraji

**... rostoucí počty
narozených dětí
v pozdějším věku
ženy.**

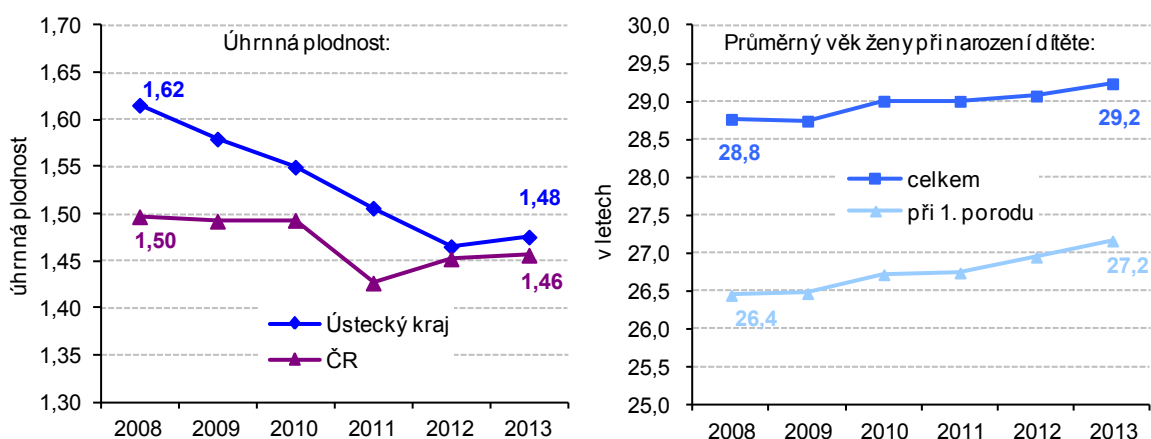
Přibližně pouze čtvrtina žen porodila v roce 2013 ve věku do 25 let, v posledních letech se postupně posunul převažující **věk ženy při porodu** až k hranici 30 let (viz graf 1.5 výše). Od roku 2009 nejvyšší podíl narozených dětí připadal právě na ženy ve věku 30-34 let, to se v roce 2013 změnilo, když došlo k mírnému meziročnímu nárůstu počtu žen, které rodily ve věku 25-29 let (+1,3 p.b.). Odklad mateřství na pozdější dobu a tím i rostoucí průměrný věk rodiček v souvislosti se společenskými změnami, odstartovanými již ke konci minulého století (nové možnosti studia, cestování, budování kariéry) mohou v posledních letech doplňovat i ekonomické obavy ze zajištění rodiny. Při podrobnějším porovnání věku matky při porodu dle věkových skupin za roky 2008 a 2013 se i v Ústeckém kraji potvrzuje

skutečnost posunutí mateřství nejen z nejmladších věkových skupin, ale také z věkové skupiny 20-24 let do následujících pětiletých věkových kategorií. Rození dětí se tak oproti dřívějšímu rovnoměrněji rozložilo mezi 20. až 35. rok věku ženy.

Úhrnná plodnost nadále klesá.

Postupné snižování počtu narozených dětí od roku 2008 se v Ústeckém kraji odrazilo i v poklesu **úhrnné plodnosti**², což je průměrný počet živě narozených dětí připadajících na jednu ženu ve věku 15-49 let. Srovnání s republikovou plodností zůstává i nadále pro Ústecký kraj příznivé vzhledem k celkově mladší věkové struktuře obyvatelstva kraje, tedy i žen. Vyšší hodnota úhrnné plodnosti než v Ústeckém kraji byla v roce 2013 vykázána ještě v kraji Středočeském, Jihočeském, Libereckém, Královéhradeckém a Jihomoravském.

Graf 1.6 Úhrnná plodnost, průměrný věk žen při narození dítěte celkem a při narození prvního dítěte v Ústeckém kraji

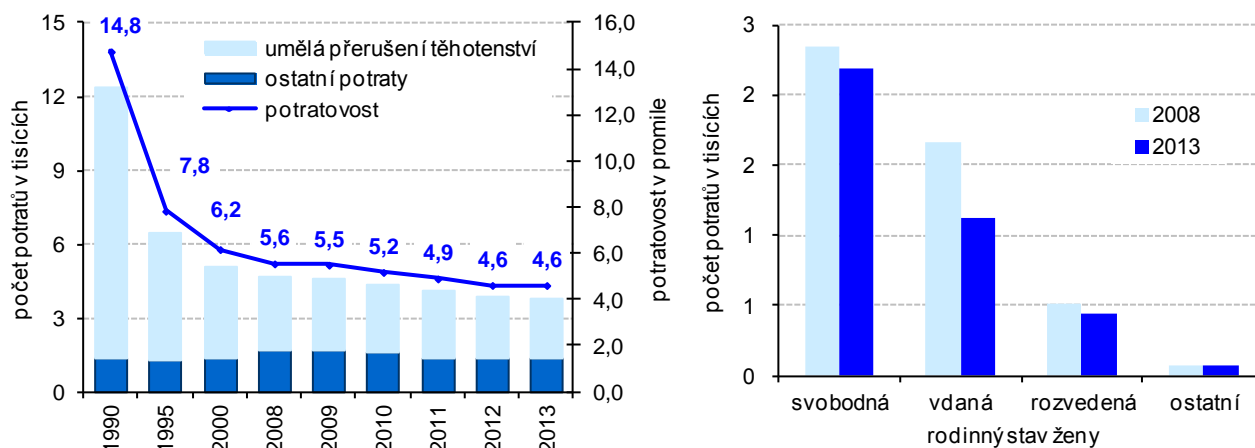
Přes pozvolný pokles potratovosti stále nejhorší hodnoty.

Pozitivní vývoj lze již od roku 2009 zaznamenat v Ústeckém kraji u **potratovosti** (počet potratů na 1 000 obyvatel). Zejména v důsledku rozšíření užívání moderních antikoncepčních prostředků klesaly již od poloviny 90. let minulého století roční počty interrupcí, což je nejnázorněji vidět při dlouhodobějším zpětném pohledu (viz graf 1.7). V **počtu potratů na 1 000 obyvatel** nadále zůstává Ústecký kraj dlouhodobě na předním místě mezi kraji a ani rok 2013, kdy tato hodnota dosáhla **4,6 ‰**, nebyl výjimkou, tato hodnota byla o 1,0 p.b. nad úroveň celorepublikového údaje (3,6 ‰). Obdobně je na tom Ústecký kraj s hodnotou potratového indexu. I přesto, že se od roku 2007 drží hodnota potratového indexu (počet potratů na 100 narozených) v Ústeckém kraji pod 50-ti procenty, dosáhla hodnota **potratového indexu 47,1 ‰**, přičemž meziročně došlo k jeho nárůstu o 0,8 p.b. Celorepublikový průměr (35,2 ‰) tak hodnoty potratového indexu v Ústeckém kraji (+ 11,9 p.b.) stále překračují nejvíce ze všech krajů České republiky.

Přibližně dvě třetiny potratů připadaly v Ústeckém kraji v roce 2013 na **umělá přerušování těhotenství**. Podíl **ostatních potratů** (vč. samovolných) se meziročně snížil o 0,3 p.b. Situaci v rozdělení potratů podle rodinného stavu matky v Ústeckém kraji znázorňuje následující graf 1.7.

² počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15-49 let) neměnné

Graf 1.7 Počet potratů a potratovost (v ‰), počet potratů dle rodinného stavu ženy v Ústeckém kraji

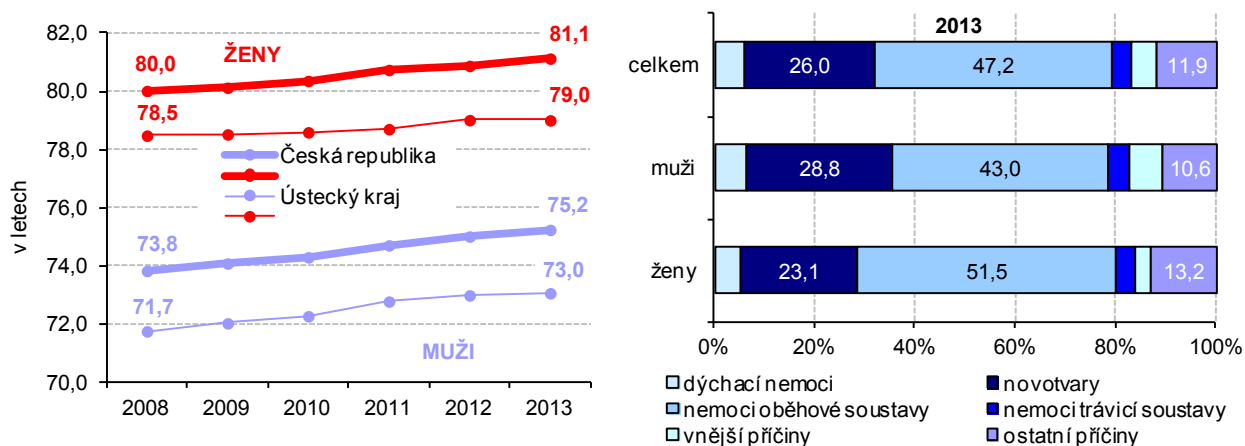

Naděje dožití roste rychleji u mužů než u žen, nejčastější příčinou úmrtí zůstává selhání oběhové soustavy.

V letech 2008 až 2013 došlo ke zvýšení **naděje dožití** při narození jak u mužů, tak i u žen, u mužů dokonce rychleji než u žen, a to jak na krajské, tak i celorepublikové úrovni (viz graf 1.8). Proti průměru České republiky zaostávala v kraji v roce 2013 u obou pohlaví naděje dožití zhruba o 2 roky a byla opět nejnižší ze všech krajů.

Nejčastější **příčina** (necelá polovina) všech **úmrtí** v roce 2013 v Ústeckém kraji stále připadala na nemoci oběhové soustavy, kdy na tyto nemoci umírají častěji ženy. Více než třetinu této příčiny úmrtí tvořily v posledních letech ostatní formy ischemické choroby srdeční, v roce 2013 se jejich podíl zvýšil dokonce na dvě pětiny. Zemřelí na novotvary představovali více než čtvrtinu všech úmrtí, kdy nejčastější příčinou byl zhoubný novotvar průdušek a plic (u mužů téměř 30 % všech úmrtí na novotvary). Třetí nejčastější skupinou příčin smrti byly nemoci dýchací soustavy, kdy byl zaznamenán meziroční nárůst o 1,2 p.b. Další častou skupinu tvořily vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti, kam patří především poranění, dopravní nehody, otravy a také sebevraždy, jejichž podíl tvořil přibližně 1,5 % příčin všech úmrtí v roce 2013.

Graf 1.8 Střední délka života novorozence (v letech) a zemřelí podle příčin smrti v Ústeckém kraji (v ‰)

Sňatečnost nadále klesá ...

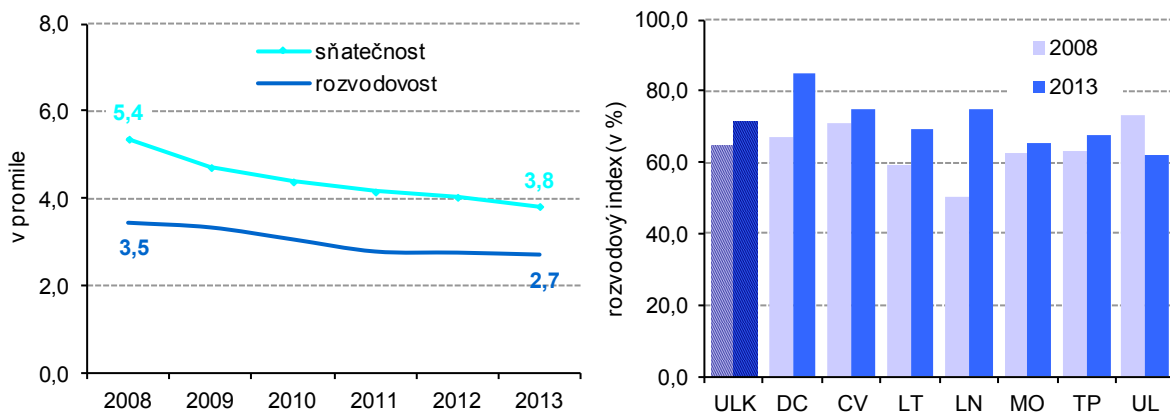
Počty sňatků se v Ústeckém kraji meziročně snížily o 5 %, v roce 2013 tak pokračoval již šestým rokem pokles **sňatečnosti**, která zaznamenala historicky **nejnižší hodnotu 3,8 ‰** a zůstává tak, i nadále, pod úrovní údaje za Českou republikou (4,1 ‰). Stejně jako v předchozích letech se tedy ani v roce 2013 nezopakoval fenomén roku 2007 a jeho příznivé „sedmičkové“ datum sňatku, umocněné sobotou, které způsobilo přechodný nárůst počtu sňatků.

Ke zlepšení postavení Ústeckého kraje došlo v roce 2013 u rozvodovosti.

...rozvodovost je také nižší.

Za dvanáct měsíců roku bylo **rozvedeno 2 252 manželství**, což je o 42 méně než za stejné období roku 2012. Počet rozvodů na 1 000 obyvatel dosáhl v kraji 2,7 ‰ (meziroční pokles o 0,1 p.b.). Rozvodovost v mezikrajovém srovnání byla za loňský rok osmá nejnižší, zatímco za rok 2012 byla třetí nejvyšší. Celorepublikový průměr byl stejný jako v Ústeckém kraji. Klesající rozvodovost absolutně i ve srovnání s jinými kraji je výrazně ovlivněna dlouhodobě nejnižší sňatečností mezi kraji.

Graf 1.9 Sňatečnost a rozvodovost (v ‰) v Ústeckém kraji, rozvodový index (v ‰) v Ústeckém kraji a jeho okresech

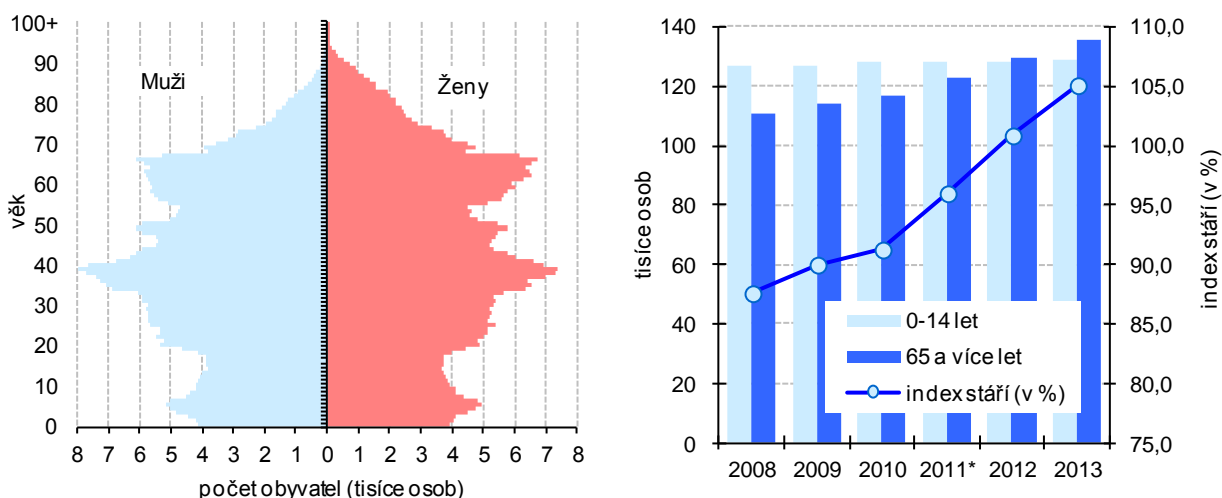

Věková struktura
Příznivé věkové složení obyvatelstva kraje....

Věková struktura obyvatelstva se v každé populaci vytváří dlouhodobým vývojem porodnosti, úmrtnosti a migrace. Promítnutí všech těchto událostí do věkové struktury obyvatelstva Ústeckého kraje nejnázorněji ukazuje věková pyramida pro rok 2013. I nadále se věková skladba obyvatelstva Ústeckého kraje od celorepublikové struktury lišila i v roce 2013 především vyššími podíly obyvatel ve věku 0-14 let (+0,6 p.b.) a ve věku 15-64 let (+0,4 p.b.). Podíl starší generace ve věku 65 a více let (16,4 %) byl nižší než celorepublikový (17,4 %), a lze sledovat, že i v Ústeckém kraji se projevuje stárnutí populace každoročním zvyšováním podílu obyvatel starších 64 let. Mezi lety 2008 a 2013 dokonce nejstarší věkové skupiny v Ústeckém kraji zvýšily svůj podíl rychleji (+3,1 p.b.) než tomu bylo na celorepublikové úrovni (+2,5 p.b.) Z výše uvedeného vyplývá i nižší průměrný věk obyvatel kraje (40,9 roku) proti celorepublikovému, konkrétně v roce 2013 o 0,6 roku, ještě v roce 2006 to však bylo o celý jeden rok.

....se odráží jak v nízkém průměrném věku obyvatel kraje...

Graf 1.10 Věkové složení obyvatelstva Ústeckého kraje, index stáří (v ‰)

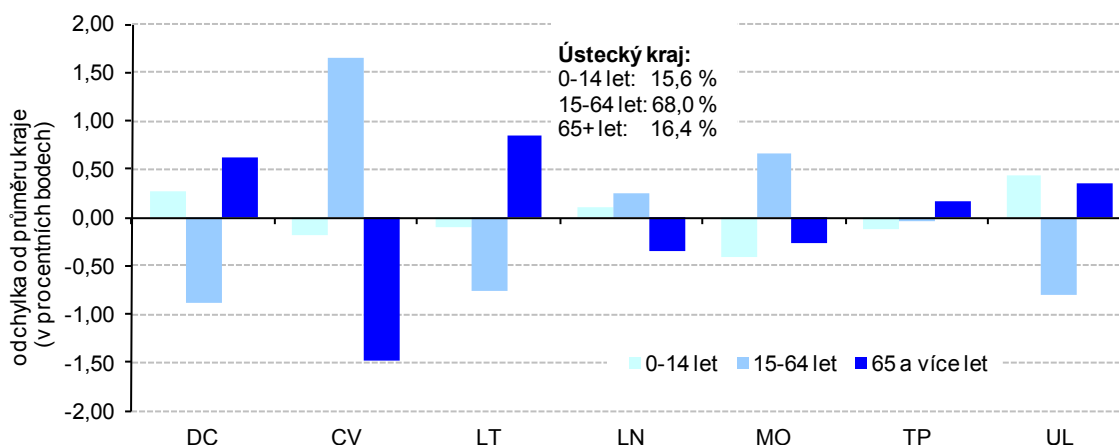

* v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

...tak i v příznivých poměrech základních věkových skupin.

Ze zastoupení 3 základních věkových skupin obyvatel Ústeckého kraje v roce 2013 jsou konstruovány indexy stáří, závislosti či ekonomického zatížení. Hodnota **indexu stáří** (105,1) udává, že na 100 dětí připadlo 105 osob starších 65 let, přičemž v roce 2008 dosahovala tato hodnota 87,6. Hodnota **indexu závislosti I** (23,0) udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadalo 23,0 dětí, hodnota **indexu závislosti II** (24,1) udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadalo 24,1 osob starších 64 let. Poslední hodnota **index ekonomického zatížení** udává, že na 100 obyvatel ve věku 15 až 64 let připadalo 47,1 obyvatel v dětském věku a poproduktivním věku (v České republice 47,9).

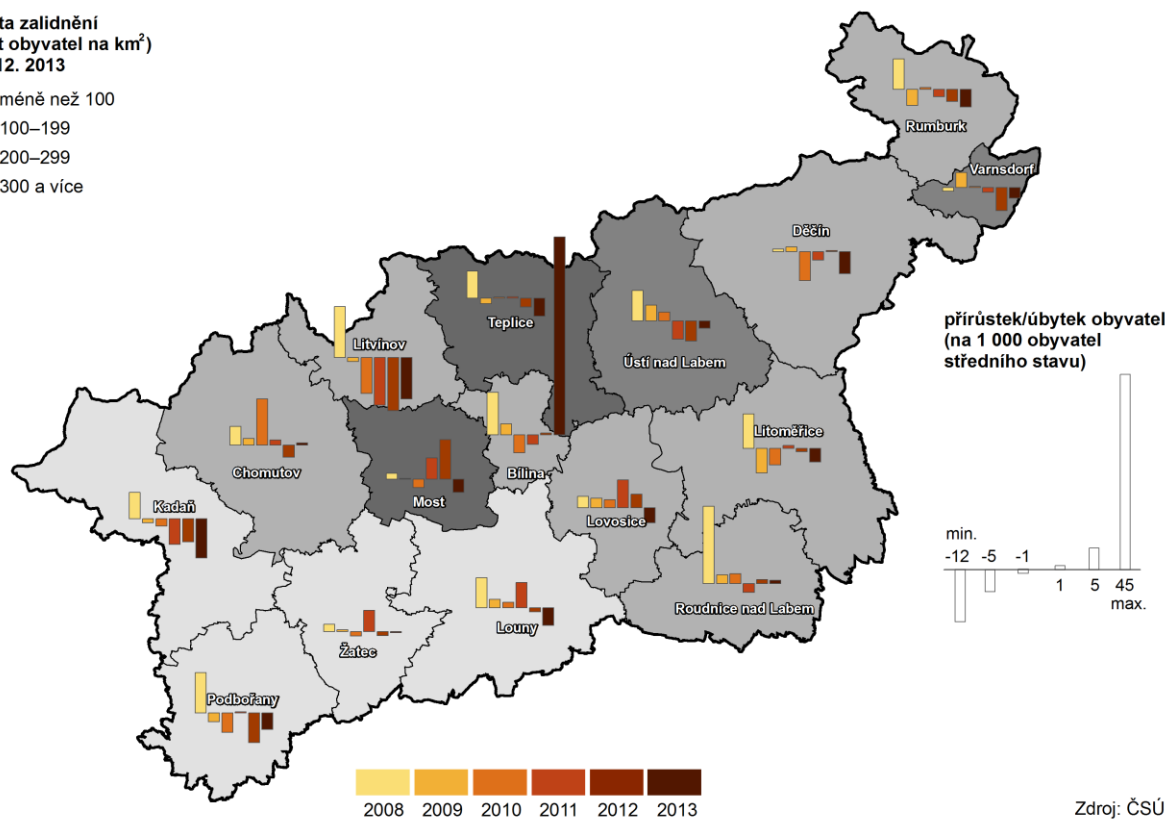
Graf 1.11 Srovnání věkové struktury obyvatel v Ústeckém kraji a jeho okresech v roce 2013

Pohyb obyvatel ve správních obvodech ORP Ústeckého kraje v letech 2008 až 2013

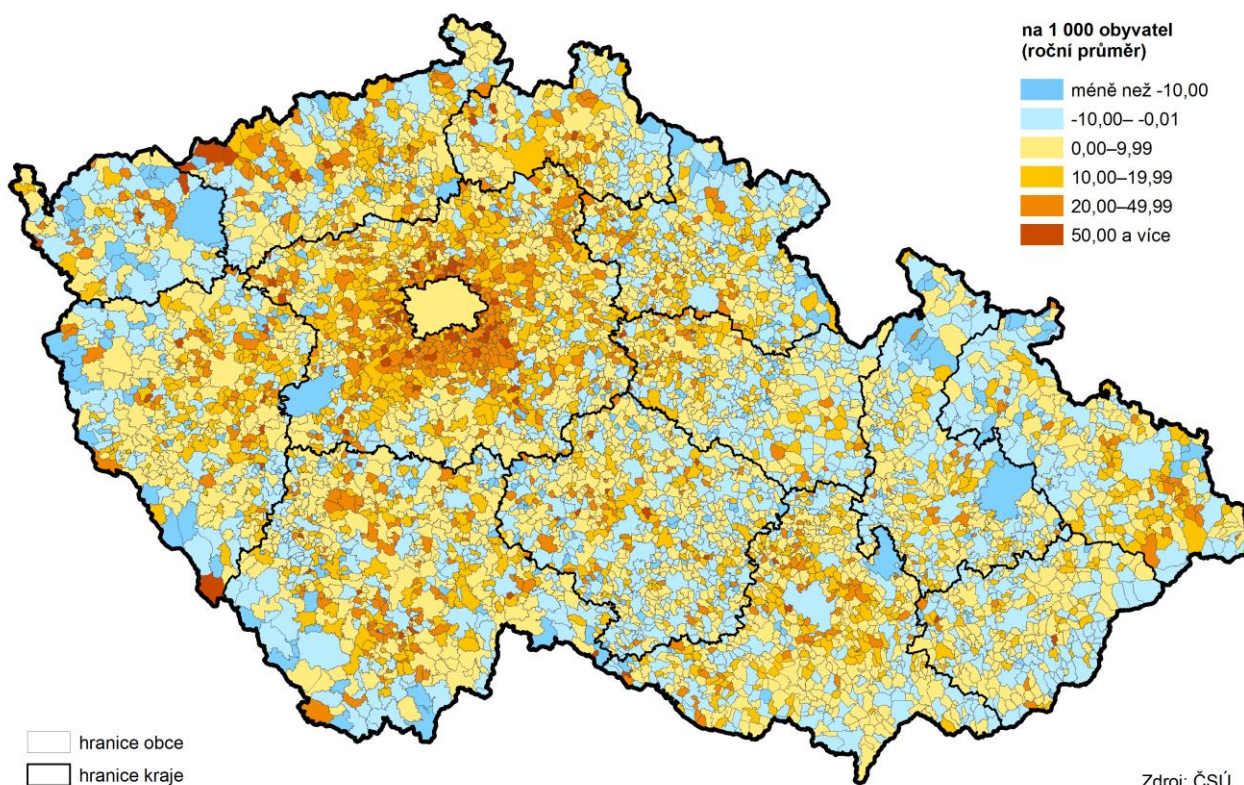
hustota zalidnění
(počet obyvatel na km²)
k 31. 12. 2013

- méně než 100
- 100–199
- 200–299
- 300 a více

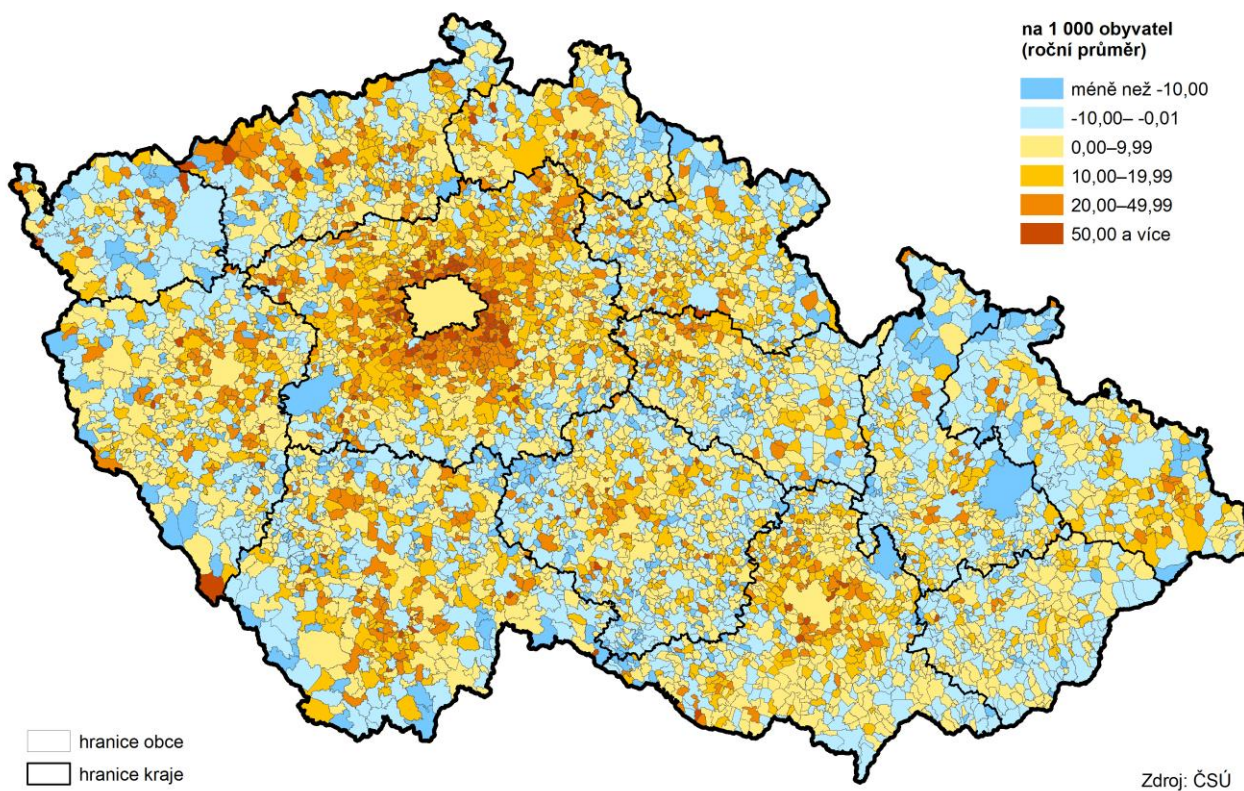

Zdroj: ČSÚ

Přírůstek obyvatel stěhováním v obcích v letech 2008 až 2013

Přírůstek obyvatel v obcích v letech 2008 až 2013

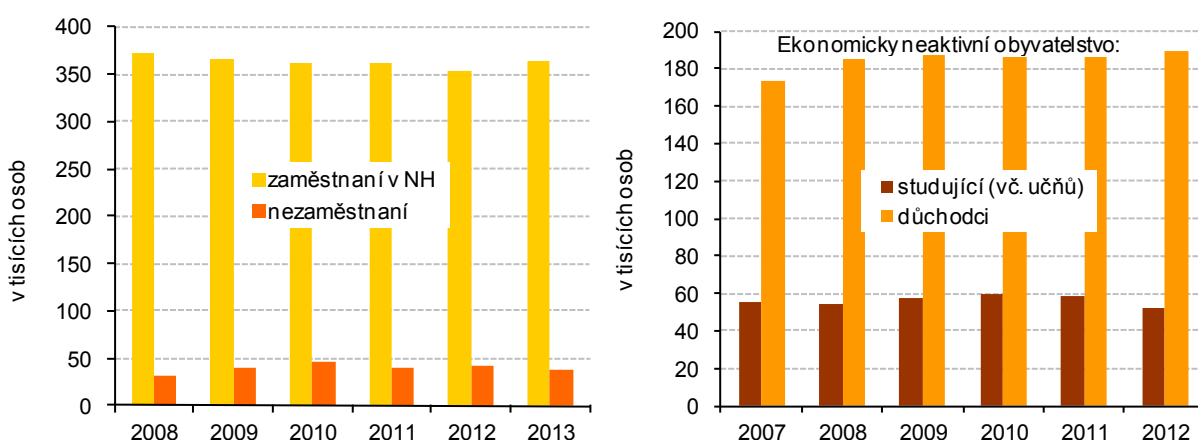
2. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Výsledky VŠPS

V kategorii pracovní síly vzrostl počet zaměstnaných za současného úbytku nezaměstnaných.

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo, tvořící **pracovní sílu**, jsou osoby patnáctileté a starší, které splňují požadavky na zařazení mezi zaměstnané a nezaměstnané. Z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS), ze kterého jsou údaje o ekonomické aktivitě populace získávány, vyplývá, že pracovní potenciál Ústeckého kraje byl v roce 2013 tvořen 401,5 tisíci obyvateli. Z celkového počtu připadalo více než 90 % na zaměstnané v národním hospodářství, meziročně se tak tento podíl zvýšil o 1,3 p.b. Na rozdíl od předchozích let, ovlivňovaných na trhu práce nepříznivou ekonomickou situací, došlo v Ústeckém kraji v roce 2013 ke snížení podílu nezaměstnaných (o 1,3 p.b.). Z dostupných dat z roku 2012 naprostou většinu **ekonomicky neaktivního obyvatelstva** tvořili důchodci, jejich podíl se v souvislosti se stárnutím obyvatelstva postupně zvyšuje, v roce 2012 dosáhl v Ústeckém kraji již 63 %. Další významnou skupinu tvořili studující, kteří se na celkovém počtu v témže roce podíleli ze 17 %.

Graf 2.1 Pracovní síla (tis. osob) a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (tis. osob) v Ústeckém kraji

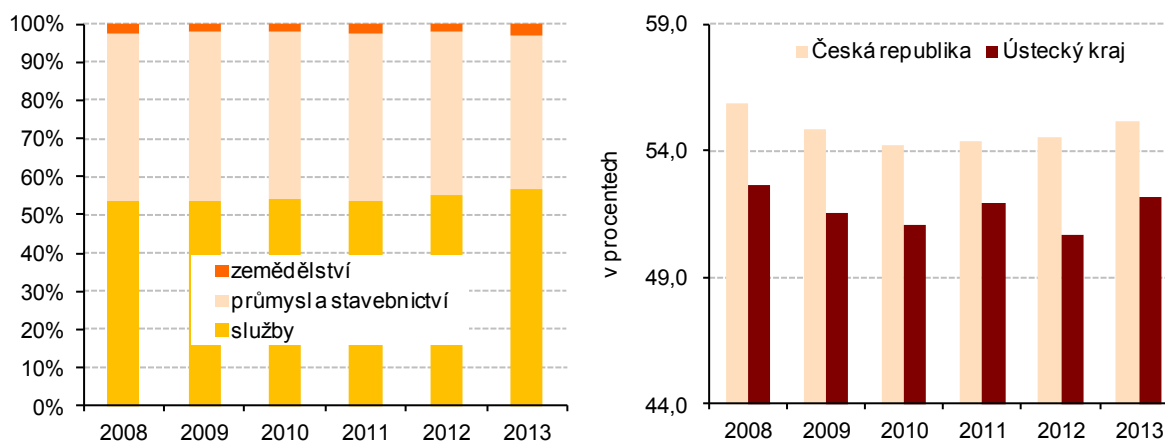

Nárůst zaměstnanosti v zemědělství byl provázen poklesem zaměstnanosti ve službách.

Zaměstnanost podle základních sektorů v Ústeckém kraji zachycuje názorně graf (2.2). Zatímco podíl zaměstnaných v zemědělství meziročně vzrostl ze 2,2 % na 3,0 % v roce 2013 a vzrostl i podíl osob zaměstnaných ve službách z 55 % na 56,7 %, zaznamenal podíl osob zaměstnaných v průmyslu a stavebnictví proti roku 2012 výrazné snížení (- 2,5 p.b.).

Míra zaměstnanosti v Ústeckém kraji dlouhodobě výrazně zaostává za celorepublikovou úrovní. Pozitivním jevem je, že po meziročním snížení v letech 2009, 2010 a 2012, hodnota tohoto ukazatele v Ústeckém kraji v roce 2013 opět vzrostla, meziročně o 1,5 p.b.

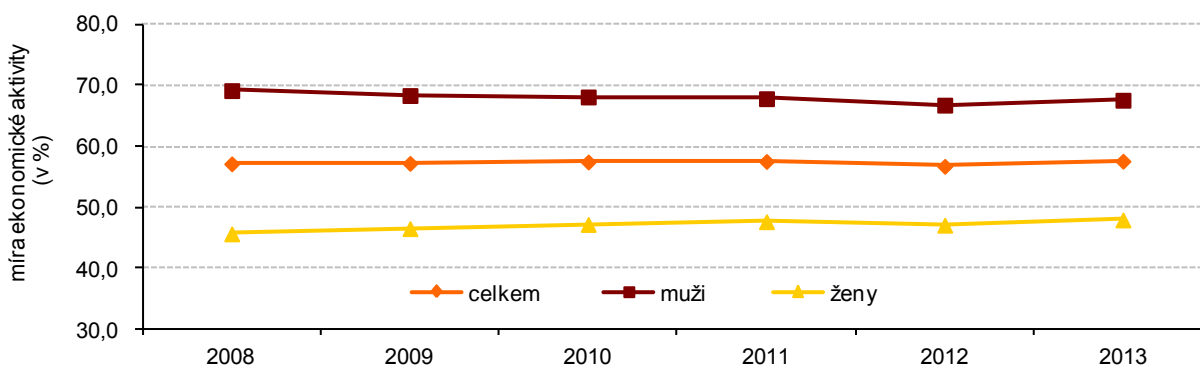
Graf 2.2 Zaměstnaní v NH podle sektorů (v %) a míra zaměstnanosti osob (%) v Ústeckém kraji a ČR

Mírný růst celkové míry ekonomické aktivity díky nárůstu ekonomické aktivity žen.

Míra ekonomické aktivity, vyjadřující podíl pracovní síly na počtu všech osob starších 15 let, se během roku 2013 zvýšila a dosahovala 57,6 % (tj. o 0,8 p.b. více než v roce 2012). Proti roku 2008 je tak míra ekonomické aktivity nižší o 0,4 p.b. Jak se vyvíjela míra ekonomické aktivity **podle pohlaví** v období let 2008 až 2013 přibližuje následující graf 2.3. Výrazně vyšší hodnota u mužů (67,6 %) zaznamenala po čtyřletém meziročním poklesu opět nárůst v roce 2013, a to o 0,9 p.b., u žen, kde v roce 2012 došlo také k poklesu této hodnoty, se míra ekonomické aktivity zvýšila proti roku 2008 o 0,4 p.b. a proti roku 2012 o 0,9 p.b.

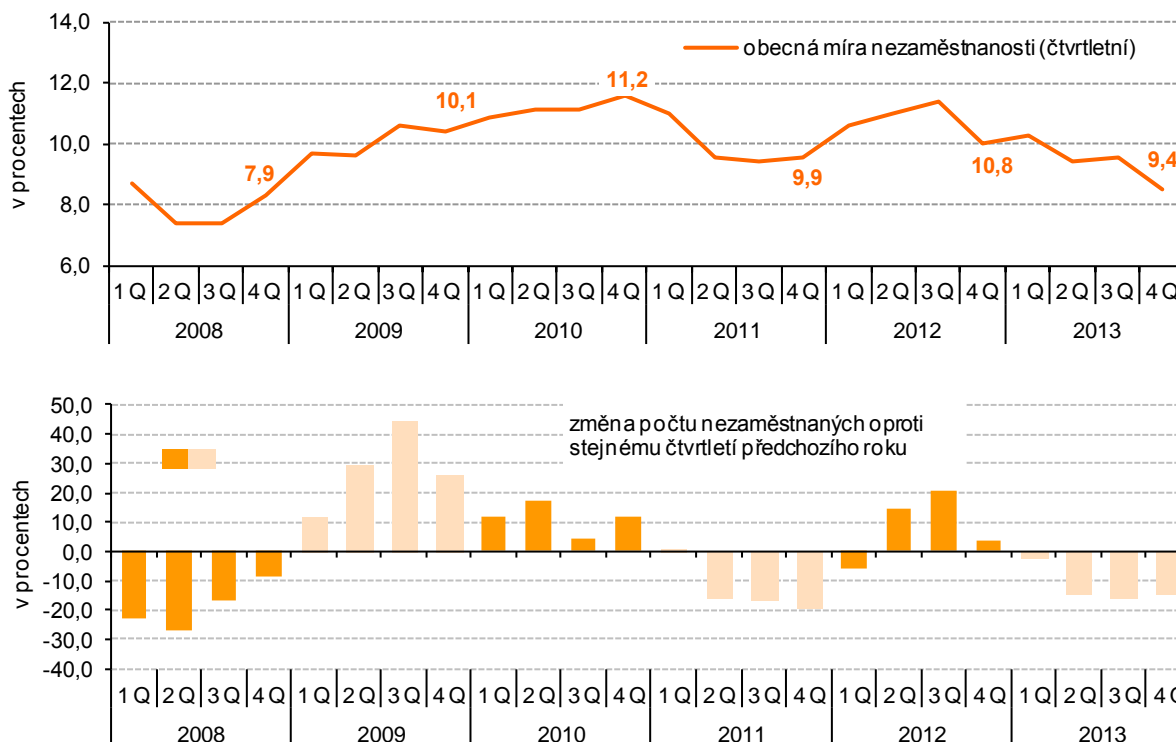
Graf 2.3 Míra ekonomické aktivity podle pohlaví v Ústeckém kraji (v %)

Příznivý obrát na trhu práce díky zlepšení hospodářské situace.

Příznivým směrem se v Ústeckém kraji v roce 2013, na rozdíl od předchozích let, obrátila podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) situace na trhu práce. Vlivem zlepšující se ekonomické situace poklesly **počty nezaměstnaných**, meziroční úbytek téměř 5-ti tisíc nezaměstnaných je toho dokladem. Graf 2.4 přibližuje různorodý vývoj počtu nezaměstnaných v jednotlivých čtvrtletích. V roce 2013 došlo ke snížení počtu nezaměstnaných ve 2. a 4. čtvrtletí, v roce 2012 došlo ke snížení počtu nezaměstnaných až v závěru roku.

Graf 2.4 Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných v Ústeckém kraji (v %)

Obecná míra nezaměstnanosti se snížila.

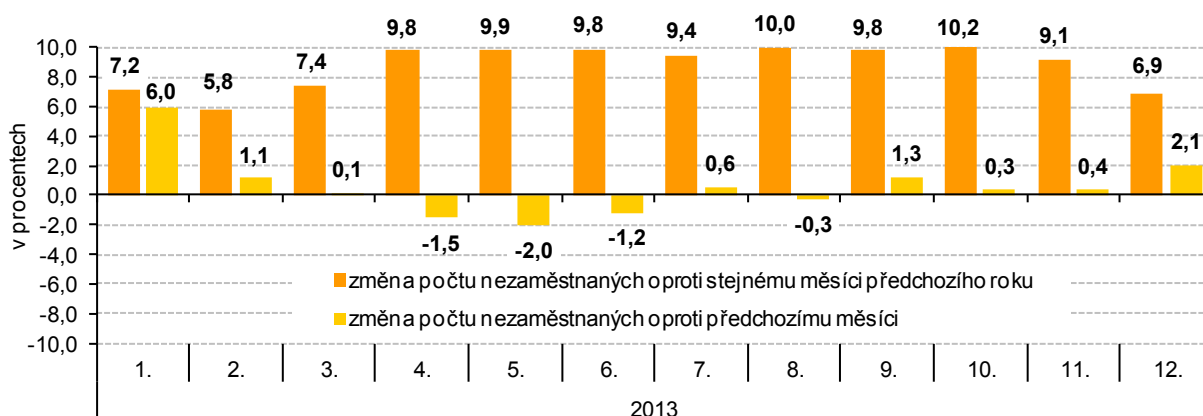
Podle metodiky VŠPS se **obecná míra nezaměstnanosti** (roční průměr) v Ústeckém kraji během roku 2013 snížila o 1,3 procentního bodu proti hodnotě roku 2012 (10,8 %). Její výše 9,4 % za rok 2013 představovala třetí nejhorší hodnotu mezi kraji České republiky a od roku 2008 je to poprvé, kdy Ústeckému kraji nepatřilo prvenství.

Nezaměstnanost (dle údajů MPSV)

Situace na trhu práce (podle údajů MPSV) byla v průběhu celého roku 2013 v Ústeckém kraji převážně ve znamení vykázaných kladných hodnot ve srovnání s rokem 2012. **Počet neumístěných uchazečů o zaměstnání**, evidovaných u úřadů práce v Ústeckém kraji, se v jednotlivých měsících roku 2013 pohyboval v rozpětí od 63 tisíc osob (červen) do téměř 66,1 tisíce osob (březen). Na konci roku 2013 se počet nezaměstnaných zastavil na počtu 65 820 tisíc osob, z toho 32 497 žen a 33 323 mužů. Proti konci listopadu 2013 se tento počet navýšil o 1 326 osob, tj. o 2,1 %, přičemž výrazněji vzrostl počet nezaměstnaných mužů, a to o 1 044, tj. o 3,2 %.

Rostoucí počty evidovaných uchazečů o práci po většinu roku,...

Graf 2.5 Změna počtu uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji v roce 2013 (v %)

... počet evidovaných uchazečů druhý nejvyšší od roku 2005.

Meziročně se počet uchazečů o zaměstnání v Ústeckém kraji navýšil ještě výrazněji, a to o 4 231 osob, tj. o 6,9 %. Meziměsíční změny v počtech uchazečů o zaměstnání odrážely situaci na trhu práce v průběhu roku a jsou patrné z grafu 2.5. Ke zvýšení došlo ve všech okresech kraje. Nejvyšší nárůst zaznamenaly úřady práce v okrese Litoměřice (o 14,5 %), naproti tomu pouze k mírnému navýšení došlo v okrese Teplice (o 0,9 %).

Počet uchazečů o zaměstnání k 31. 12. byl v Ústeckém kraji v roce 2013 druhý nejvyšší od roku 2005, v rámci okresu Ústí nad Labem byl nejvyšší vůbec již od roku 1991.

Podíl nezaměstnaných od roku 2011 opět ve znamení růstu.

Od října 2012 přešlo Ministerstvo práce a sociálních věcí na nový ukazatel nezaměstnanosti v ČR s názvem „**podíl nezaměstnaných osob**“³. Tento ukazatel dosáhl v Ústeckém kraji k 31. 12. 2013 hodnoty 11,47 % a v porovnání s koncem roku 2012 se tento ukazatel navýšil o 1,01 p.b., z toho podíl nezaměstnaných žen vzrostl o 0,89 p.b. na 11,50 % a podíl nezaměstnaných mužů se zvýšil o 1,11 p.b. na 11,43 %. Z pohledu mezikrajového srovnání je podíl nezaměstnaných v Ústeckém kraji dlouhodobě nejvyšší. Proti republikovému průměru byl podíl nezaměstnaných ke konci prosince 2013 vyšší o 3,3 p.b. Vývoj podílu nezaměstnaných v šestiletém období přibližuje následující graf.

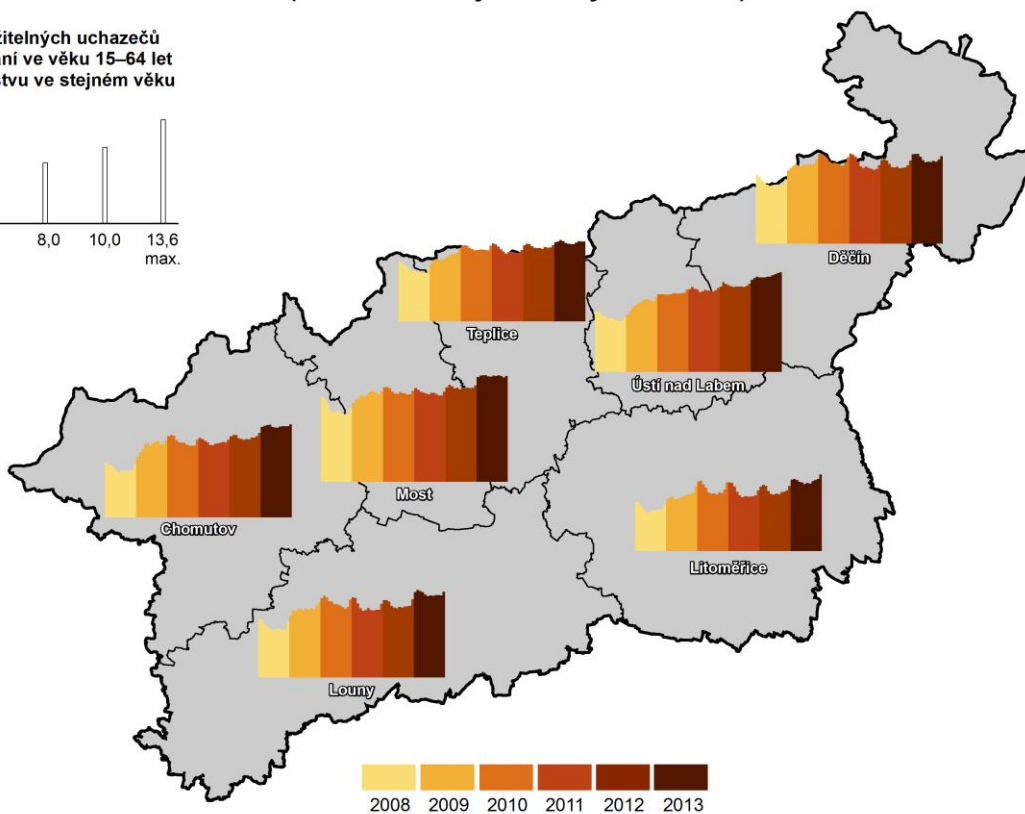
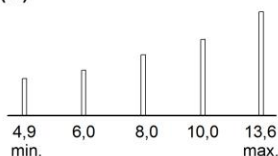
³ Ukazatel vyjadřuje podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 až 64 let z celkového počtu obyvatel ve věku 15 až 64 let. Do té doby užívaný ukazatel „míra registrované nezaměstnanosti“ poměřoval uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.

Graf 2.6 Podíl nezaměstnaných osob v Ústeckém kraji (v %)

**Nezaměstnanost v okresech Ústeckého kraje v letech 2008 až 2013
(stav ke konci jednotlivých měsíců)**

podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let k obyvatelstvu ve stejném věku (%)

Zdroj: ČSÚ

Nejnižší průměrný věk evidovaných uchazečů o práci... Ve srovnání s koncem roku 2012 došlo u uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2013 v Ústeckém kraji k mírnému zvýšení jejich **průměrného věku**. Tato skutečnost se projevila ve všech krajích České republiky. Uchazeče s nejnižším průměrným věkem (38,8 roku) však i nadále evidovali na úřadech práce Ústeckého kraje (proti ČR - 0,6 p.b.).

...jedna z nejdelších průměrných dob evidence.

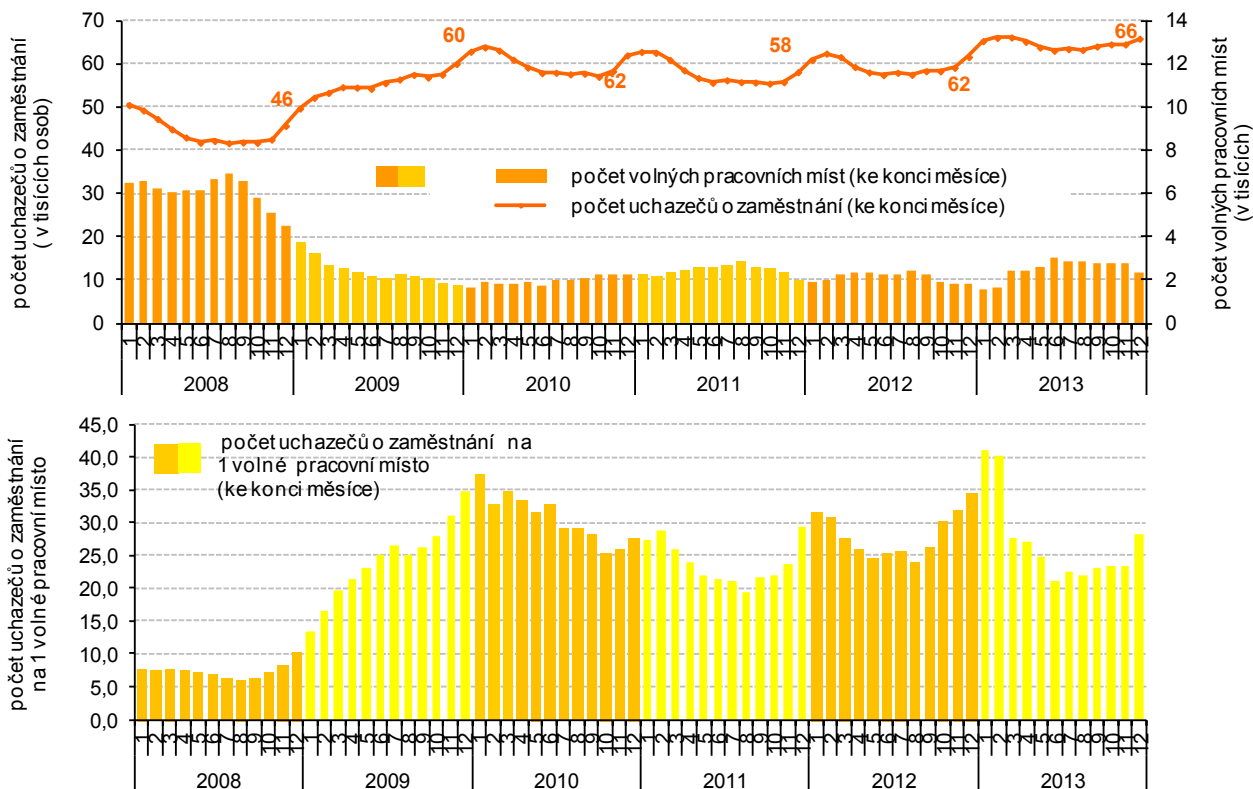
Ve všech krajích bylo i v roce 2013 meziročně zaznamenáno prodloužení **průměrné doby evidence uchazečů o práci**. Jako již několik čtvrtletí (již více jak 6 let), i na konci roku 2013, byla v Ústeckém kraji vykázána druhá nejdelší průměrná doba zařazení uchazečů o práci v evidenci (702 dní) v České republice po kraji Moravskoslezském (711 dní). Celorepublikový průměr překročil Ústecký kraj o 139 dní.

Meziroční nárůst volných pracovních míst...

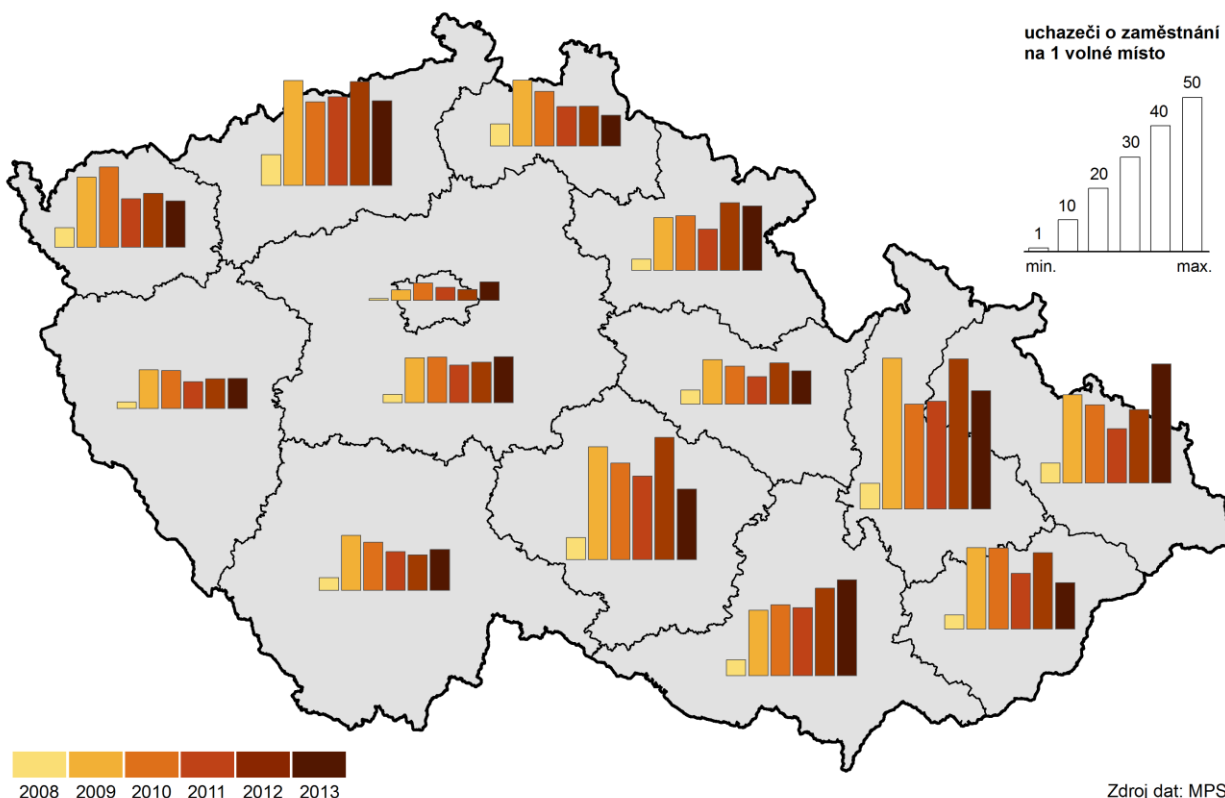
Úřady práce v Ústeckém kraji nabízely ke konci roku 2013 celkem 2 345 volných pracovních míst. Ve srovnání s koncem předchozího měsíce to znamenalo pokles o 408 míst, tj. o 14,8 %. Tento pokles byl po Olomouckém kraji druhý nejvyšší. Z pohledu krajů došlo k růstu meziměsíční nabídky pracovních příležitostí pouze v Karlovarském a Pardubickém kraji. V meziročním porovnání byla situace v této oblasti mnohem lepší, neboť k nárůstu volných pracovních míst došlo v devíti ze čtrnácti krajů republiky, z toho nejvíce v Kraji Vysočina (o 81,2 %). Ústecký kraj zaznamenal páté nejvyšší navýšení (proti stejnému období 2012 v kraji, o 559 míst, tj. o 31,3 %). Celorepublikově počet volných pracovních míst koncem roku 2013 meziročně vzrostl o 285 míst. Nejvyšší nabídkou pracovních příležitostí i nadále disponuje Praha, což potvrzuje nejnižší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo ke konci roku 2013 (zhruba 6 osob), zatímco v kraji Ústeckém to byl téměř pětinašobek (28 osob) a v kraji Moravskoslezském (39 osob) dokonce více jak šestinašobek.

...čtvrtý nejvyšší počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v ČR.

Graf 2.7 Uchazeči o zaměstnání a volná pracovní místa v Ústeckém kraji

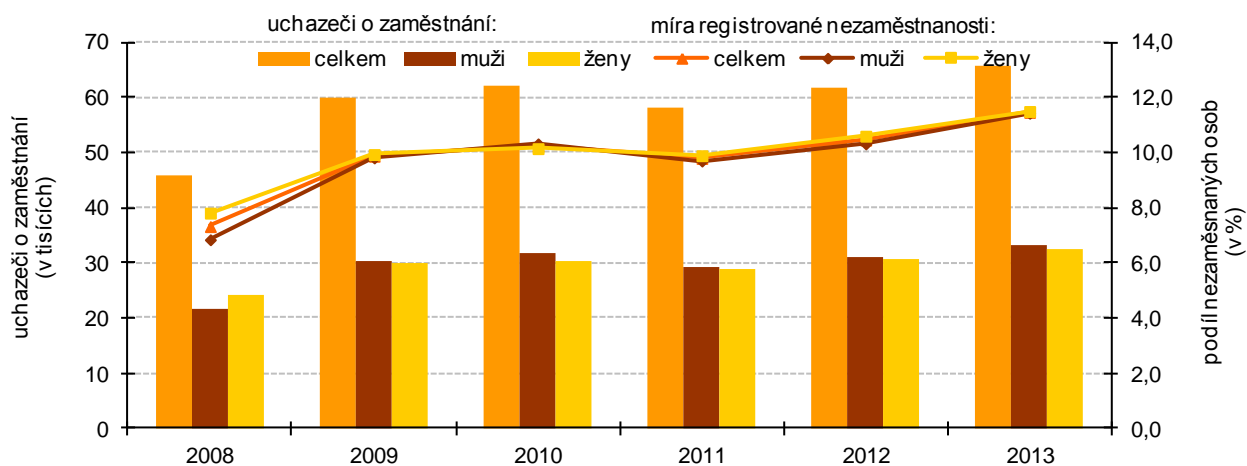
Uchazeči o zaměstnání na 1 volné pracovní místo v krajích v letech 2008 až 2013 (stav k 31. 12.)

Podíl nezaměstnaných podle pohlaví.

Vývoj podílu nezaměstnaných osob **podle pohlaví** v Ústeckém kraji v uplynulých šesti letech názorně zobrazuje následující graf (2.8). Lze sledovat, že se rozdíly mezi muži a ženami u tohoto ukazatele od roku 2008 zmenšovaly, až se v posledních dvou letech téměř vyrovnaly. U obou pohlaví kromě roku 2011 došlo v šestiletém období k postupnému zvyšování podílu nezaměstnanosti.

Graf 2.8 Uchazeči o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob (v %) dle pohlaví v Ústeckém kraji

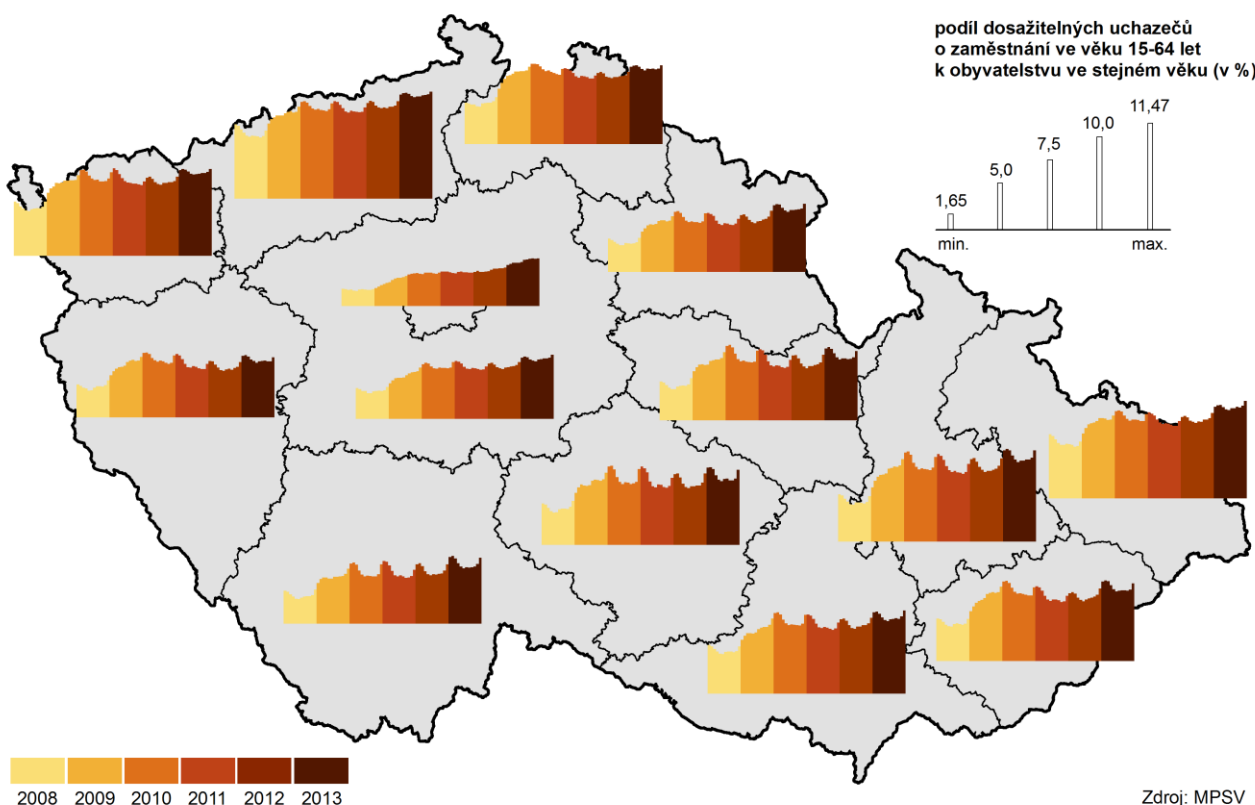

Zdroj: MPSV

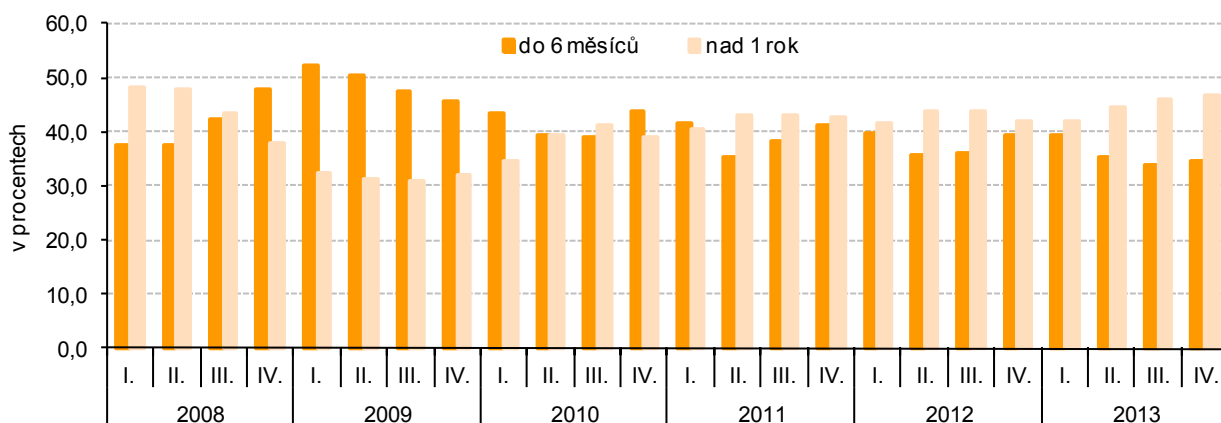
Vysoký podíl dosažitelných uchazečů svědčí o vysokém podílu krátkodobě nezaměstnaných.

Podíl **dosažitelných uchazečů** o zaměstnání na celkovém počtu uchazečů, dokladující připravenost uchazečů okamžitě nastoupit do práce a reagovat tak v krátké době na případné pracovní nabídky, se v Ústeckém kraji pohyboval v roce 2013 převážně okolo 98 %, tedy na o něco vyšší úrovni než v letech předcházejících. Nejnižší podíl dosažitelných uchazečů byl zaznamenán v roce 2008, a to 96 %.

Nezaměstnanost v krajích v letech 2008 až 2013 (stav ke konci jednotlivých měsíců)

Graf 2.9 Vývoj podílu krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaných v Ústeckém kraji dle čtvrtletí (v %)

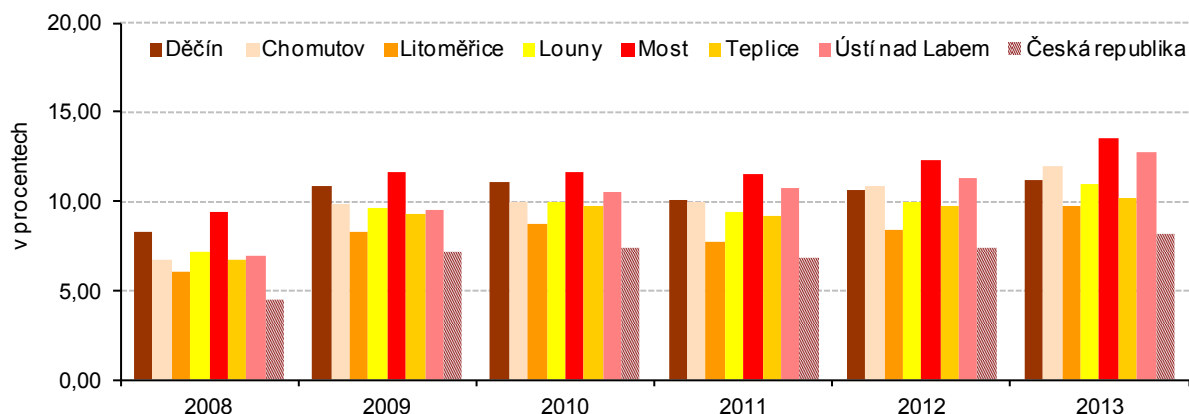

Zdroj: MPSV

Okresy kraje trvale mezi nejhůře postíženými nezaměstnaností.

V pořadí okresů podle výše podílu nezaměstnaných osob na obyvatelstvu v rámci celé České republiky se okresy Ústeckého kraje svým umístěním pohybují ve třetině okresů s nejhůřším umístěním (z celkového počtu 77 okresů ČR). Dlouhodobě nejhůřší umístění vykazuje okres Most, i když v posledním měsíci roku se jeho pozice o jednu příčku zlepšila, když na 77. místě, a tím na nejhůřší příčce, skončil okres Bruntál. V závěru roku si postavení mezi okresy vylepšily rovněž okresy Děčín, Louny a Teplice, když toto umístění bylo jejich nejlepší za celý uplynulý rok. K největšímu zhoršení došlo během roku 2013 v okrese Litoměřice, který se z 53. příčky ke konci měsíce ledna dostal na 61. příčku ke konci měsíce prosince, a to v září a říjnu bylo jeho umístění ještě o pozici horší.

Graf 2.10 Podíl nezaměstnaných osob v okresech Ústeckého kraje a v České republice (stav k 31.12.)

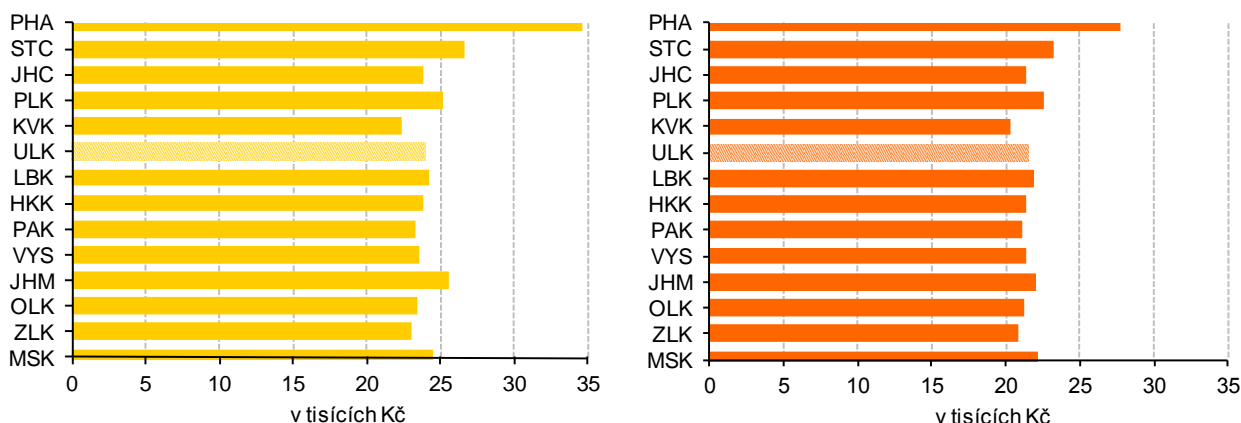
Zdroj: MPSV

Průměrné mzdy

Meziroční nárůst průměrné mzdy.

Podle údajů⁴ přebíraných z MPSV (šetření o průměrném výdělku) a MF (šetření o platu) dosáhla v roce 2013 **průměrná měsíční mzda** v Ústeckém kraji 23 938 Kč a proti předchozímu roku vzrostla o 122 Kč (o 0,5 %). V porovnání s průměrem za Českou republiku byla o více než 2,5 tisíce Kč nižší. V pořadí krajů podle výše průměrné mzdy Ústecký kraj obsadil 7. nejvyšší příčku.

Graf 2.12 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v roce 2013 (v tis. Kč) podle krajů

Zdroj: MPSV ČR, MF ČR

...rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen.

Toto šetření rovněž potvrdilo vyšší hladinu mezd u mužů, v roce 2013 dosáhl **rozdíl mezi průměrným výdělkem mužů a žen v Ústeckém kraji** 5 963 Kč, zatímco na celorepublikové úrovni to bylo 6 295 Kč. Je třeba uvést, že v roce 2011 došlo při šetření mezd k metodické změně. Na rozdíl od předchozích let šetření zahrnuje i data za podniky s 1 až 9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce a výsledky let od roku 2011 tak nejsou s předchozími roky srovnatelné.

Medián mezd výrazně pod úrovní průměrného výdělku.

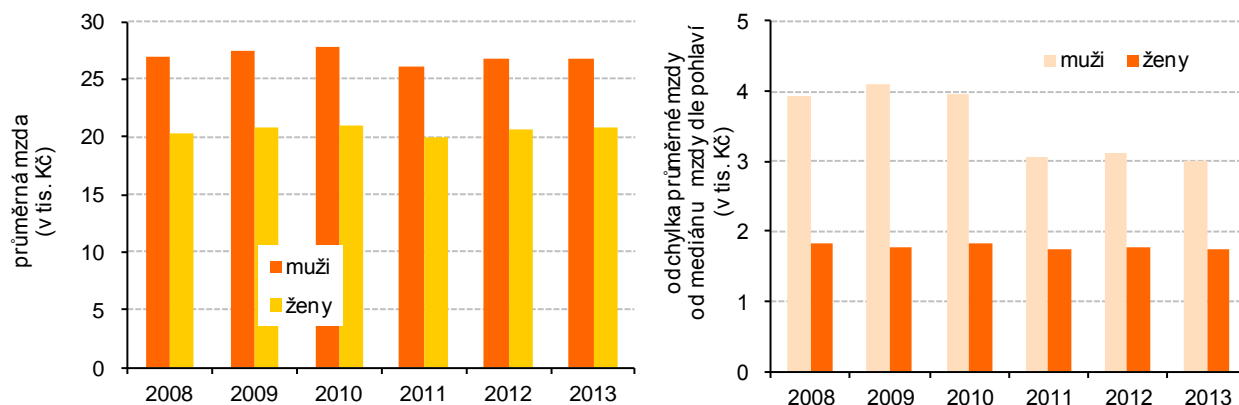
Ve výběrovém šetření mezd není používána pouze průměrná mzda (aritmetický průměr), ale rovněž **medián mezd**⁵. V Ústeckém kraji dosáhl v roce 2013 medián mezd 21 506 Kč, rozdíl proti průměrnému výdělku na konci roku 2013 činil 2 432 Kč. Při porovnání s ostatními kraji se Ústecký kraj nachází výš mediánu mezd v první polovině krajů a obsadil, stejně jako u průměrné mzdy, 7. nejvyšší místo. Za nejvyšší hodnotou mediánu mezd v Hl. m. Praze zaostává krajská hodnota již o více než 6 tisíc korun, proti nejnižšímu

⁴ Údaje o průměrných mzdách jsou výsledkem strukturálního šetření mezd Ministerstva práce a sociálních věcí (šetření o průměrném výdělku) a Ministerstva financí ČR (šetření o platu). Toto výběrové šetření se odlišuje od ostatních mzdových zjišťování, neboť jsou přímo sledovány mzdy jednotlivých zaměstnanců a nikoli celkové objemy mzdových prostředků na úrovni podniků či organizací.

⁵ Medián mezd představuje hodnotu mzdy zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení. To znamená, že polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián.

Karlovarskému kraji je naopak o 1,2 tisíce vyšší. Situaci mezd dle výše zmíněných strukturálních šetření zachycují grafy 2.12 a 2.13.

Graf 2.13 Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd (v tis. Kč) podle pohlaví

Zdroj: MPSV ČR, MF ČR

Pracovní neschopnost **Změny v systému nemocenského pojištění.**

Od roku 2012 jsou údaje „Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz“ získávány zpracováním dat z administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení (IS ČSSZ)⁶. Statistika zachycuje veškerá onemocnění a úrazy, které zapříčinily alespoň jednodenní pracovní neschopnost u nemocensky pojištěných osob. Administrativní data IS ČSSZ jsou vykazována za všechny zaměstnance právnických i fyzických osob a samostatně za osoby samostatně výdělečně činné.

Ukazatele pracovní neschopnosti pod celorepublikovým průměrem.

V Ústeckém kraji bylo v roce 2013 v průměru **281,1 tisíc osob nemocensky pojištěných**, proti roku 2012 se tento počet snížil o 12 134 osob (o 4,1 %). V průběhu roku bylo zaznamenáno celkem 86 954 **nově hlášených případů pracovní neschopnosti**, což představuje proti roku 2012 nárůst o 4 968 případů. **Průměrná doba trvání 1 případu pracovní neschopnosti** v Ústeckém kraji se meziročně snížila na 46,7 kalendářního dne proti 48,3 v roce 2012. Při dlouhodobějším srovnání vývoje je patrné, že tento ukazatel měl až do roku 2009 rostoucí tendenci, v dalších dvou letech se postupně mírně snižoval, ale v roce 2012 opět vzrostl, aby v posledním porovnávaném roce opět poklesl. Přesto při porovnání s úrovní roku 2008 se jeho hodnota zvýšila o více než 7 dní, neboť vzhledem ke změnám v systému nemocenského pojištění, které vstoupily v platnost k 1. 1. 2009, ubylo krátkodobých onemocnění (neplacené první 3 dny pracovní neschopnosti).

Průměrné procento pracovní neschopnosti mělo od roku 2004 do roku 2011 klesající tendenci, a to i díky vlivu legislativních změn na úseku nemocenského pojištění. V posledních dvou letech však došlo k opětovnému nárůstu a procento pracovní neschopnosti se v roce 2012 meziročně zvýšilo o 0,083 p.b. a v roce 2013 dokonce o 0,268 p.b. Při **mezikrajském srovnání** obsadil v roce 2013 Ústecký kraj čtvrtou nejvyšší příčku v pomyslném žebříčku u průměrné doby trvání pracovní neschopnosti a šestou nejvyšší příčku z pohledu průměrného procenta pracovní neschopnosti.

Důchodové pojištění **Počet příjemců předčasných důchodů**

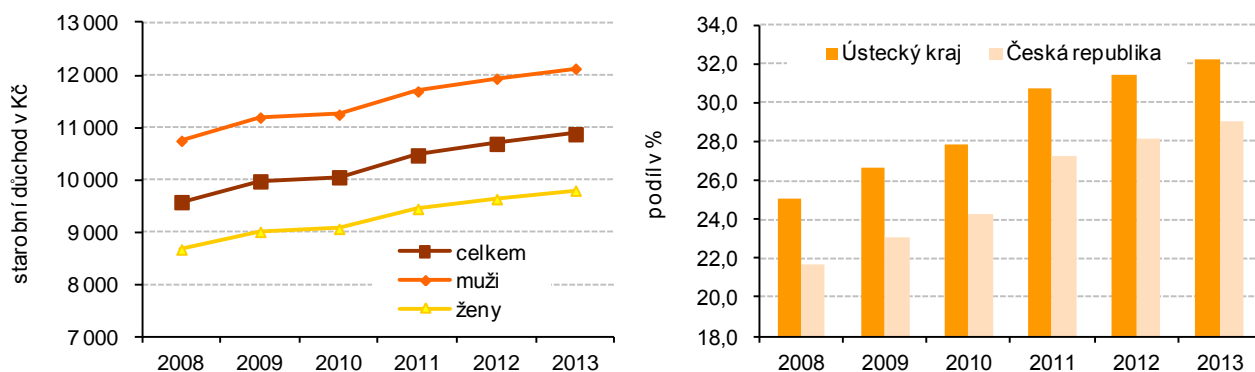
V roce 2013 bylo v Ústeckém kraji evidováno celkem 228 028 **příjemců důchodů**, z nichž více jak polovina (58,1 %) pobírala plný starobní důchod a z nich již 32,2 % pobíralo předčasný starobní důchod. Převážná část (59,5 %) všech příjemců důchodů byly ženy.

⁶ Statistika pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz byla do roku 2011 sledována statistickým výkazem „Nem Úr 1-02“, jehož výsledky byly doplněny údaji z administrativního zdroje Informačního systému České správy sociálního zabezpečení (zpravodajskou jednotkou byly všechny podniky nad 25 zaměstnanců/pojištěnců; údaje za podniky s menším počtem zaměstnanců a osoby samostatně výdělečně činné byly získávány z ČSSZ). Pro rok 2012 v důsledku snižování administrativní náročnosti a zátěže zpravodajských jednotek již nebyl výkaz „Nem Úr 1-02“ zařazen do Programu statistických zjišťování a byla ukončena jeho působnost. Rokem 2011 tak končí i srovnatelnost časových řad.

neustále roste.

U důchodů starobních připadalo na ženy 53,8 %, u předčasných důchodů to bylo dokonce 55,4 %. Celkový počet důchodců se proti roku 2008 zvýšil o 5,4 %, starobních důchodců za stejné období přibýlo téměř 18 % a předčasný důchod pobíralo v roce 2013 dokonce o 44,3 % osob více. **Podíl příjemců předčasného starobního důchodu** na počtu příjemců starobního důchodu celkem (30,9 %) vzrostl v Ústeckém kraji proti roku 2008 téměř o 6 p.b. a převyšoval celorepublikovou hodnotu o 3,2 p.b.

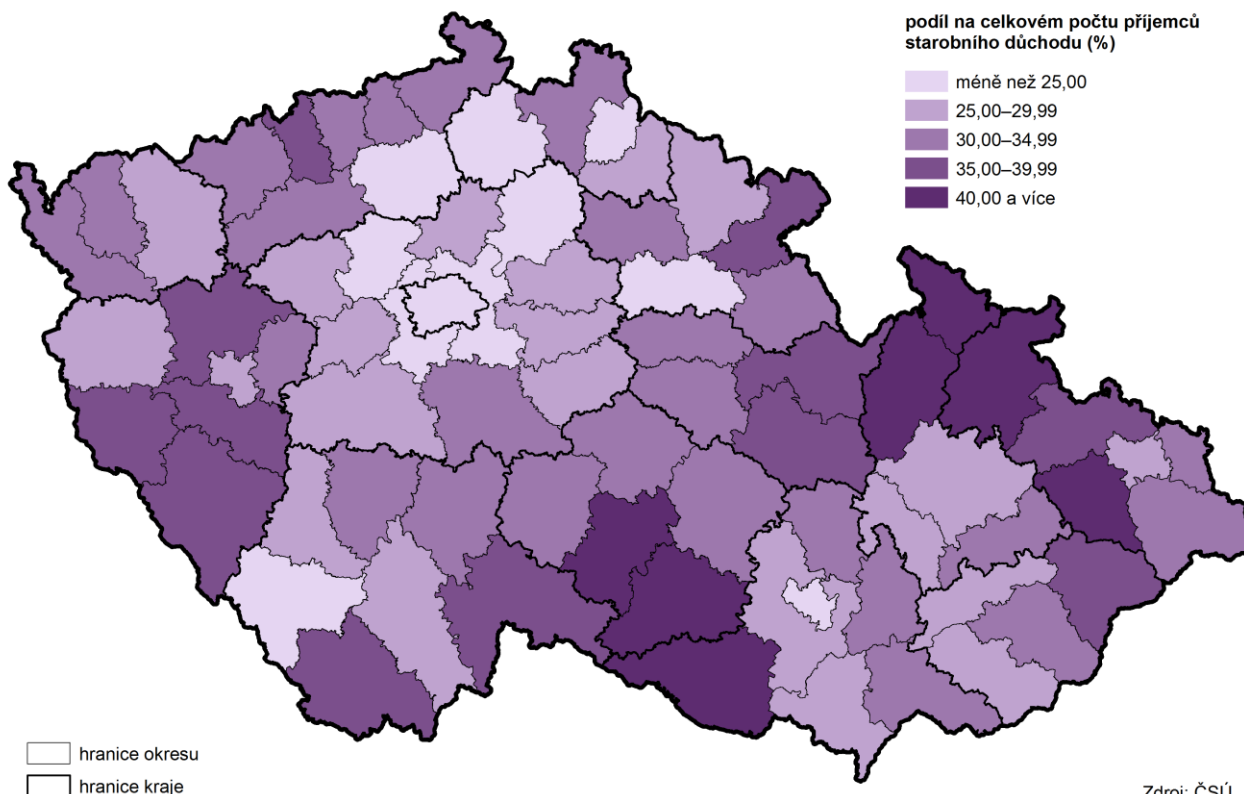
Graf 2.14 Průměrná měsíční výše starobního důchodu celkem (sólo) dle pohlaví a podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (%) v Ústeckém kraji

Zdroj: ČSSZ

Průměrná měsíční výše důchodu celkem v roce 2013 činila v kraji 10 471 Kč, přičemž **průměrný starobní důchod** byl ještě o 401 korun vyšší. Stejně jako u průměrných mezd, tak i u důchodů je rozdíl mezi pohlavími (viz graf 2.14). Ženy pobírají nižší částky, celkový důchod tak měly v roce 2013 o 1 237 korun nižší, u starobních důchodů byl tento rozdíl ještě markantnější (- 2 334 Kč proti mužům).

Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2013

Zdroj: ČSÚ

Školství

Vzdělání je považováno za významný zdroj ekonomické prosperity a udržitelného rozvoje společnosti. Obsazenost jednotlivých stupňů školských zařízení v kraji je dána demografickým vývojem obyvatelstva, týká se to především nižších stupňů (mateřské školy, základní školy i většina typů středních škol), neboť ty se nacházejí v blízkém okolí bydliště a jsou většinou snadno dostupné. Tak, jak se mění věková struktura obyvatelstva určitého území v čase, promítá se tento vývoj i do počtu žáků a studentů jednotlivých typů škol (viz graf 2.15).

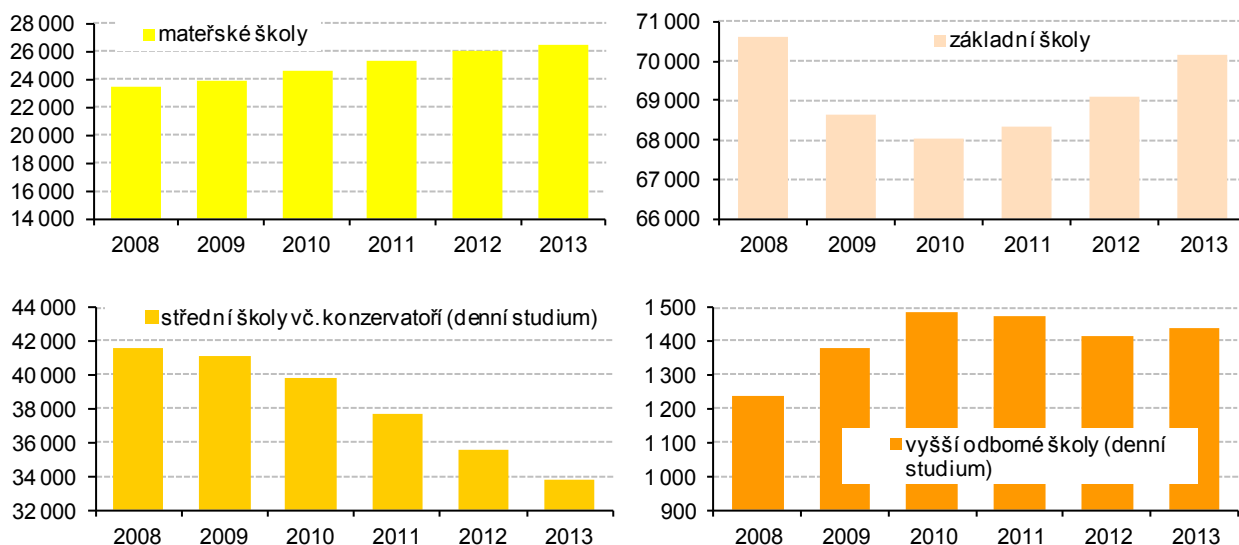
Trvalý nárůst dětí v předškolních zařízeních...

Předškolního vzdělávání, které je ve vzdělávacím systému ČR zajišťováno především mateřskými školami, se účastní i přes nepovinnou docházku velké procento dětí. Zde je zřejmý postupný nárůst dětí předškolního věku z posledních let, kdy se projevil vliv vysokého počtu dětí, narozených matkám silných populačních ročníků ze sedmdesátých let minulého století. Údaje za rok 2013 tento trend opět potvrdily. Do budoucna tedy lze předpokládat (pokud se neprojeví silným vlivem migrace těchto ročníků) postupné vyšší naplňování nejprve základních, později i středních škol v kraji.

...předznamenává budoucí růst jejich počtu na vyšších typech škol.

Tento vliv se již od roku 2011 začal projevovat postupným nárůstem počtu žáků na **základních školách, na středních školách** počty žáků zatím stále trvale klesají. Poněkud odlišná byla v několika předchozích letech situace na vyšších odborných školách, neboť ty už mají většinou specializované zaměření a mohou tedy oslovit i zájemce z jiných regionů a nejsou tak závislé na bydličním obyvatelstvu. Údaje za rok 2013 ukázaly i u tohoto typu škol mírný nárůst počtu žáků.

Graf 2.15 Děti, žáci a studenti v Ústeckém kraji k 30. 9.

Počet studentů na vysokých školách v kraji se v posledních dvou letech snižoval.

Počet studujících **vysokých škol** s bydlištěm v Ústeckém kraji zaznamenal v letech 2012 a 2013 (po několikaletém nárůstu) postupný pokles, zároveň poklesl i počet studentů v kraji studujících. Přitom pro další rozvoj kraje může určitou pozitivní roli hrát právě počet studentů, kteří studují vysokou školu přímo v Ústeckém kraji. Pokud v kraji i bydlí, lze předpokládat, že z regionu po studiích neodejdou. A naopak zájemci o studium z jiných krajů zde po studiích mohou zůstat. Počet absolventů vysokých škol s místem výuky v Ústeckém kraji po předchozích třech letech, kdy překročil 3 tisíce osob, v roce 2013 této úrovně nedosáhl a počet absolventů dosáhl pouze 2 799 osob.

Kriminalita, dopravní nehody

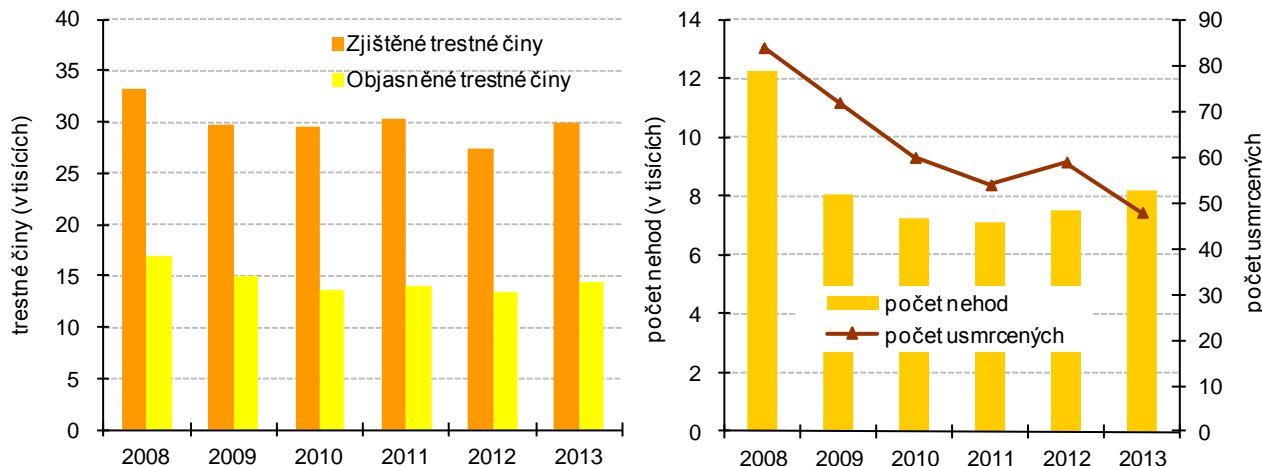
Trvale vysoká kriminalita,...

Při přepočtu zjištěné **restné činnosti** na 1 000 obyvatel (36,1 činů) byl i v roce 2013 Ústecký kraj opět nad celorepublikovou úrovní. Je dlouhodobě druhým kriminalitou nejzatíženějším krajem (po Hl. městě Praze) a lze tedy říci, že právě v těchto regionech jsou obyvatelé nejvíce vystaveni kriminalitě. Na této nepříznivé situaci se značnou měrou podílí ekonomicko-sociální poměry, především vysoká nezaměstnanost, životní úroveň obyvatelstva a jiné faktory bezprostředně související s kriminalitou.

...objasněnost se zlepšila.

Pozitivním jevem v roce 2013 bylo, že se zvýšila úspěšnost policistů Ústeckého kraje při řešení kriminalit oproti třem předchozím rokům. **Objasněnost trestných činů** v roce 2013 vzrostla na 48,8 % a proti dvěma předcházejícím rokům se zvýšila o 2,6 p.b. Přesto však nedosáhla úrovně let 2008, 2009 a dřívějších, kdy se v kraji dařilo objasnit více jak polovinu zjištěných trestných činů.

Graf 2.16 Trestné činy a dopravní nehody v Ústeckém kraji

Nárůst dopravní nehodovosti avšak s nižším počtem usmrcených.

Po příznivém vývoji v letech 2008 až 2011, kdy **počet dopravních nehod** v Ústeckém kraji meziročně klesal, v roce 2012 se jejich počet meziročně zvýšil o 425 (o 6 %) a v roce 2013 dokonce o 679 (o 9 %). V roce 2013 byly zaznamenány dvě třetiny skutečnosti roku 2008 (především díky změně legislativy od roku 2009, kdy se meziročně počet dopravních nehod snížil o více než třetinu). Pozitivním jevem je postupné snižování (s výjimkou roku 2012) počtu usmrcených osob. Meziročně se však v Ústeckém kraji v roce 2013 zvýšil o 17 % počet těžce zraněných osob při dopravních nehodách (216 osob).

3. EKONOMICKÝ VÝVOJ

Makroekonomika

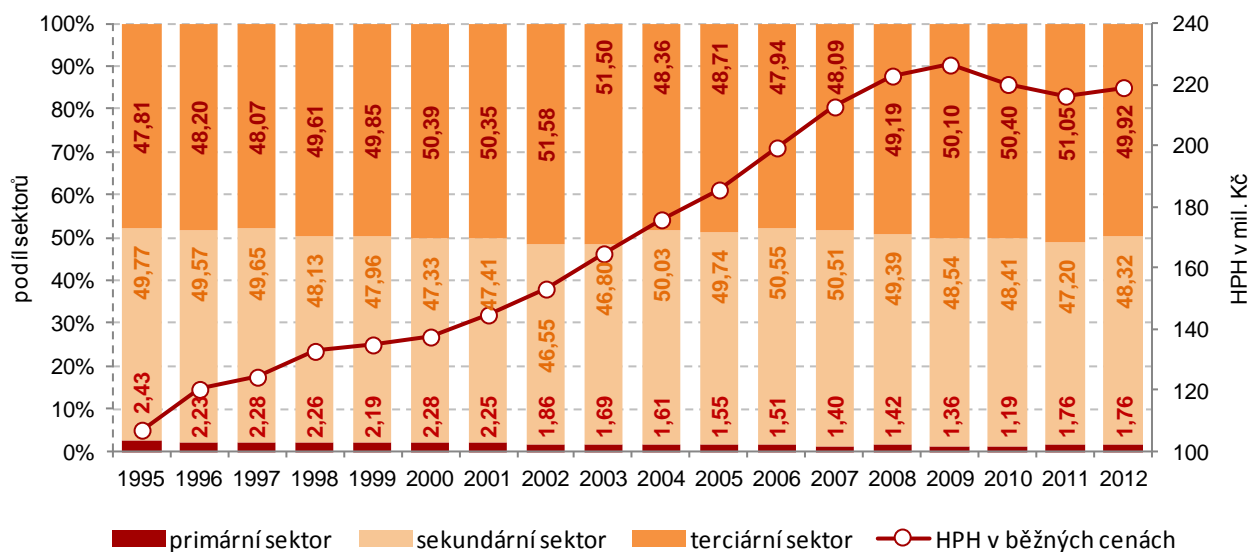
**... mírný růst
v posledním roce ...**

V průběhu posuzovaného období let 2008 až 2012 došlo stejně jako v celé republice k poklesu ekonomiky, který se v kraji z makroekonomického hlediska plně projevil v letech 2010 a 2011. V roce 2012 došlo k opětovnému meziročnímu nárůstu, ale předkrizové úrovně zatím nebylo dosaženo.

**HPH v roce 2012
meziročně vzrostla
o 1,3 % ...**

Hrubá přidaná hodnota (HPH) v Ústeckém kraji dosáhla v roce 2012 hodnoty 219,2 mld. Kč v běžných cenách. Ve srovnání s rokem 2011 byla tato hodnota o 2,8 mld. Kč (o 1,3 %) vyšší, proti roku 2008 však byla o 3,8 mld. Kč (o 1,7 %) nižší.

Graf 3.1 Hrubá přidaná hodnota v Ústeckém kraji (běžné ceny)

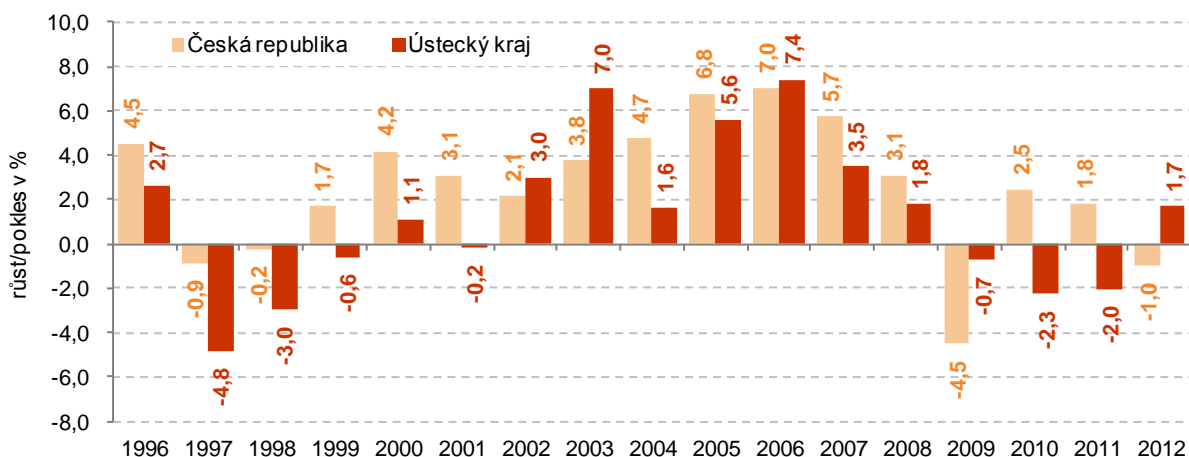
**... rozhodující podíl
výrobních odvětví ...**

V sektorové skladbě ekonomiky dlouhodobě klesal podíl primárního sektoru, a to jak v Ústeckém kraji, tak i v rámci ČR až do roku 2010, kdy se podíl zemědělství, lesnictví a rybolovu v kraji snížil na 1,2 % HPH, tzn. na necelou polovinu úrovně roku 1995. K mírnému zlepšení došlo v posledních dvou letech, kdy se zastoupení tohoto sektoru na HPH kraje zvýšilo na hodnotu 1,8 %. K nárůstu došlo i za celou republiku. Podíl sekundárního sektoru (dobývání nerostných surovin, průmysl celkem a stavebnictví) se v letech 2008 až 2011 postupně snižoval, k navýšení pak došlo v následujícím roce. Terciární sektor (oblast služeb, obchod, ubytování, stravování doprava, podnikatelská činnost, veřejná správa, vzdělávání, zdravotnictví atd.) se na HPH kraje v roce 2012 podílel 49,9 %, tj. o 2,1 p.b. více než v roce 1995.

**... meziroční růst HDP
v prvním a posledním
sledovaném roce ...**

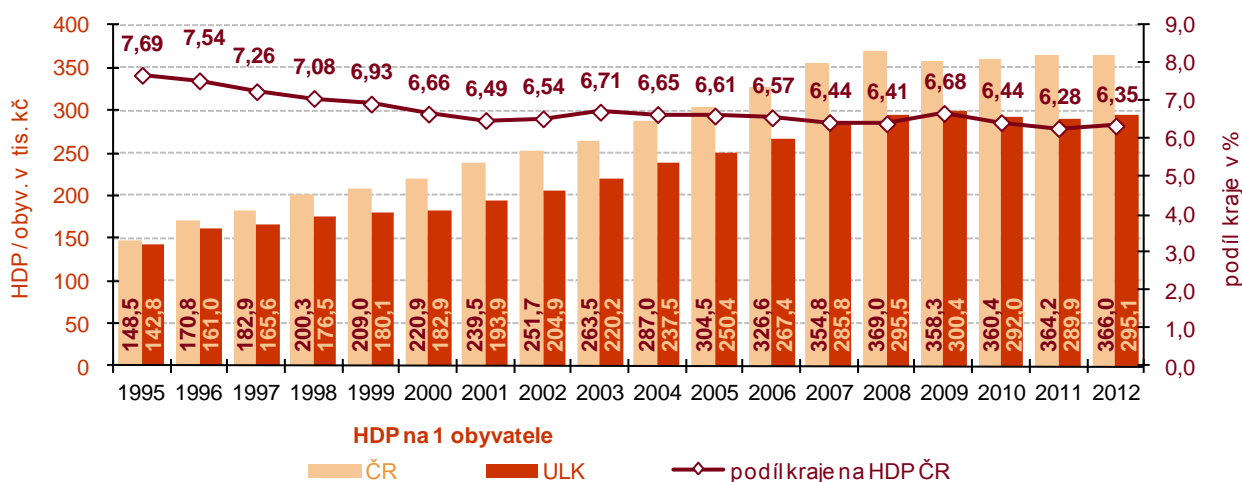
Hrubý domácí produkt (HDP), který na regionální úrovni představuje základní ukazatel produkčního výkonu ekonomiky (ukazatel výroby), zaznamenal v Ústeckém kraji v letech 2008 až 2012 meziroční nárůst pouze v prvním a posledním sledovaném roce, v mezidobí docházelo k meziročním poklesům. Regionální HDP v Ústeckém kraji dosáhl v roce 2012 hodnoty 244,2 mld. Kč běžných cen. V porovnání s rokem 2011 se jeho hodnota zvýšila o 4 mld. Kč, ovšem proti roku 2008 je o 2,4 mld. Kč nižší. V roce 2012 se Ústecký kraj podílel na tvorbě HDP České republiky 6,35 % a tento podíl byl v porovnání s ostatními kraji pátý nejvyšší.

Graf 3.2 Meziroční růst/pokles HDP ve stálých cenách v Ústeckém kraji a ČR

... podíl kraje na HDP ČR Podíl HDP kraje na tvorbě HDP České republiky zaznamenává následující graf a je z něho patrné, že nejvyšší hodnoty za období 2008 až 2012 bylo dosaženo v roce 2009. V následujících dvou letech mírně klesala, ale v roce 2012 se úloha kraje opět mírně zvýšila a dosáhla hodnoty 6,35 %. Tento podíl byl v porovnání s ostatními kraji pátý nejvyšší.

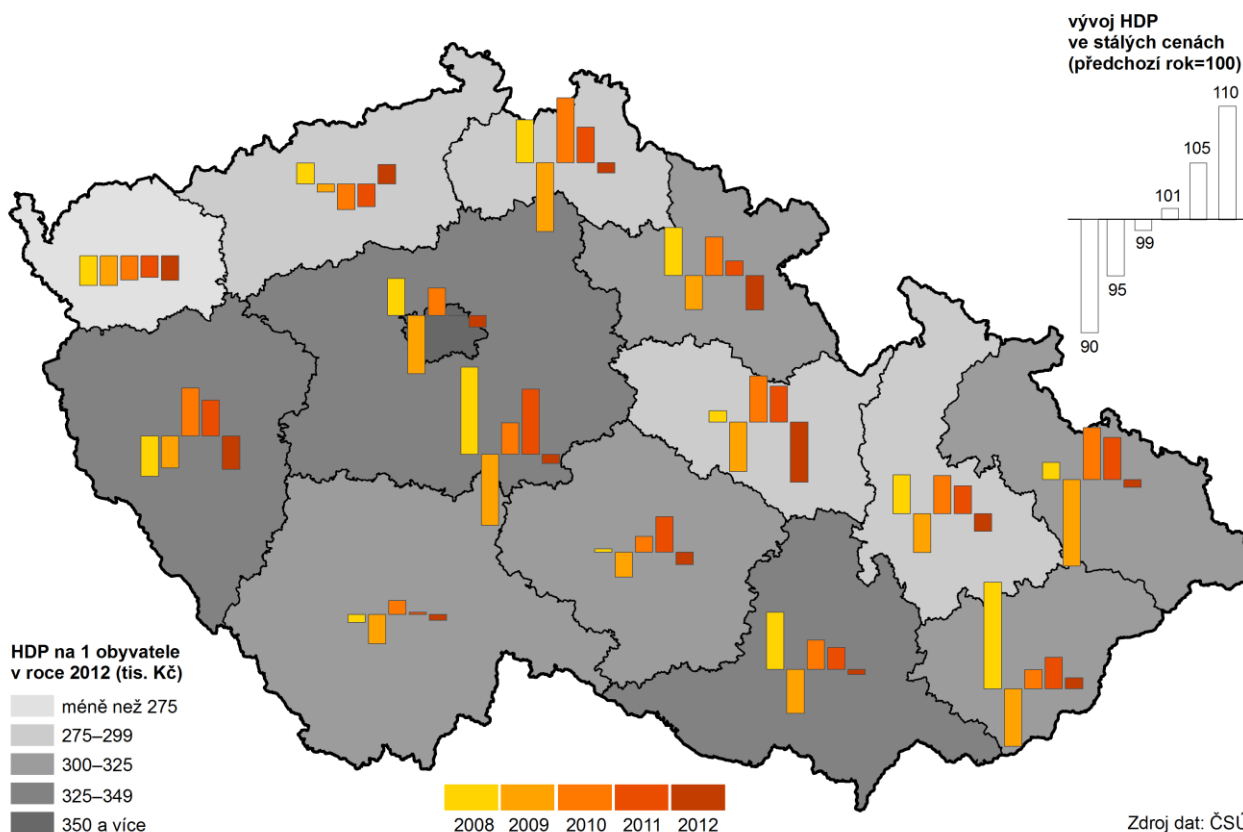
Graf 3.3 Hrubý domácí produkt v Ústeckém kraji (běžné ceny)

HDP na obyvatele je dlouhodobě pod republikovou úrovní.

HDP v přepočtu **na 1 obyvatele** kraje dosáhl v roce 2012 hodnoty 295,1 tisíc Kč a po dvou předchozích letech, kdy jsme zaznamenali meziroční pokles, se zvýšil o 5,3 tis. Kč, proti výchozímu roku však byl ještě o 364 Kč na obyvatele nižší. V mezikrajském srovnání obsazuje Ústecký kraj desátou příčku.

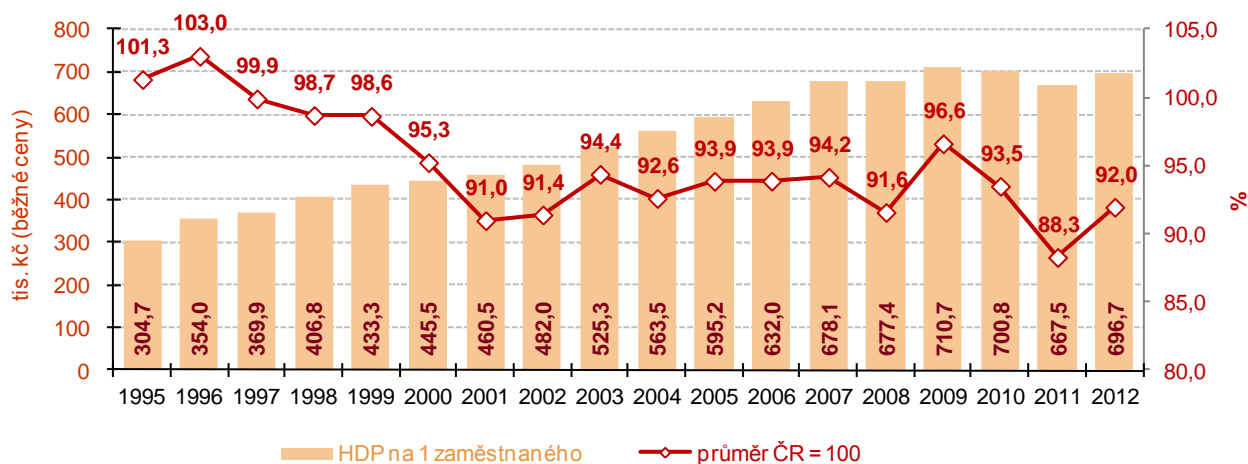
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2008 až 2012

Vliv poklesu zaměstnanosti na produktivitu práce.

Produktivita práce, vyjádřená přepočtem regionálního **HDP na 1 zaměstnaného**, dosáhla v roce 2012 v Ústeckém kraji hodnoty 696,7 tisíc Kč běžných cen, což bylo o 29,2 tisíc Kč (o 4,4 %) více než v roce 2011. Zvýšení bylo zaznamenáno i proti roku 2008, a to o 19,3 tisíc Kč na zaměstnaného (o 2,9 %). Vyšší produktivita práce při poklesu objemu HDP proti roku 2008, byla dána snížením zaměstnanosti. Počet zaměstnaných v roce 2012 byl proti roku 2008 nižší o 13,5 tis. osob, tj. o 3,7 %. Zatímco hodnota HDP na zaměstnaného se s výjimkou let 2010 a 2011 poměrně rovnoměrně zvyšovala, její podíl k průměru ČR kolísal.

Graf 3.4 Regionální HDP na zaměstnaného v Ústeckém kraji (běžné ceny)

... tvorba hrubého fixního kapitálu na obyvatele byla druhá nejvyšší mezi kraji ...

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) dosáhla jak v absolutním vyjádření, tak v přepočtu na 1 obyvatele kraje nejvyšší hodnoty v roce 2010. Rekordní míry investování bylo dosaženo rovněž v roce 2010, kdy THFK představovala 35,9 % z hodnoty HDP. Vlivem hospodářských problémů směřovalo v letech 2008 a 2009 do tvorby hrubého fixního kapitálu v kraji pouze 27,4, resp. 28 % HDP. V letech 2011 a 2012 se proti prvním dvěma posuzovaným rokům podíl investic sice zvýšil na 33,4, resp. 30,3 %, ale úrovně roku 2010 nedosáhl. Na celkové tvorbě hrubého fixního kapitálu České republiky se v roce 2012 Ústecký kraj podílel 8,3 % a v mezikrajském srovnání byl jeho podíl pátý nejvyšší. THFK v přepočtu na 1 obyvatele dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2010, a to 105 tisíc Kč. V tomto roce obsadil kraj v pomyslném žebříčku krajů 2. nejvyšší příčku a stejnou pozici zaujmul kraj s 89,3 tis. Kč na obyvatele i v roce 2012, a to i přesto, že meziročně THFK na obyvatele poklesla o 7,6 tis. Kč (o 7,9 %).

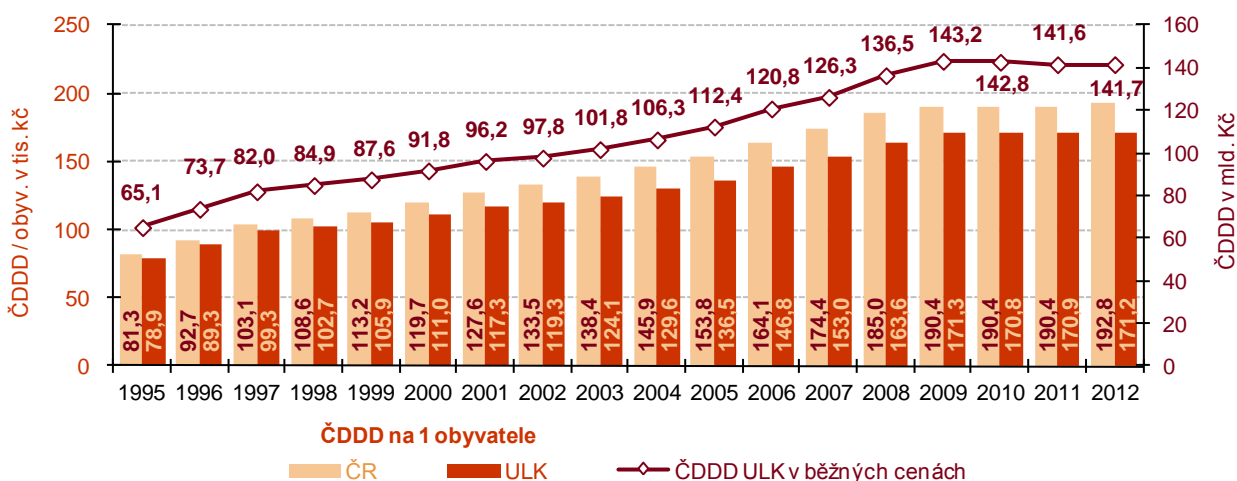
Graf 3.5 Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) v Ústeckém kraji (běžné ceny)

... relativní důchod obyvatele kraje je téměř o 22 tis. Kč nižší než republikový průměr...

Hodnota čistého disponibilního důchodu domácností (ČDDD) dosáhla v roce 2012 v Ústeckém kraji 141,7 mld. Kč v běžných cenách a byla zhruba na úrovni roku 2011. V přepočtu na jednoho obyvatele představoval ČDDD částku 171,2 tisíc Kč. S výjimkou roku 2010 se ČDDD na obyvatele ve sledovaném období meziročně zvyšoval, meziroční nárůst v letech 2008 a 2009 představoval 6,9, resp. 4,7 %, v letech 2011 a 2012 pak pouze 0,1, resp. 0,2 %. V porovnání s republikovým průměrem (192,8 tis. Kč na obyvatele v roce 2012) byl relativní důchod obyvatele kraje o 21,6 tis. Kč nižší. V mezikrajovém srovnání zaujímá od roku 2002 střídavě poslední a předposlední příčku.

Graf 3.6 Čistý disponibilní důchod (ČDDD) v Ústeckém kraji (běžné ceny)

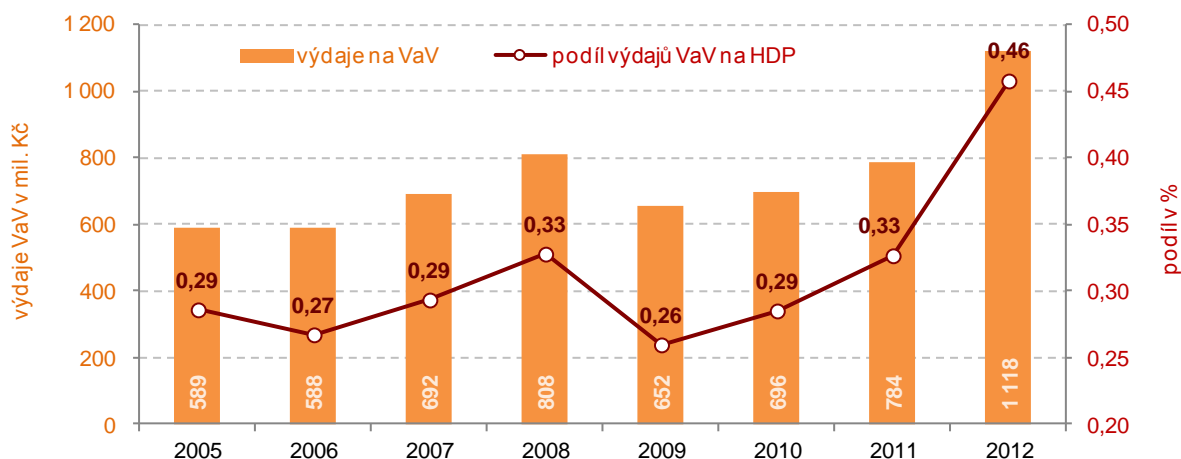
Věda a výzkum

Nárůst celkových výdajů i počtu zaměstnanců.

Investice do vědy a výzkumu patří k důležitým faktorům zvyšování produktivity, zaměstnanosti, zajištění ekonomické konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje a sociální soudržnosti. Celkové **výdaje na výzkum a vývoj (VaV)** v Ústeckém kraji dosáhly **v roce 2012** částky 1,1 mld. Kč a **byly od roku 2002 nejvyšší**. Podíl na objemu výdajů v ČR činil 1,5 %. Podíl výdajů VaV na HDP v kraji dosáhl nejnižší hodnoty v roce 2009 a v dalších letech se postupně zvyšoval až na 0,46 %. Intenzita výzkumu a vývoje v Ústeckém kraji postupně rostla.

V oblasti VaV pracovalo v kraji v roce 2012 celkem 1 036 zaměstnanců (přepočtený počet na plně zaměstnané), meziročně se jejich počet zvýšil o 21 %. Z celkového počtu zaměstnanců bylo 458 výzkumných pracovníků (nárůst o 22,5 %). Mzdové náklady se na celkovém objemu prostředků na vývoj a výzkum v kraji podílely v průměru 44 %, nejvyšší byl podíl v roce 2010, a to 46,7 %, v dalších dvou letech se postupně snižoval a v roce 2012 činil necelých 43 %. Celkový objem mzdových prostředků se meziročně zvýšil o dvě pětiny a v roce 2012 dosáhl hodnoty 479 mil. Kč.

Graf 3.7 Výdaje na výzkum a vývoj v Ústeckém kraji

Financování VaV zajišťuje převážně podnikatelský sektor.

Nejdůležitějším zdrojem financování výzkumných a vývojových činností v kraji je dlouhodobě podnikatelský sektor. V roce 2012 poskytli podnikatelé z ČR částku 643 mil. Kč, tj. 57,5 % celkových výdajů. Druhým nejvýznamnějším poskytovatelem finančních prostředků byl vládní sektor (veřejné zdroje). Z veřejných rozpočtů byla poskytnuta částka 291 mil. Kč, tj. 26,1 % z celkových výdajů. Proti roku 2011 se v roce 2012 více než zdvojnásobila částka, poskytnutá ze zahraničních zdrojů. Do vědy a výzkumu přibyla ze zahraničí částka 182 mil. Kč, zatímco v roce 2011 to bylo 117 mil. Kč.

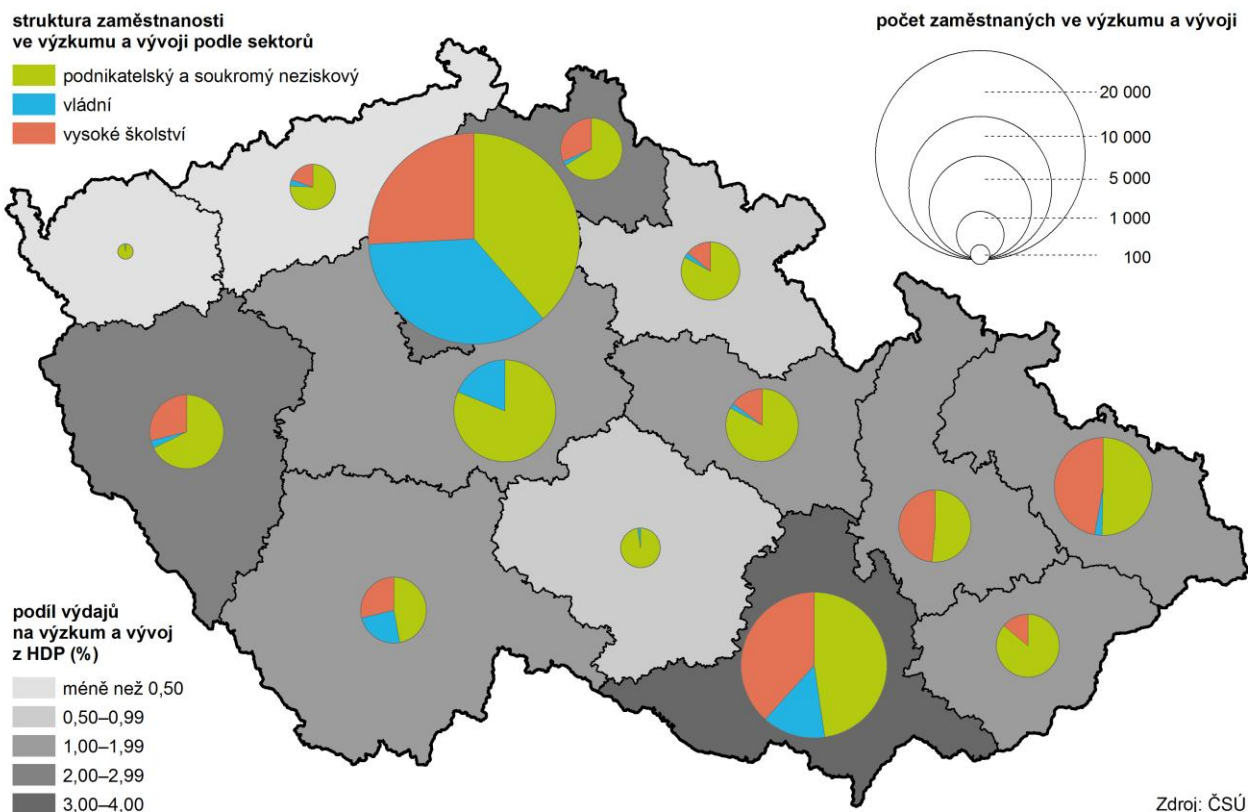
Informační technologie

Vybavení počítačem se neustále zvyšuje, přesto je v kraji třetí nejnižší mezi kraji.

Jak vyplývá ze šetření o využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech⁷, podíl domácností vybavených osobním počítačem rok od roku stoupá. Zatímco v roce 2008 bylo v Ústeckém kraji vybaveno počítačem 39,2 % domácností, v roce 2012 činil tento podíl již 61,1 %. Republikový průměr byl však o 5,6 p.b. vyšší. V mezikrajovém srovnání je vybavenost domácností osobním počítačem v kraji třetí nejnižší. Stejně postavení v rámci krajů má Ústecký kraj z pohledu domácností majících připojení na internet. V roce 2012 využívalo v kraji 60,1 % domácností připojení k internetu, proti roku 2008 se tento podíl o tři čtvrtiny zvýšil. Republikový průměr v roce 2012 byl o 4,7 p.b. vyšší.

⁷ Údaje jsou zjišťovány jednou ročně, z důvodu vyšší reprezentativnosti jsou data v regionálním členění publikována ve tříletých klouzavých průměrech (např. údaj roku 2011 je vypočten z dat roku 2010, 2011 a 2012).

Výzkum a vývoj v krajích v roce 2012

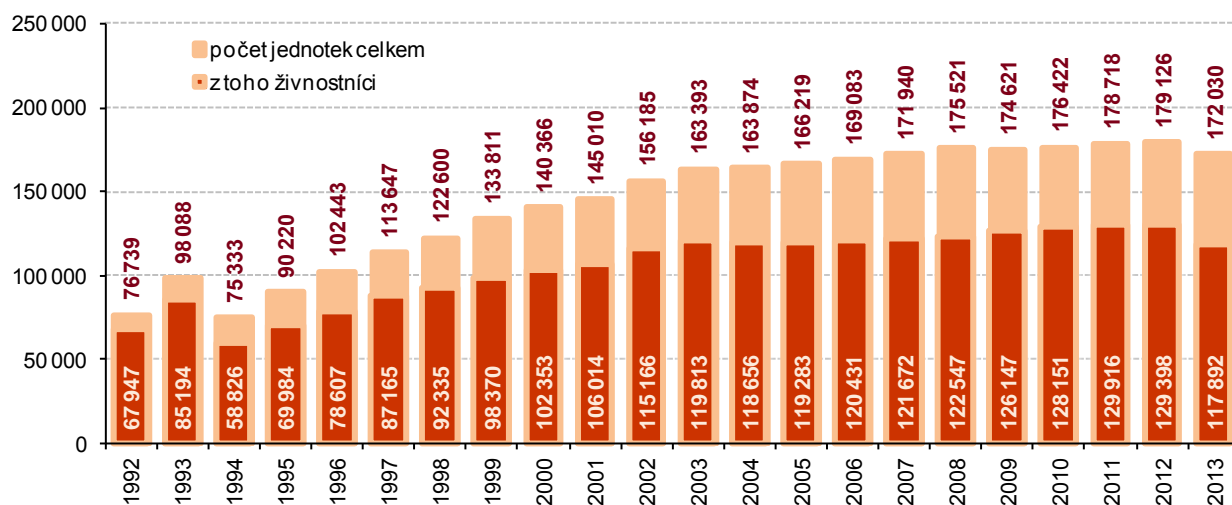

Od roku 2013 zpřesnění dat dle ROS...údaje nejsou plně srovnatelné s předchozím obdobím.

O roku 2013 došlo ke zpřesnění dat podle Registru osob (ROS), údaje od roku 2013 proto nejsou plně srovnatelné s předchozími roky.

Ke konci roku 2013 mělo v kraji registrováno své sídlo více než **172 tisíc ekonomických subjektů** se sídlem v Ústeckém kraji, z toho polovinu (86 190) tvořily subjekty se zjištěnou aktivitou, tj. podniků, které vykazují ekonomickou aktivitu podle informací ze statistických zjišťování nebo z administrativních zdrojů.

Graf 3.8 Počet ekonomických subjektů v Ústeckém kraji k 31. 12.

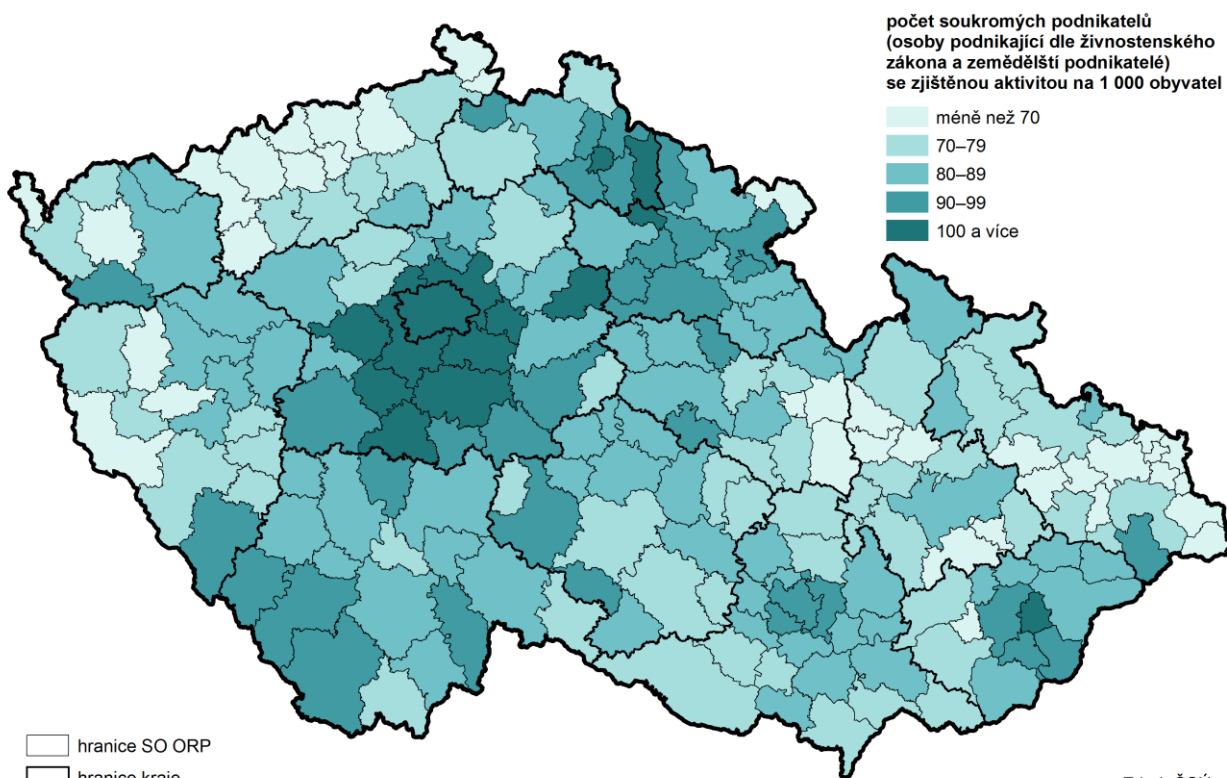

Vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

V registru ekonomických subjektů (RES) kraje bylo evidováno ke konci loňského roku 135,7 tisíc fyzických osob (78,9 % z celku) a 36,3 tisíc právnických osob. Mezi

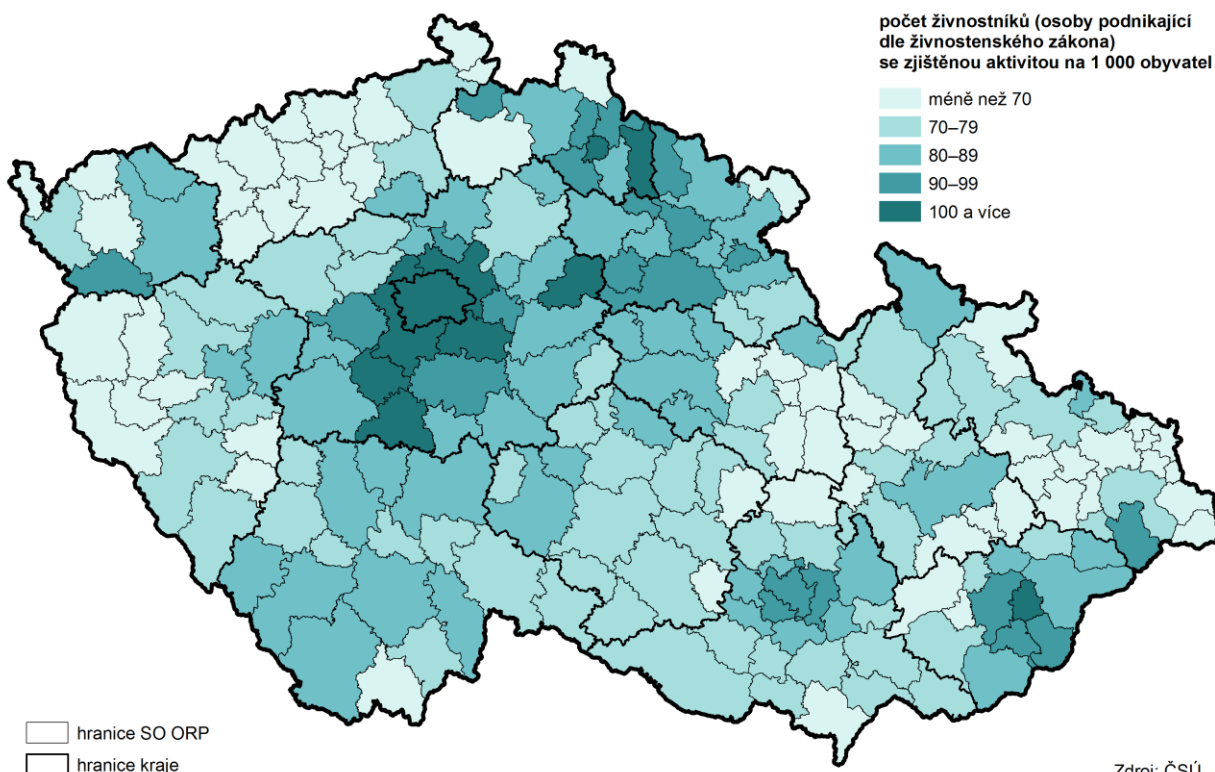
fyzickými osobami převažovali živnostníci a ke konci roku 2013 představovali 83,8 % fyzických osob. Mezi právnickými osobami byla téměř polovina (49,3 %) obchodních společností (17,9 tisíc subjektů).

Soukromí podnikatelé ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ

Živnostníci ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností k 31. 12. 2013

Zdroj: ČSÚ

Zemědělství

Dlouhodobá převaha rostlinné produkce.

Zemědělská produkce vyjádřená souhrnným zemědělským účtem (SZÚ) rostla v běžných cenách v Ústeckém kraji, stejně jako ve většině krajů, od roku 2008 po celé sledované období (do roku 2012). Výjimkou byl rok 2009, kdy došlo ve všech krajích k poklesu. V následujících letech zemědělská produkce již opět rostla, s výjimkou Jihomoravského kraje v roce 2012. Rozhodující vliv na vývoj zemědělské produkce má rostlinná produkce, která se v posledních třech letech stále zvyšovala a v roce 2012 dosáhla v Ústeckém kraji 4 679 mil. Kč v běžných cenách a představovala tři čtvrtiny celkové produkce. Živočišná produkce v Ústeckém kraji meziročně klesala v letech 2009 a 2010, v roce 2012 dosáhla hodnoty 1 416 mil. Kč a meziročně vzrostla o 1,1 %. Zemědělský sektor Ústeckého kraje se na SZÚ ČR podílel za posledních 5 let zhruba 5,3 %, v roce 2008 dosahoval 5,7 %, postupně se snižoval a v posledních třech letech zaujímal 5,1 %.

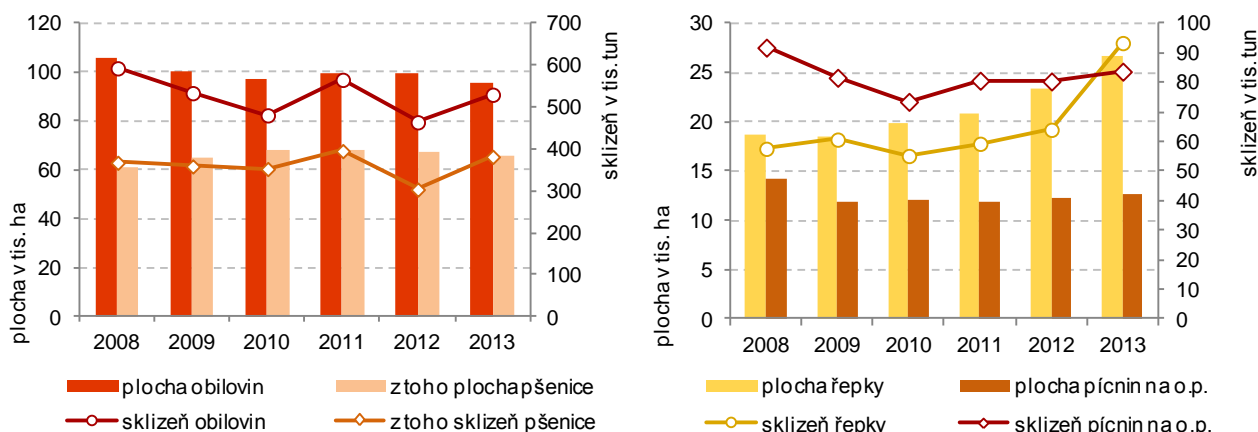
Zemědělská produkce na ha půdy je nejnižší v krajském srovnání.

Objem celkové **produkce na 1 hektar obhospodařované půdy** dosáhl v roce 2012 v Ústeckém kraji 28,6 tisíc Kč, meziročně vzrostl o 3,1 %. Proti průměru ČR byla produkce kraje o 6,1 tisíc nižší. Po celé porovnávané období byla hodnota krajské produkce na hektar půdy jedna z nejnižších mezi krajů, v posledních čtyřech letech byla čtvrtá nejnižší.

Rostlinná výroba

Výměra obhospodařované zemědělské i orné půdy ve sledovaném období až do roku 2010 postupně klesala, v posledních dvou letech zaznamenala meziroční nárůst. Ve struktuře osevních ploch se dlouhodobě snižují plochy brambor. V roce 2013 se meziročně zvýšily plochy ozimých obilovin a většiny základních plodin. Mírně poklesly plochy plodících chmelnic a vinic.

Graf 3.9 Sklizeň a sklizňové plochy vybraných plodin v Ústeckém kraji

Sklizeň roku 2013 v porovnání s rokem 2012 byla u většiny základních plodin vyšší

Produkce většiny zemědělských plodin v roce 2013 zaznamenala v porovnání s předchozím rokem 2012 vyšší úrodu. Stěžejní plodinou ve struktuře pěstovaných plodin jak v České republice, tak ve všech krajích, jsou **obiloviny**. V mezikrajovém srovnání zaujímaly v roce 2013 obiloviny v Ústeckém kraji druhý nejvyšší podíl na celkové osevní ploše (63,9 %), nejvyšší podíl (64,9 %) byl v Jihomoravském kraji. Meziročně se podíl obilovin ve většině krajů, včetně Ústeckého, více či méně snížil. V roce 2013 bylo v Ústeckém kraji sklizeno celkem 529,7 tisíc tun obilovin (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). V porovnání s předchozím rokem to znamenalo nárůst o 14,2 % (o 65,7 tis. tun zrna), a to výhradně zásluhou vyšších hektarových výnosů (o 19,3 %). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 5,55 tuny zrna, tj. o 0,90 tuny více než v roce 2012.

... o více než 14 % u obilovin ...

...o více než ¼ u luskovin...

Proti úrovni předchozího roku byla v roce 2013 v Ústeckém kraji o více než čtvrtinu vyšší produkce **luskovin**, což bylo ovlivněno jak nárůstem ploch, tak výnosů. Na výměře 1 187 hektarů (nárůst o 233 ha, o 24,5 %) bylo vypěstováno celkem 2 912 tun luskovin (o 584 tun, o 25,1 % více než v roce 2012). Z jednoho hektaru bylo sklizeno 2,45 tun zrna (o 0,5 %).

... téměř o 46 %
u řepky...

Plochy **řepky** se meziročně rozšířily o 3,2 tis. hektarů, tj. o 13,8 %. Celková sklizeň ve výši 93,4 tis. tun byla proti roku 2012 vyšší o 29,4 tis. tun (o 45,8 %), na vyšším objemu sklizně se podílel rovněž vyšší výnos řepkového semene, z jednoho hektaru bylo sklizeno v průměru 3,51 tuny, což představuje navýšení o 28,1 %.

... o více než 4 %
u píce na orné půdě

Sklizňová plocha **píce na orné půdě** se v Ústeckém kraji v roce 2013 zvýšila o 2,9 % a dosáhla 12,6 tis. hektarů. Meziročně vzrostl i výnos sena z hektaru ze všech sečí o 1,2 %, z jednoho hektaru tak bylo sklizeno 6,66 tuny sena proti 6,58 tuny v roce 2012. Celková sklizeň byla proti předchozímu roku vyšší o 3,3 tis. tun, tj. o 4,1 % a dosáhla výše 83,7 tis. tun.

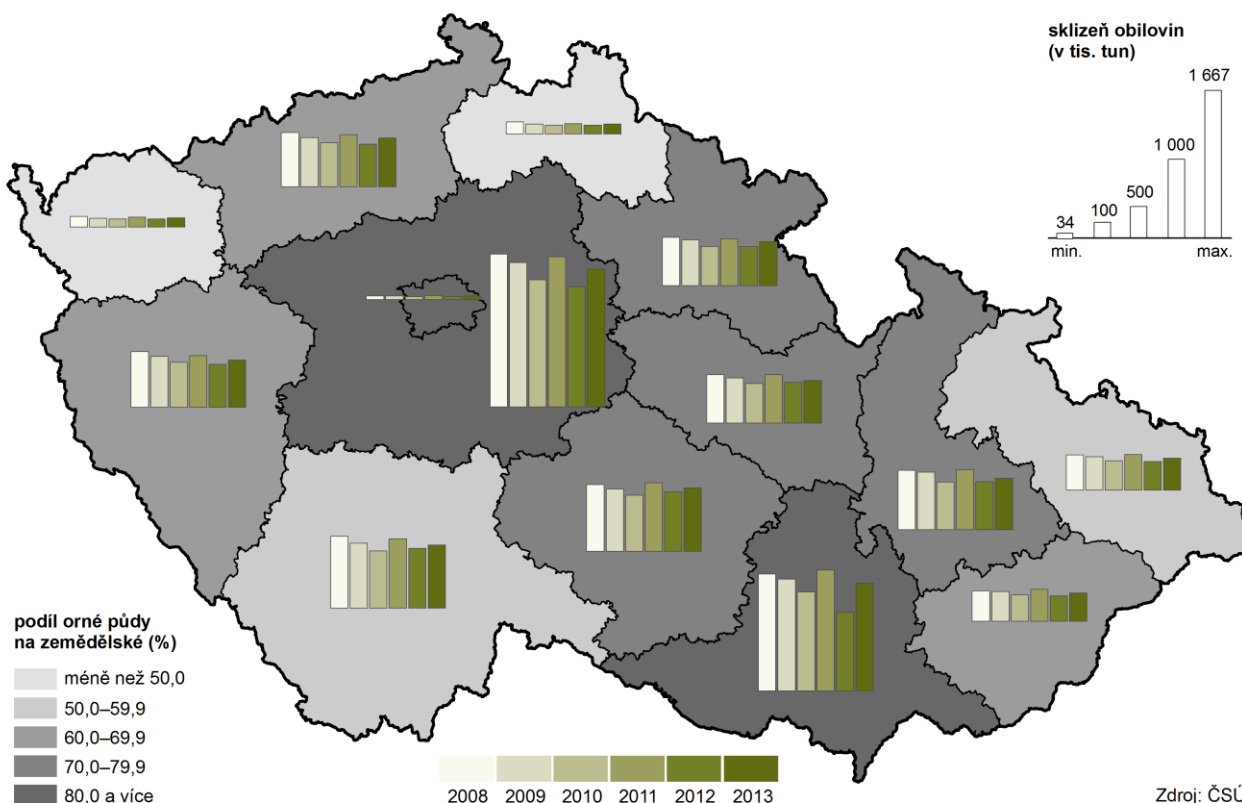
...o 14 % u sklizeného
sena z luk a pastvin...

Plocha **trvalých luk a pastvin** zaznamenala mírný nárůst. Příznivé klimatické podmínky se projevily vyšším dosaženým výnosem 3,63 t/ha, proti předchozímu roku dosáhlo navýšení 12,7 %, tj. 0,41 t/ha. Celkem bylo ve všech sečích sklizeno 218,4 tis. tun sena, což bylo o 13,9 %, tj. o 26,6 tis. tun hmoty (přepočtené na suchou píci) více než v roce 2012.

...zhruba o 18 %
u chmele...

Na území Ústeckého kraje se nachází více než 56 % ploch plodících chmelnic České republiky. Produkce „zeleného zlata“ byla v roce 2013 o 17,6 % vyšší než v roce předcházejícím, což bylo ovlivněno více než 19% navýšením výnosu. Celkem bylo v kraji sklizeno 2,9 tis. tun **chmele** (téměř 54 % republikové produkce), což je o 429 tun více než v roce 2012. Dosažený výnos 1,18 tuny z jednoho hektaru byl o 0,19 t/ha vyšší než v roce 2012.

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2008 až 2013

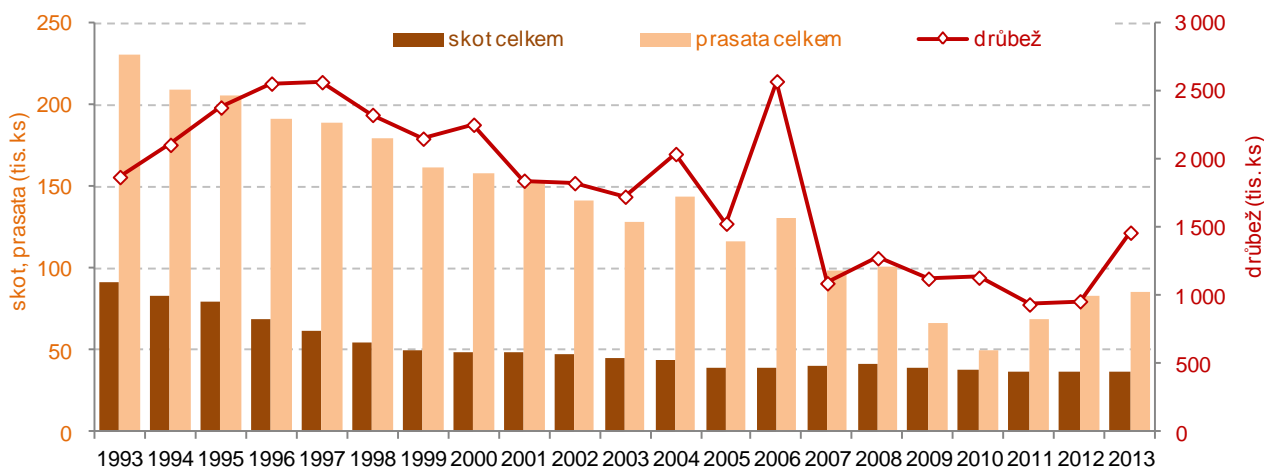

Živočišná výroba

Zlepšení situace u prasat.

V Ústeckém kraji, stejně jako ve většině krajů pokračoval **pokles stavů skotu**, za posledních šest let se jejich stavy snížily téměř o 8 %, tj. zhruba o 3 tisíce kusů. Naproti tomu **pozitivní vývoj** v kraji vidíme u **prasat**, kde po snižování stavů v letech 2008 a 2009 se v dalších třech letech počty zvyšovaly až na loňských více než 85 tisíc kusů (nárůst proti roku 2008 o 28 %). Stavy drůbeže se zvýšily jak proti roku 2008 (o 30 %), tak proti roku 2012 (o 52 %). Za posledních deset let se o tři čtvrtiny zvýšily stavy ovcí a o dvě třetiny stavy koní.

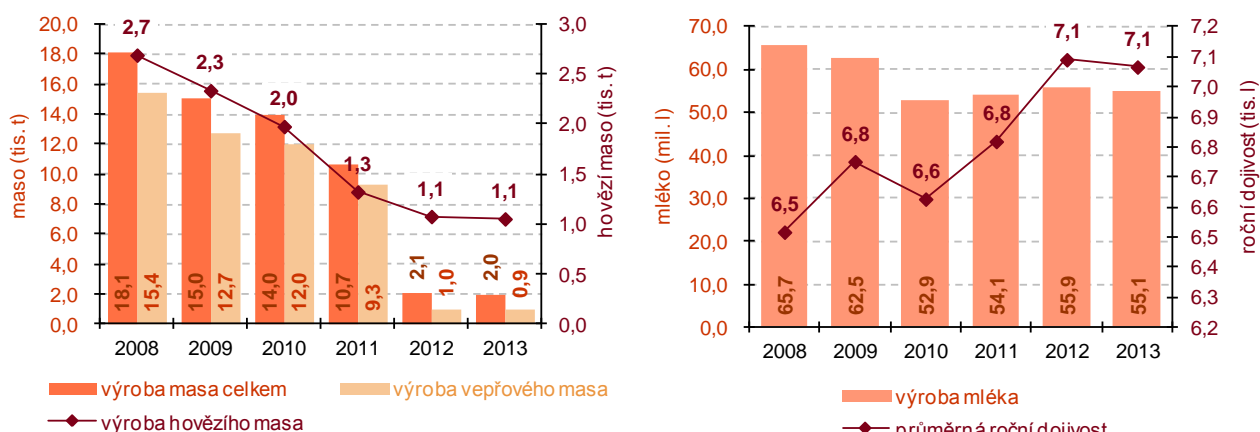
Graf 3.10 Stavy skotu, prasat a drůbeže v Ústeckém kraji

Výroba masa i mléka nižší než v roce 2008.

Produkce živočišné výroby v Ústeckém kraji byla v porovnání s rokem 2008 nižší jak u masa, tak i u mléka. Výrazný pokles výroby vepřového masa v porážkových provozech Ústeckého kraje byl v posledních dvou letech způsoben přesídlením zpracovatelské firmy s dominantním podílem na ústeckém trhu do jiného kraje. Dá se předpokládat, že produkce masa se v kraji výrazně nemění, změnilo se pouze místo porážek. Pokles produkce mléka v porovnání s rokem 2008 o 16 % byl ovlivněn zejména snížením stavů krav o více než 7 % (o 1,2 tis. dojníc).

Graf 3.11 Produkce masa a mléka v Ústeckém kraji

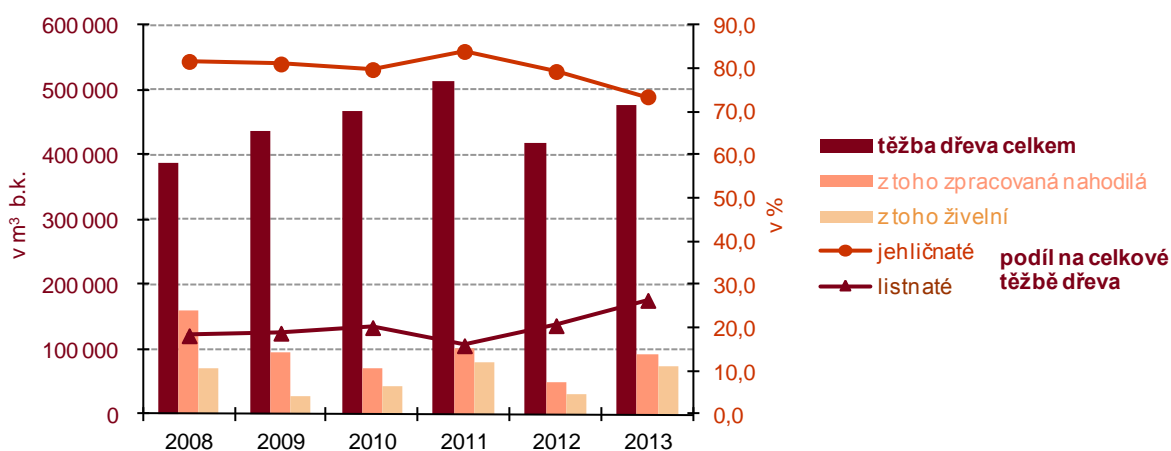
Lesnictví

Postupný růst lesních ploch.

Dlouhodobým pozitivním jevem v Ústeckém kraji je postupné rozšiřování lesních porostů. **Od roku 2008 se rozloha lesa v kraji zvýšila téměř o 2,1 tisíce hektarů** a její podíl na celkové výměře kraje představuje 30,4 %, podíl lesů Ústeckého kraje je však 3,3 p.b. pod celorepublikovým průměrem. Pozitivní trend potvrzuje i zvyšování ploch zalesnění, v roce 2013 bylo zalesněno 1 531 ha (s více než 61 % převahou jehličnanů). V porovnání s rokem 2008 se výměra zalesňovaných ploch v kraji zvýšila v posledním roce téměř o 3 %.

V roce 2013 se v Ústeckém kraji vytěžilo téměř 476 tisíc m³ dřeva a z toho téměř tři čtvrtiny tvořily jehličnaté stromy. Proti roku 2008 se celkový objem těžby zvýšil o 22,8 %.

Graf 3.12 Těžba dřeva v Ústeckém kraji

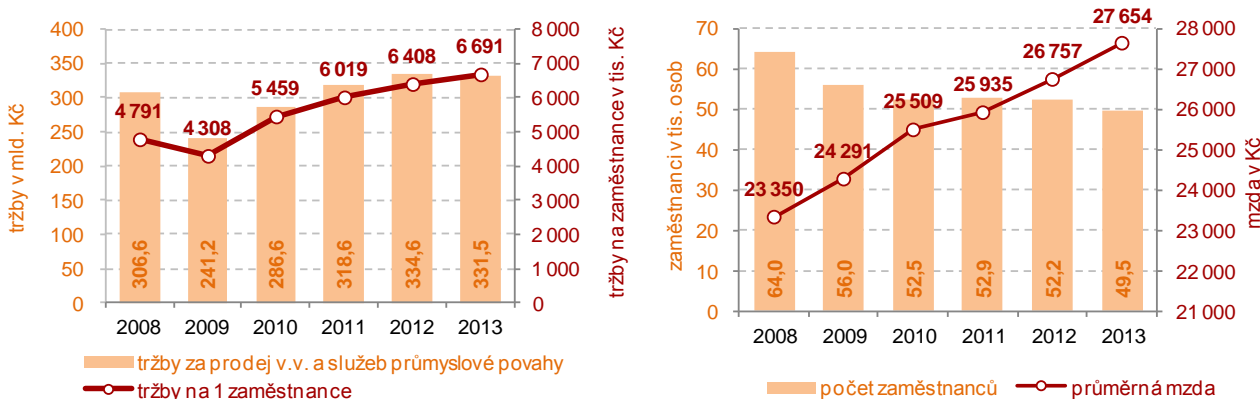

Průmysl

Tržby velkých průmyslových podniků od roku 2010 rostly.

Průmysl v Ústeckém kraji byl stejně jako celá Česká republika zasažen v prvních dvou porovnávaných letech ekonomickým zpomalením. Od roku 2010 se trend vývoje obrátil, průmyslová výroba zaznamenala oživení, tržby za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (v běžných cenách) ve velkých podnicích sídlících v Ústeckém kraji⁸ se začaly postupně zvyšovat. K mírnému meziročnímu poklesu, o téměř 3 mld. Kč (o 0,9 %), došlo opět v roce 2013, když objem tržeb dosáhl zhruba 332 mld. Kč. Na celorepublikových tržbách se průmysl kraje podílel více než 11 %. Počet pracovníků v průmyslu postupně klesal až na necelých 50 tisíc v roce 2013. V důsledku tohoto snižování počtu pracovníků rostla průměrná mzda v průmyslu i v době ekonomického poklesu.

Graf 3.13 Vývoj hlavních ukazatelů průmyslu v Ústeckém kraji

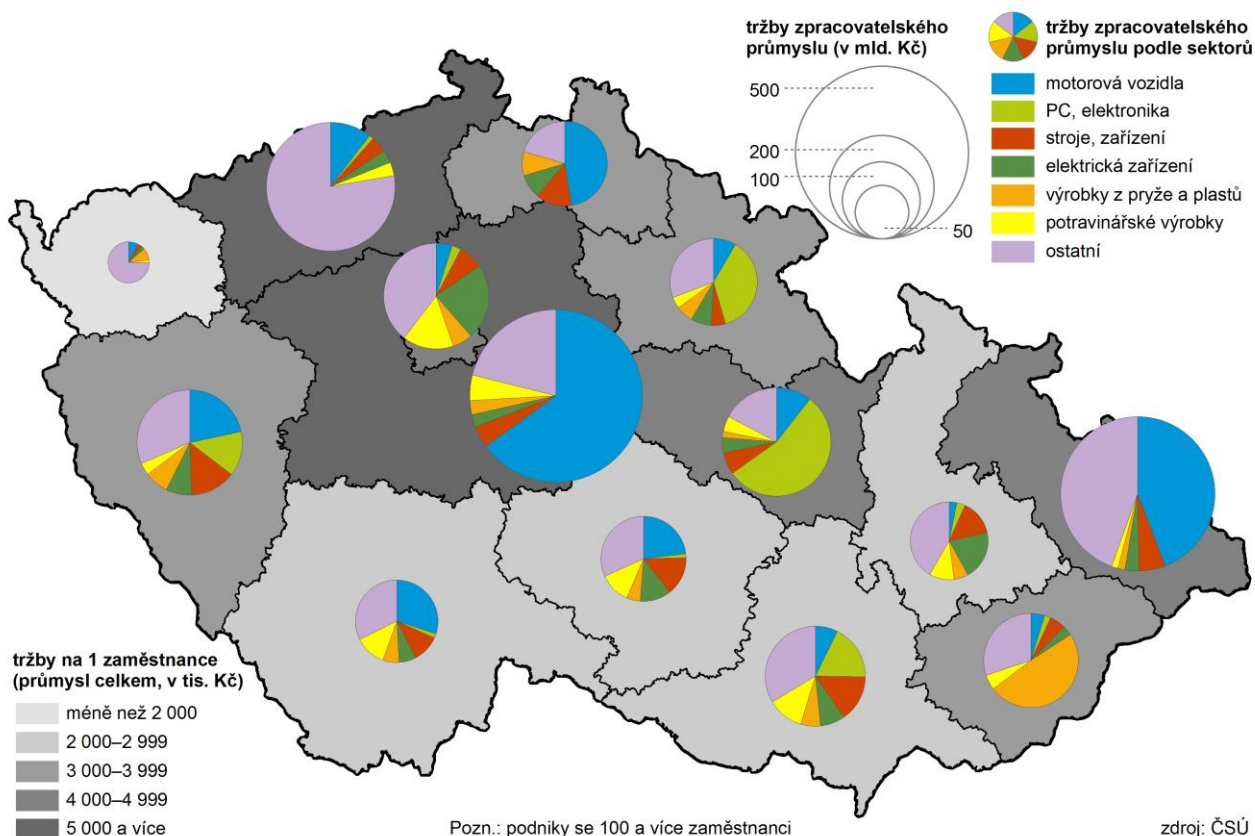
Nejvyšší produktivita práce mezi kraji již čtvrtým rokem.

Rekordní úrovně (6 691 tis. Kč) dosáhla v roce 2013 v kraji **produktivita práce**⁹ a byla již čtvrtým rokem nejvyšší mezi kraji. Průměr ČR pak překročila o 2,8 mil. Kč, o více než 72 %. V porovnání s rokem 2012 se produktivita práce v kraji zvýšila o 283 tis. Kč (o 4,4 %). Proti výchozímu roku 2008 vzrostla produktivita práce v kraji o 39,7 %, při zvýšení tržeb o 8,1 % a poklesu počtu zaměstnanců o 22,6 %.

⁸ Podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji

⁹ Tržby (bez DPH) z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy (běžné ceny) na zaměstnance v tis. Kč

Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy v krajích v roce 2013

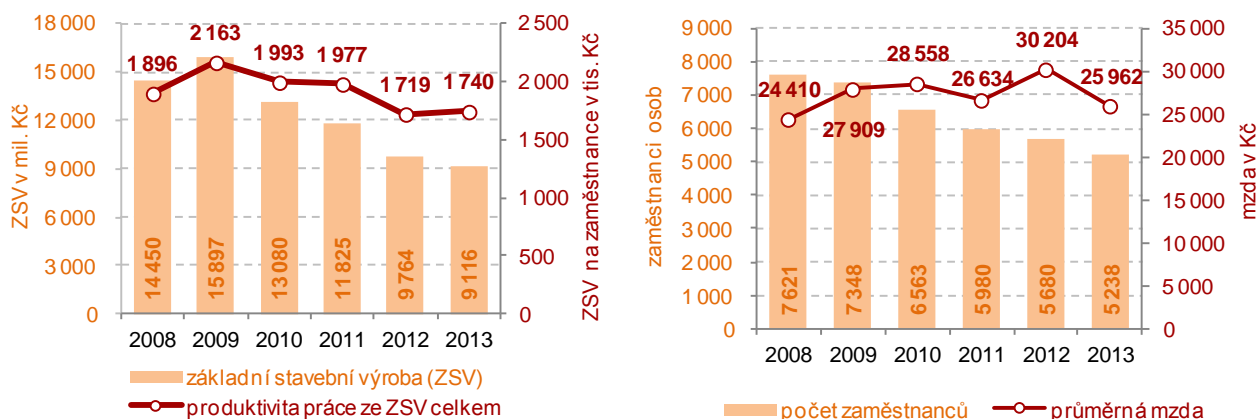
Stavebnictví

Pokles základní stavební výroby i zaměstnanců v kraji pokračoval.

Základní stavební výroba (ZSV) v podnicích se sídlem v Ústeckém kraji (s 50 a více zaměstnanci) rostla do roku 2009, od roku 2010 postupně klesala až na 63,1 % (v ČR 71,6 %) úroveň roku 2008. Pokles stavební výroby byl doprovázen poklesem počtu zaměstnanců v kraji o 31,3 % (v ČR o 21,2 %), což se projevilo v relativním zvýšení průměrné mzdy (ULK +6,4 %, ČR +8,7 %). Příznivé nejsou ani výsledky roku 2013, pokles základních ukazatelů stavební výroby zaznamenal jak Ústecký kraj, tak většina krajů republiky. Meziročně se v kraji snížila ZSV o 6,6 %, v ČR pak o 8,0 %. Snížil se rovněž počet pracovníků ve stavebních podnicích s 50 a více zaměstnanci (ULK -7,8 %, ČR -8,3 %). Výrazněji než v ČR (-3,3 %) meziročně poklesla v Ústeckém kraji průměrná mzda, a to o 14,0 %. **Produktivita práce** ze ZSV byla v kraji nad celorepublikovým průměrem o 29 tis. Kč (o 1,7 %) a v porovnání s ostatními kraji zaujímala čtvrtou nejvyšší příčku. K meziročnímu nárůstu došlo v polovině krajů. Na jednoho pracovníka ve stavebnictví připadlo v uplynulém roce v Ústeckém kraji 1 740 tis. Kč (b.c.), tj. o 21 tis. Kč (o 1,2 %) více než v roce předchozím.

Nižší objem základní stavební výroby v Ústeckém kraji byl způsoben zhruba 19% poklesem u pozemního stavitelství, přičemž inženýrské stavitelství meziročně o 0,5 % vzrostlo. Za celou ČR došlo k poklesu jak inženýrského (o 9,6 %), tak pozemního stavitelství (o 6,4 %).

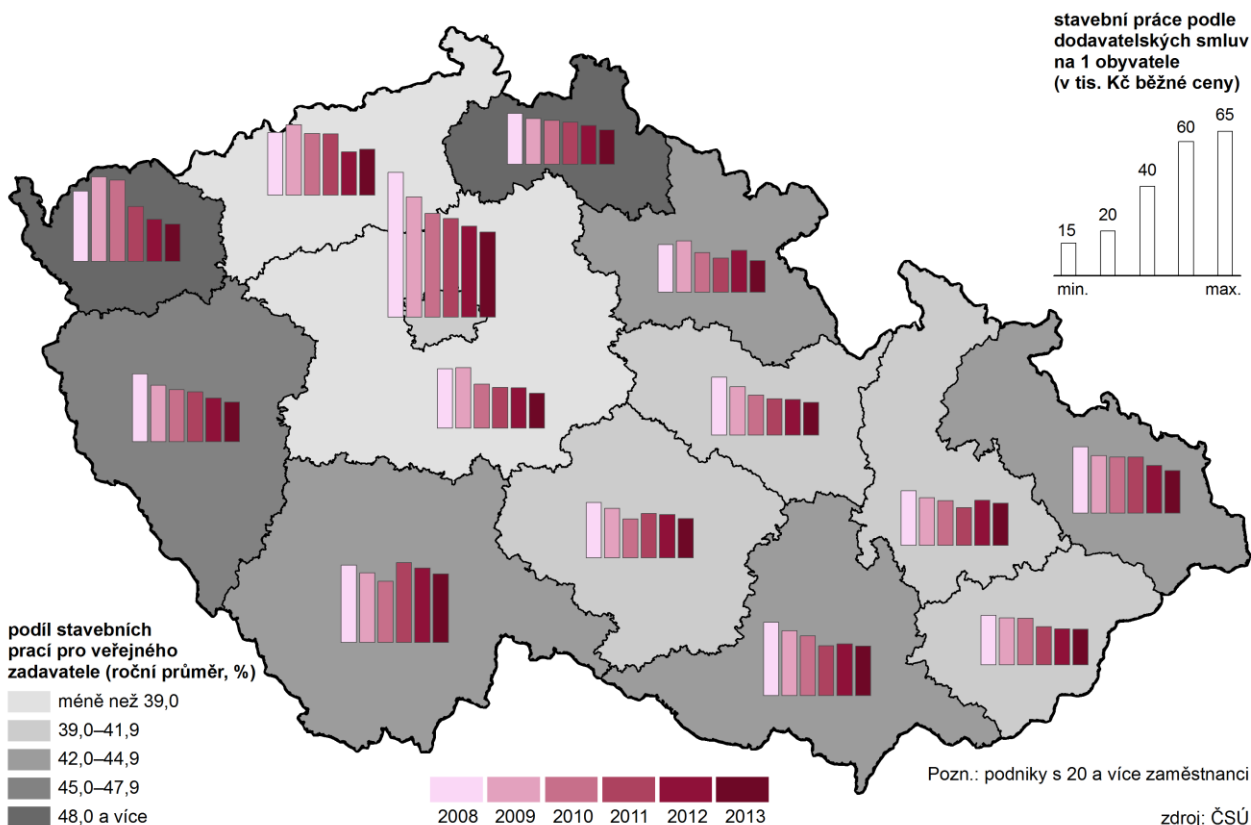
Graf 3.14 Vybrané ukazatele stavebnictví v Ústeckém kraji

Stavební aktivita se v roce 2013 mírně zvýšila.

Objem stavebních prací v Ústeckém kraji od roku 2010 postupně klesal až do roku 2012 (včetně). V roce 2013 pak došlo k mírnému meziročnímu zlepšení. Proti roku 2009, kdy stavební práce v tuzemsku dosáhly v kraji největšího objemu (26 129 mil. Kč), však byly pořád o 35,8 % nižší, z toho pro veřejné zadavatele téměř o dvě pětiny. Meziroční nárůst v roce 2013 dosáhl u staveb celkem 5,9 %, pro veřejné zadavatele se jejich objem zvýšil o 10,4 %.

Stavební práce podle místa stavby v krajích v letech 2008 až 2013

Počet stavebních povolení nejnižší od roku 1994.

V roce 2013 vydaly stavební úřady v Ústeckém kraji nejnižší počet stavebních povolení od roku 1994. Počet 4 892 povolení byl zároveň nejnižší i v porovnávaném období let 2008 a 2013. Meziročně se počet stavebních povolení snížil o 1 369 (21,9 %). Pokles zájmu o výstavbu přetrvává kromě Ústeckého kraje i ve všech

krajích. Nejvýraznější meziroční snížení počtu vydaných stavebních povolení bylo v Hl. m. Praze. Negativní vývoj mezi roky 2012 a 2013 vidíme rovněž v republice jako celku, kde počet vydaných povolení poklesl o 13,3 %. Ústecký kraj se na republikovém úhrnu podílel 5,8 %.

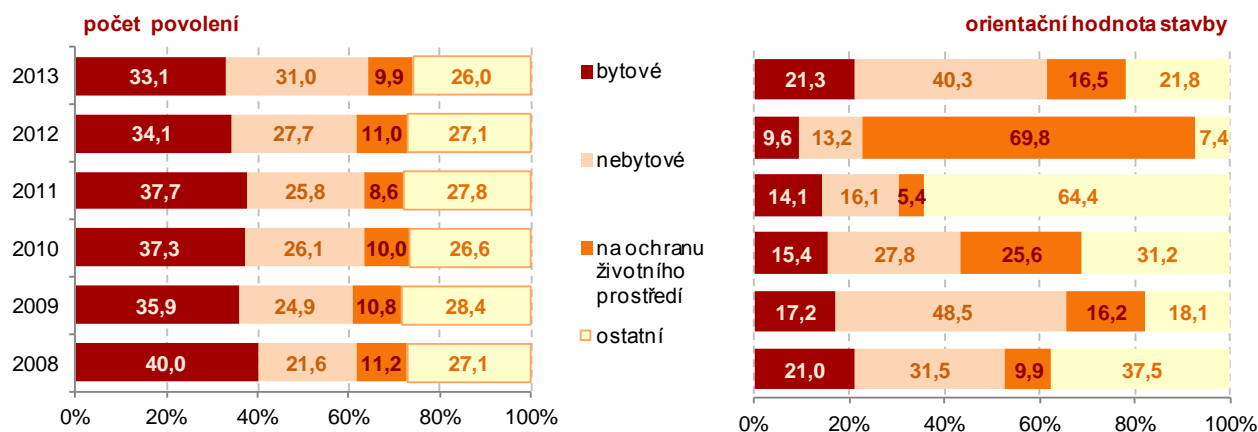
Graf 3.15 Počet stavebních povolení v Ústeckém kraji

Meziročně se snížil podíl staveb na ochranu životního prostředí.

Nejvyšší podíl investic v kraji, zhruba 40 % celkové orientační hodnoty vydaných stavebních povolení, bude v budoucnu proinvestován v rámci výstavby **nebytových budov**. Proti roku 2012 se jejich podíl 3krát zvýšil. V mezikrajovém srovnání představoval druhou nejvyšší hodnotu podílu po Hl. m. Praze. Proti průměru ČR byl vyšší o 9,8 p.b. Více než 21 procentní podíl investic připadl v kraji **na výstavbu bytových budov** (21,3 %) a **na ostatní stavby** (21,8 %), jedná se o vodovodní sítě včetně přípojek, komunikace, mosty, kabelizace, billboardy apod. Podíl obou druhů staveb se meziročně zvýšil, u bytových objektů zhruba 2,2krát a u ostatních staveb téměř třikrát. Podíl staveb na ochranu životního prostředí se v kraji meziročně snížil více než čtyřikrát.

Graf 3.16 Vydaná stavebních povolení podle typu výstavby v Ústeckém kraji

Orientační hodnota staveb v kraji se snížila.

Orientační **hodnota na jedno stavební povolení** vydané v Ústeckém kraji dosáhla v roce 2013 hodnoty 2 915 tis. Kč. Meziročně se hodnota jedné plánované stavby snížila celkem v osmi krajích, z toho nejvíce v Ústeckém kraji (- 57,8 %). Proti průměru ČR je plánovaná hodnota jedné stavby v Ústeckém kraji o 277 tis. Kč vyšší.

Bytová výstavba
Počet zahájených bytů v roce 2013 v kraji

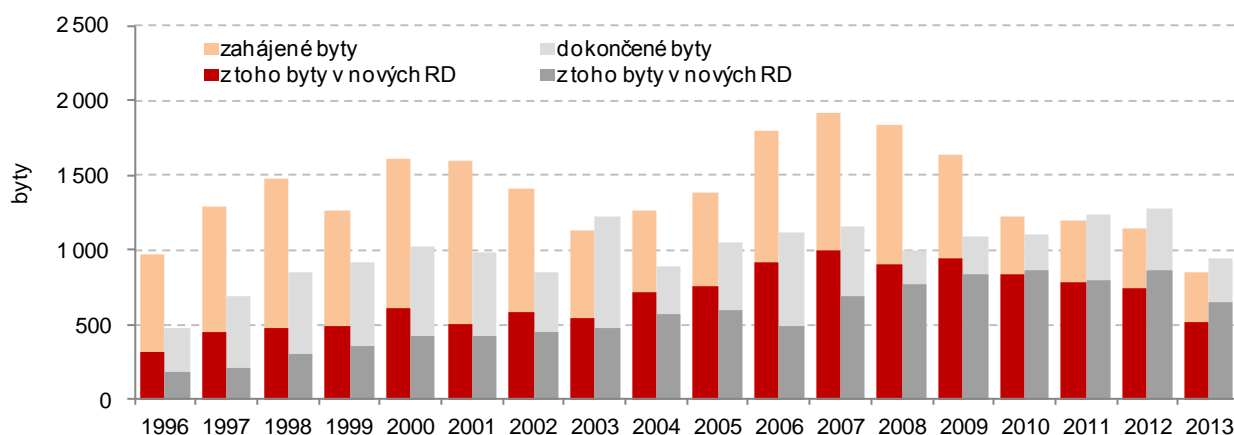
Od roku 2007, kdy počet **zahájené výstavby** bytů, dosáhl nejvyšší hodnoty, klesaly v následujících letech počty nově zahájené výstavby každým rokem. V roce 2013 byla v Ústeckém kraji zahájena výstavba celkem 846 bytů, v porovnání s rokem 2012 se jednalo o pokles o 301 bytů, tj. o 26,2 % (v ČR

nejnižší od roku 1996.

o 7,3 %). Počet zahájené výstavby v kraji je vůbec nejnižší od roku 1996. K meziročnímu poklesu došlo téměř ve všech krajích s výjimkou Hl. m. Prahy, Olomouckého a Karlovarského kraje. Pokles v Ústeckém kraji byl však nejvyšší mezi krajemi. Na celkovém počtu zahájených bytů se v kraji z 64,2 % podílela nová výstavba, zbývajících 35,8 % připadalo na změny již dokončených staveb, při kterých vznikají nové byty. Výstavba bytů zahájená v roce 2013 byla z **více než 61 % prováděna v rodinných domech**, jednalo se o 517 bytů, více než pětina (21,7 %) byla uskutečněna v okrese Teplice. V uplynulém roce nebyla v kraji, jako v jediném kraji v republice, zahájena **žádná výstavba nových bytových domů**. Byla však zahájena nástavba, přístavba či vestavba 95 bytů v bytových domech, tj. 11,2 % z počtu zahájených bytů, tento podíl byl druhý nejvyšší po Karlovarském kraji. Více než 44 % těchto bytů se začalo stavět v okrese Ústí nad Labem a téměř 30 % v okrese Teplice.

Počet zahájených bytů na tisíc obyvatel Ústeckého kraje je v mezikrajském srovnání dlouhodobě nejnižší. V roce 2013 dosáhl v kraji hodnoty 1,02 a byl nejnižší v porovnávaném období. Proti republikovému průměru byl nižší o 1,08 bytu.

Graf 3.17 Bytová výstavba v Ústeckém kraji

Počet dokončených bytů nejnižší za porovnávané období.

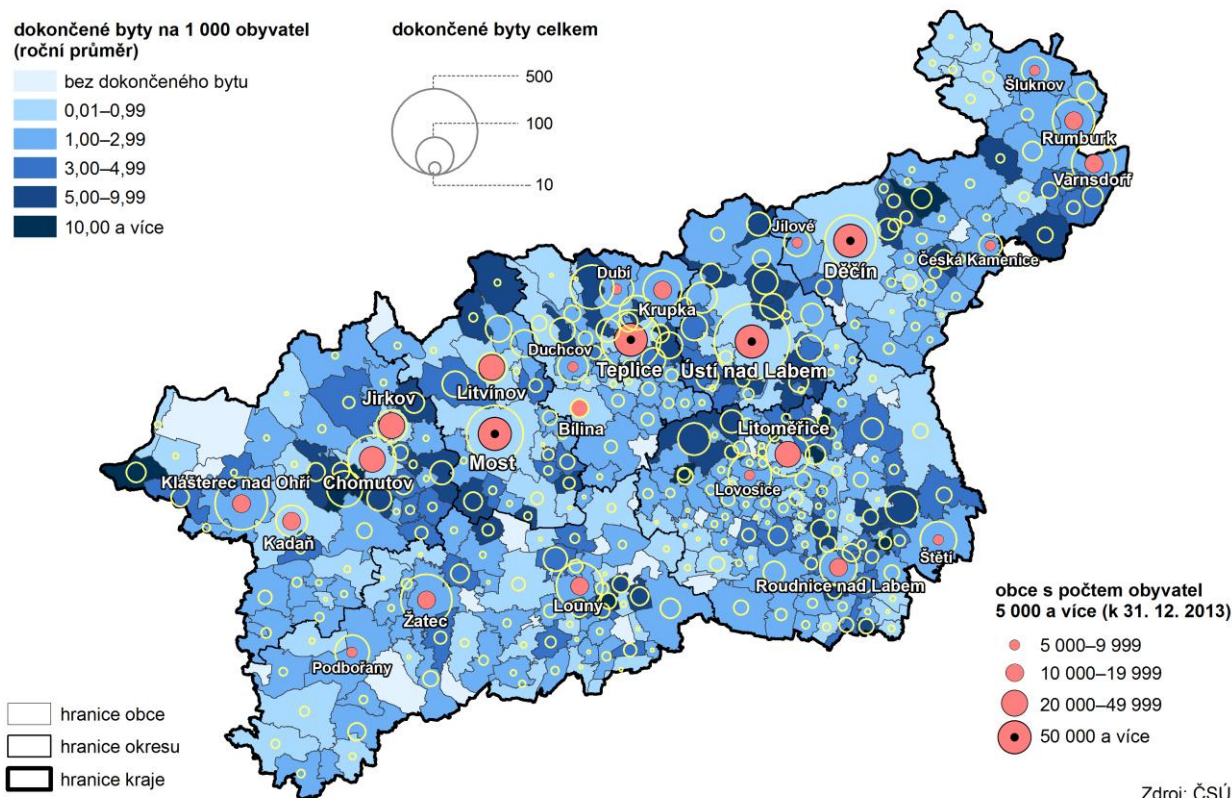
V roce 2013 bylo v kraji **zkolaudováno** celkem 935 nových bytů (podíl 3,7 % na republikovém úhrnu 25 246 bytů), oproti předchozímu roku bylo dokončeno o 336 bytů méně, což představuje pokles 26,4 %. Tento negativní vývoj vidíme téměř ve všech krajích kromě Plzeňského kraje, kde byl zjištěn nepatrný nárůst proti roku 2012. Snížení v Ústeckém kraji bylo čtvrté nejvyšší po kraji Libereckém, Jihočeském a Zlínském. Počet dokončených bytů meziročně poklesl i v republice jako celku.

Relativní ukazatel - počet dokončených bytů na tisíc obyvatel kraje (1,13) zůstává dlouhodobě nejnižší v porovnání s ostatními krajemi a pod republikovým průměrem byl o 1,27 bytu.

...převaha dokončených bytů v rodinných domech....

Ve struktuře dokončených bytů převažovaly téměř ve všech krajích byty v rodinných domech, s výjimkou Hlavního města Prahy. V Ústeckém kraji představoval v roce 2013 podíl nových bytů v rodinných domech více než 69 %. Celkem bylo v rodinných domech dokončeno 647 bytů a jejich počet meziročně poklesl o 214 bytů, tj. zhruba o čtvrtinu. Naproti tomu nárůst o více než třetinu (o 35,3 %) v porovnání s rokem 2012 jsme v Ústeckém kraji zaznamenali u bytových domů, kde bylo zkolaudováno 138 nových bytů a byly realizovány na okresech Litoměřice (70,3 %), Ústí nad Labem (23,2 %) a Děčín (6,5 %).

Bytová výstavba v obcích Ústeckého kraje v letech 2008 až 2013

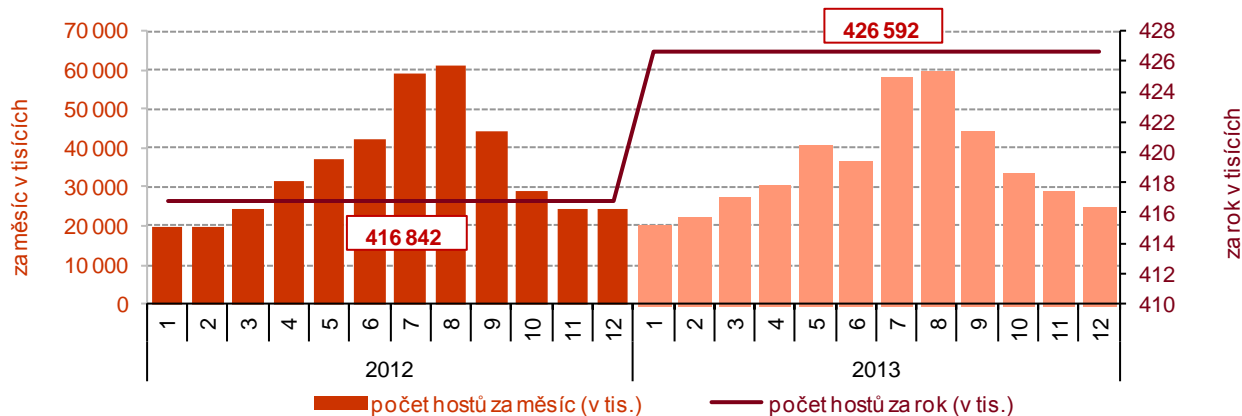
Cestovní ruch Revize dat...

Na základě výsledků projektu Ministerstva pro místní rozvoj "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" byl aktualizován Registr hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ a došlo k revizi dat o kapacitách i návštěvnosti za referenční roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

...více hostů

Výsledky v cestovním ruchu za rok 2013 v porovnání s předchozím rokem vyznívají pro Ústecký kraj pozitivně. Za uplynulý rok navštívilo Ústecký kraj celkem **416 842 hostů**, což znamenalo **nárůst** proti roku 2012 o **2,3 %**. Do kraje přicestovalo 147 225 cizinců, tj. o 2,4 % více než v předchozím roce a 297 367 domácích hostů (nárůst 2,3 %). Počet hostů v ubytovacích zařízeních meziročně vzrostl ještě v dalších sedmi krajích, z toho nejvíce v Jihomoravském kraji o 8,3 % a Olomouckém kraji o 7,9 %. Nárůst hostů v Ústeckém kraji byl o 0,3 p.b. vyšší než za celou ČR.

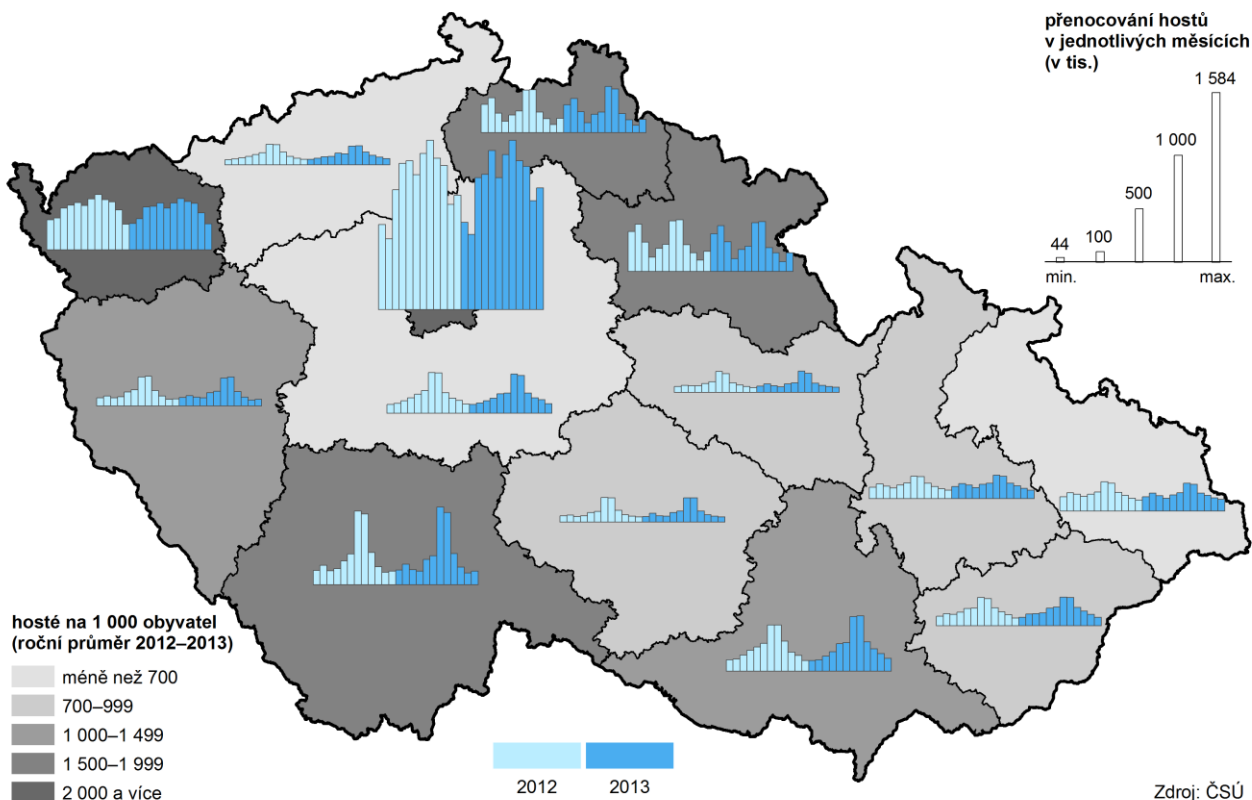
Graf 3.18 Počet hostů v hromadných ubytovacích zařízeních Ústeckého kraje

...více přenocování.

Počet přenocování v Ústeckém kraji byl ve srovnání s rokem 2012 **vyšší**, celkově o 1,7 % a bylo to výhradně zásluhou zahraničních hostů, u nichž došlo k navýšení o 10,3 %. U domácí klientely se počet přenocování v kraji meziročně snížil o 2,6 %.

Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v krajích v letech 2012 a 2013

Nejdéle v kraji pobývali návštěvníci z Ruska.

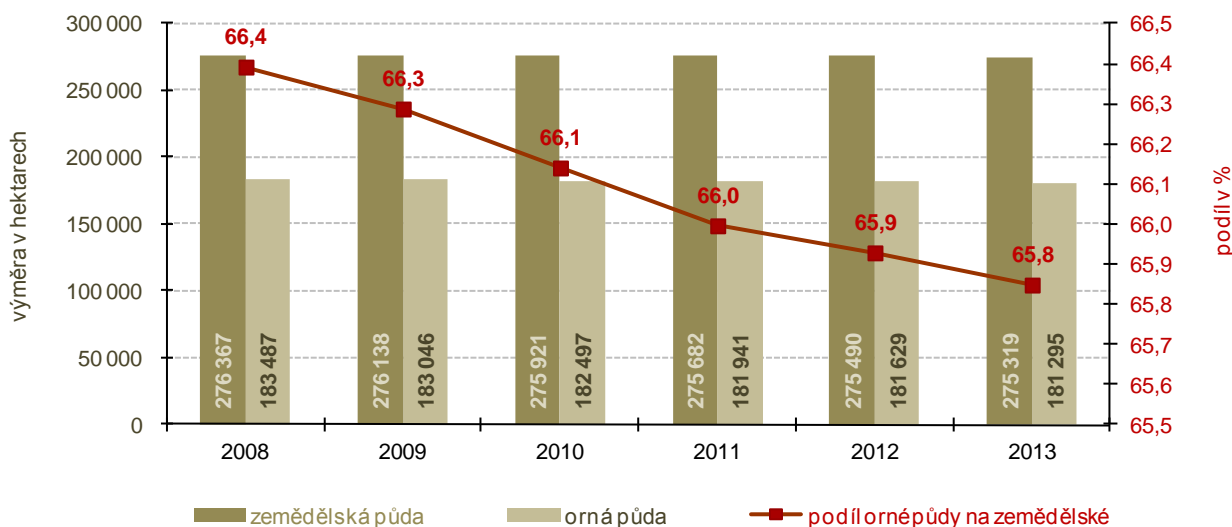
Průměrná doba pobytu návštěvníků Ústeckého kraje činila v posledních dvou letech 3,8 noci. V roce 2013 strávili domácí hosté ve sledovaných ubytovacích zařízeních v kraji 3,7 noci a zahraniční návštěvníci v průměru 3,9 noci. Nejdéle zde v průměru pobývali hosté z Ruska (7 noci), dále ze Španělska a Japonska (4,1 noci).

4. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Orné půdy ubývá, zvyšují se plochy lesů a trvalých travních porostů.

Výměra orné půdy v Ústeckém kraji má dlouhodobě sestupnou tendenci, a to zejména ve prospěch trvalých travních porostů. Tento trend pokračoval i v letech 2008 – 2013. Nejvýraznější nárůst trvalých travních porostů se projevil v okresech Děčín, Litoměřice a Teplice. Pokles orné půdy částečně ovlivnilo rozšíření vodních ploch v okrese Teplice téměř o 9 % a v okrese Louny o více než 3 %. V okresech Chomutov (o 11 %) a Litoměřice (o 3 %) se v tomto období zvýšil podíl zastavěných ploch. Ve struktuře půdního fondu se příznivě projevuje zalesňování ve všech okresech kraje, nejvýznamněji pak v okresech Most a Teplice (navýšení o více než 3 %).

Graf 4.1 Výměra zemědělské a orné půdy v Ústeckém kraji

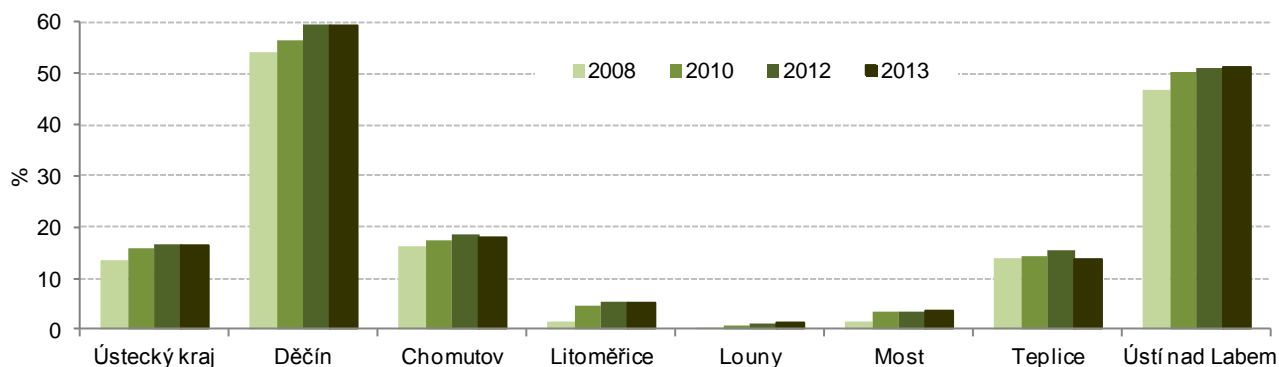
Počet ekologických zemědělců rosl, mírný pokles nastal v roce 2013...

Téměř po celé porovnávané období pokračoval růst počtu ekologických zemědělců, k mírnému snížení došlo v loňském roce. Nejvyšší počet ekofarem nalezneme v oblasti Krušných a Doupovských hor a Šluknovském výběžku, což souvisí s intenzivnějším využíváním zemědělsky méně vhodných ploch (např. podhorských oblastí) pro jinou než klasickou produkci, která by v daných lokalitách byla ekonomicky neudržitelnou. O tom svědčí i velmi malý počet ekologických zemědělců, kteří hospodaří souběžně konvenčním způsobem. Druhý nejvyšší počet ekologických farem (36) je na Litoměřicku, avšak vzhledem k rozsahu tradičního konvenčního způsobu hospodaření, dosahuje zde podíl ekologicky obhospodařované půdy pouze 5,4 %.

... stejně jako podíl ekologicky obhospodařované půdy.

Podíl ekologicky obhospodařované půdy (tj. půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období) je v Ústeckém kraji **pátý nejvyšší v mezikrajském srovnání**, a to i přesto, že se podíl za poslední rok mírně snížil (o 0,2 p.b.) a dosáhl 16,5 % celkové výměry zemědělské půdy. Nejvyšší podíl ekologicky obhospodařované půdy vykazují v okresech Děčín a Ústí nad Labem (59,2, resp. 51,4 %). Naproti tomu v okrese Louny s rozsáhlou tradiční zemědělskou produkcí je podíl nejnižší (1,2 %), avšak i tady došlo k mírnému meziročnímu navýšení. Vývoj v příštích letech bude do značné míry záviset od možnosti zemědělců žádat o dotace na ekologické zemědělství.

Graf 4.2 Podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy na celkové výměře zemědělské půdy v Ústeckém kraji a jeho okresech

Zdroj: Ministerstvo zemědělství

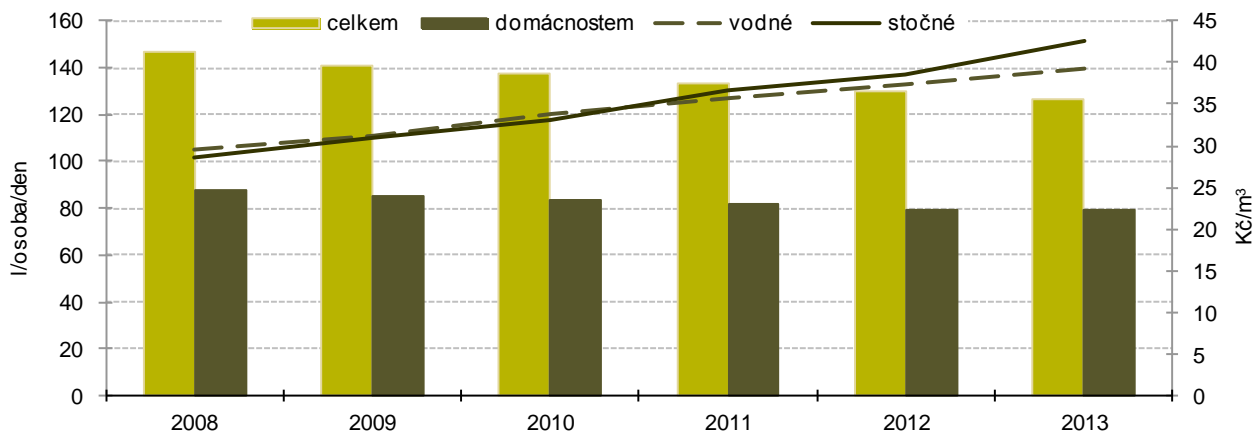
Specifické množství vody fakturované domácnostem klesá.

V souvislosti se zvyšováním vodného a stočného klesá dlouhodobě (stejně jako v celé republice) **specifické množství vody fakturované domácnostem**. Jen za poslední rok se v Ústeckém kraji snížilo toto množství o 0,3 litru, tj. o 0,3 %, **na osobu a den** dosáhlo **79,0 litru**. Od roku 2008 toto množství pokleslo o 8,5 litru. V porovnání s ostatními kraji je hodnota 79 litrů na osobu a den pátá nejnižší.

Podíl obyvatel napojených na kanalizaci s ČOV překročil 80% hranici....

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji meziročně vzrostl o 1,4 p.b. na 82 %. Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci s čistírnou odpadních vod dosáhl 80,6 %. Celkový počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci v kraji byl 677 016, z toho bylo 98,4 % (666 029 obyvatel) napojeno na čistírnu odpadních vod, což představovalo meziroční nárůst 9,3 tis. obyvatel, tj. 1,4 %. Podíl obyvatel **v domech napojených na čistírnu odpadních vod** z celkového počtu obyvatel napojených na kanalizaci byl v mezikrajském srovnání čtvrtý nejvyšší, stoprocentní pokrytí mělo Hl. město Praha, následovaly kraje Středočeský a Karlovarský. Celorepublikový průměr (95,0 %) byl v kraji překročen o 3,4 p.b **Podíl čištěných odpadních vod** na objemu vypouštěných odpadních vod do kanalizace (bez zpoplatněných vod srážkových) dosáhl 97,5 % a byl stejný jako v roce 2012. Podíl čištěných odpadních vod v kraji byl o 0,1 p.b. vyšší než v celé ČR (97,4 %).

Graf 4.3 Specifické množství vody fakturované celkem a domácnostem (l/osobu/den), vodné a stočné¹⁾ (Kč/m³) v Ústeckém kraji

¹⁾ vodné a stočné je uváděno v cenách bez DPH

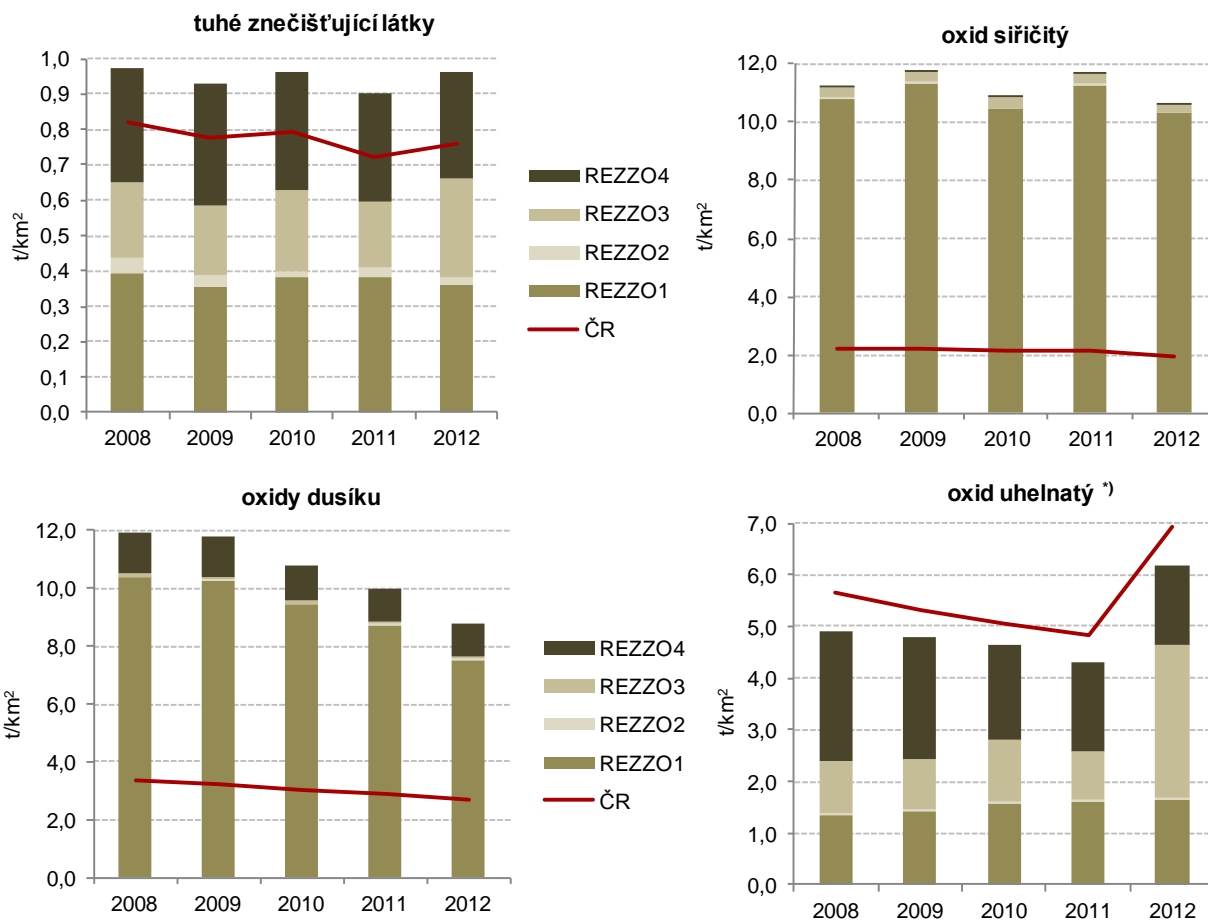
Emise hlavních znečišťujících látek pozvolna klesají.

Emise znečišťujících látek se v Ústeckém kraji v porovnání s výchozím rokem 2008 snížily u oxidu siřičitého a oxidů dusíku, zejména díky poklesu emisí z velkých stacionárních zdrojů (tj. REZZO 1). K nárůstu došlo u tuhých látek a u oxidu uhelnatého, u něhož však byla pro výpočet v roce 2012 použita aktualizovaná metodika s novou sadou emisních faktorů a došlo ke zpřesnění odhadu spotřeby paliv. Největší pokles oproti roku 2008 nastal u **oxidu dusíku** (REZZO 1-4), a to o 26,5 %. Více než 5-ti procentní snížení jsme zaznamenali i u **oxidu siřičitého** (REZZO 1–4) Velké stacionární zdroje znečištění se na emisích oxidu siřičitého a oxidu dusíku podílejí v kraji zhruba 97 %, resp. 86 %. V porovnání s ostatními kraji dosahuje Ústecký kraj u oxidu siřičitého dlouhodobě nejvyšší hodnoty a průměr ČR převyšuje zhruba 5krát. V meziročním srovnání let 2012 a 2011 došlo, kromě oxidu uhelnatého, k navýšení u REZZO 1-4 pouze u tuhých emisí, a to o 6,7 %.

Vliv emisí z dopravy v kraji.

Měrné emise **tuhých znečišťujících látek** celkově meziročně vzrostly v kraji téměř o 7 % oproti předchozímu roku, přičemž podíl mobilních zdrojů (REZZO 4) těchto znečišťujících látek na celkovém množství emisí meziročně poklesl (o 3,2 p.b.) a dosahoval 31,2 %. Měrné emise **oxidů dusíku** (REZZO 1-4) v kraji meziročně klesly téměř o 13 %. Podíl velkých stacionárních zdrojů (REZZO 1) na emisích oxidu dusíku poklesl v posledním sledovaném roce o 1,3 p.b., zatímco vliv dopravy se zvýšil na 12,6 %, tj. o 1 p.b. U všech druhů znečišťovatelů (REZZO 1-4) překračuje Ústecký kraj u oxidu dusíku dlouhodobě více než 3krát celorepublikový průměr, mezi kraji zaujímá druhou nejhorší pozici (po Hl m. Praze).

Graf 4.4 Měrné emise REZZO 1-4 podle zdroje znečištění v Ústeckém kraji

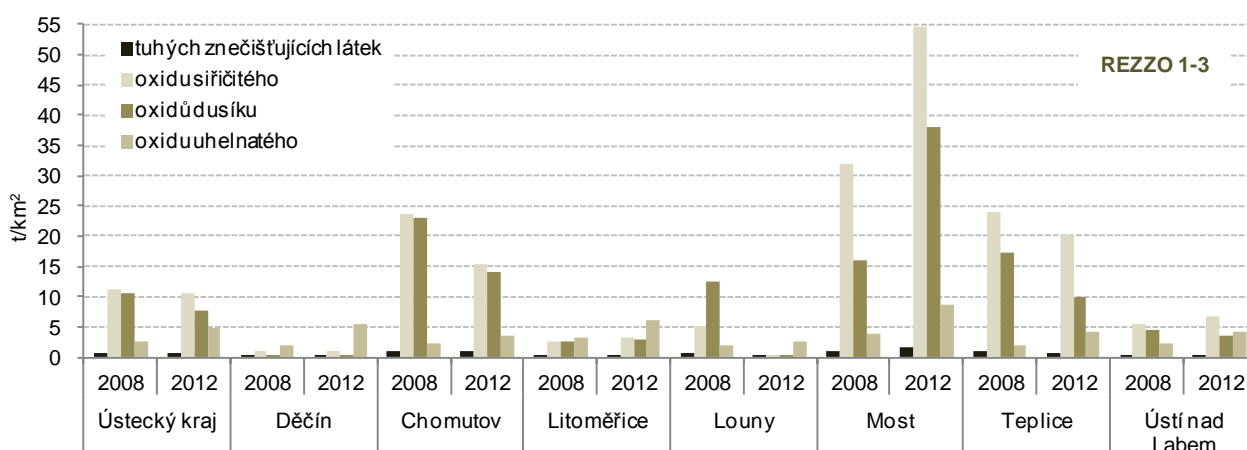

¹⁾ v roce 2012 výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn novou metodikou s novou sadou emisních faktorů

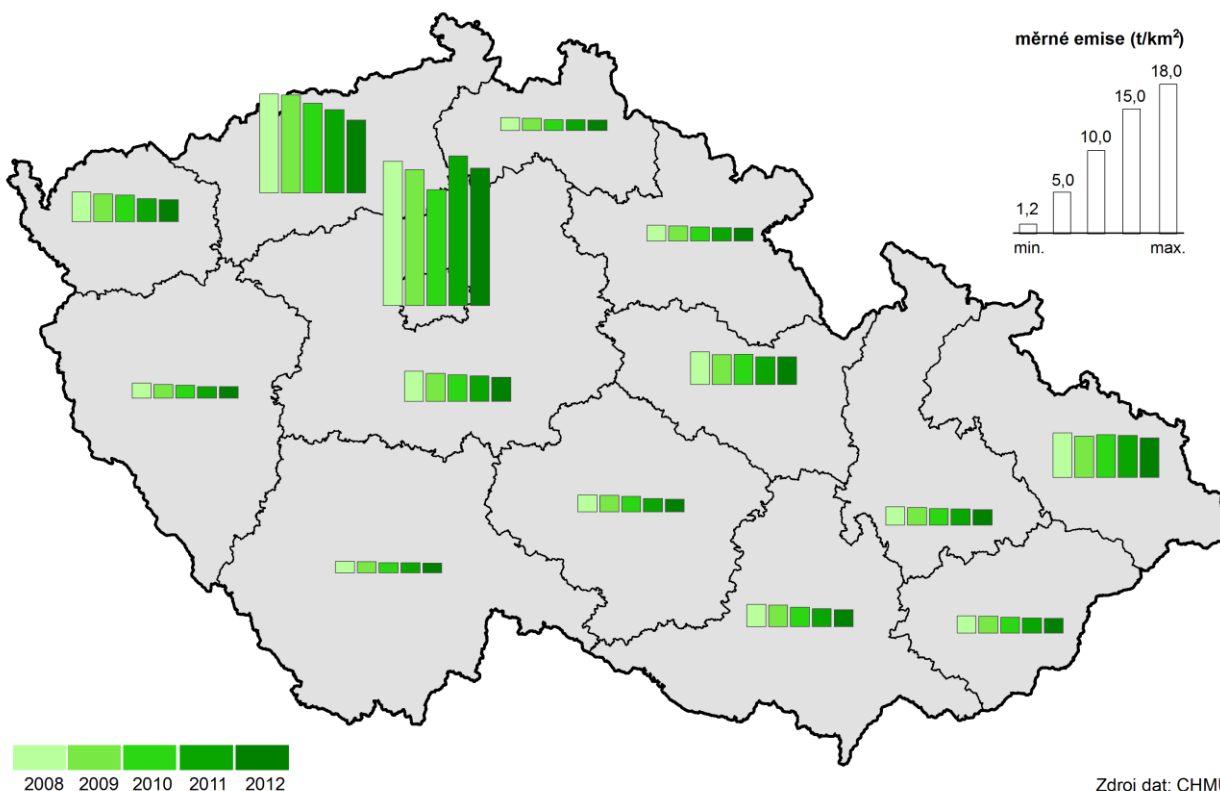
Zhoršená kvalita ovzduší přetrvává.

Z územního hlediska lze konstatovat, že emisemi jsou **nejhůře postižena území** nejbližší zdrojům znečištění; v kraji se to nejvíce dotýká **okresů Chomutov, Most a Teplice**, kde se nacházejí největší zpracovatelé dobytých nerostných surovin - elektrárny, hutní a chemický průmysl, tzn. velké stacionární zdroje. Naopak k okresům s velmi malou produkcí znečištění patří okres Děčín, který jediný obstojí z hlediska všech produkovaných emisí na km² v porovnání s průměrem ČR, s výjimkou oxidu uhelnatého. Druhým nejméně znečišťujícím je okres Litoměřice, který však i přes poměrně nízké hodnoty překračuje, s výjimkou tuhých znečišťujících látek, celorepublikový průměr. Zhoršená kvalita ovzduší vlivem dopravy sužuje všechna větší města (zejména ta, kde se ve špičkách tvoří kolony aut z důvodu špatné průjezdnosti) a okolí hlavních dopravních tepen v kraji.

Graf 4.5 Měrné emise znečišťujících látek v okresech Ústeckého kraje (v t/km²)

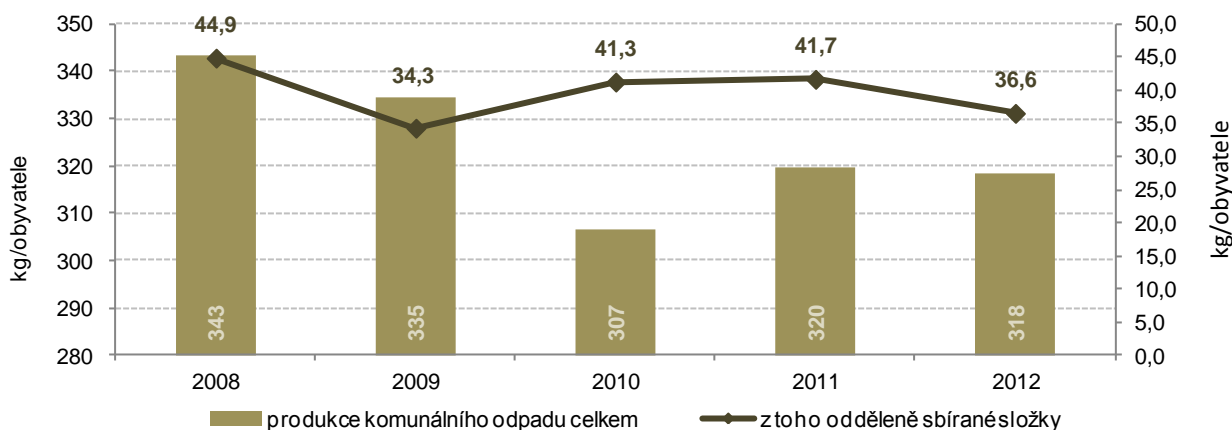
Emise oxidů dusíku (REZZO 1-4) v krajích v letech 2008 až 2012

Pouze v letech 2010 a 2011 byl komunální odpad na obyvatele pod republikovou úrovní.

Produkce komunálního odpadu v kraji klesla v roce 2012 oproti předchozímu roku o 0,5 %, v přepočtu **na 1 obyvatele** dosáhla v kraji **318 kg za rok**, což znamená meziroční snížení rovněž o 0,3 %. Proti roku 2008 se produkce komunálního odpadu na obyvatele snížila o 7,2 %. Množství komunálního odpadu na obyvatele, které dlouhodobě převyšovalo celorepublikový průměr, se v roce 2010 a 2011 dostalo pod republikovou úroveň, a to o 10 a 0,4 kg na obyvatele. V roce 2012 byla produkce na obyvatele třetí nejvyšší mezi kraji a opět překročila republikový průměr.

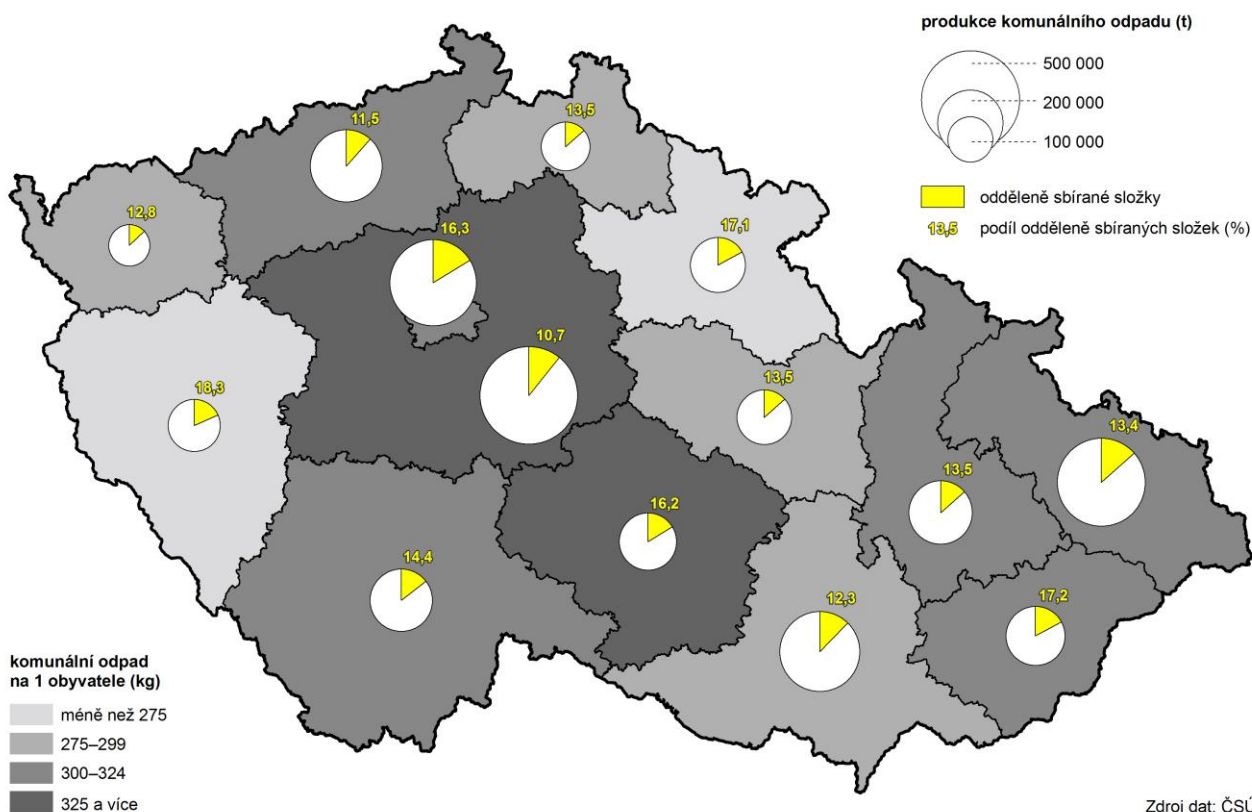
Graf 4.6 Produkce komunálního odpadu v Ústeckém kraji (v kg/obyvatele)

Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu druhý nejnižší mezi kraji.

V roce 2012 dosáhl **podíl odděleně sbíraných složek odpadu** v kraji 11,5 %, proti nejvyššímu podílu v roce 2010 se snížil o 2 p.b. V mezikrajském srovnání obsadil Ústecký kraj druhou nejhorší příčku.

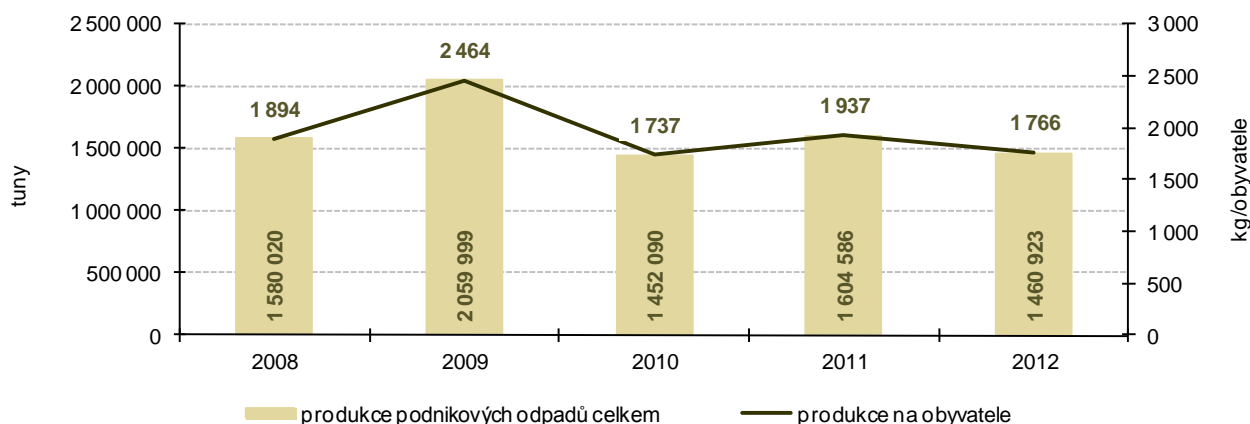
Komunální odpad v krajích v roce 2012

Produkce podnikového odpadu druhá nejnižší za 5 let.

Celková produkce podnikového odpadu v kraji dosáhla v roce 2012 druhé nejnižší úrovně (po roce 2010) za posledních pět let a v porovnání s rokem 2009, kdy byl naopak vyprodukován maximální objem podnikového odpadu, poklesla o 29,1%. V přepočtu na regionální HDP byl objem vyprodukován podnikového odpadu nižší jak meziročně, tak proti výchozímu roku 2008.

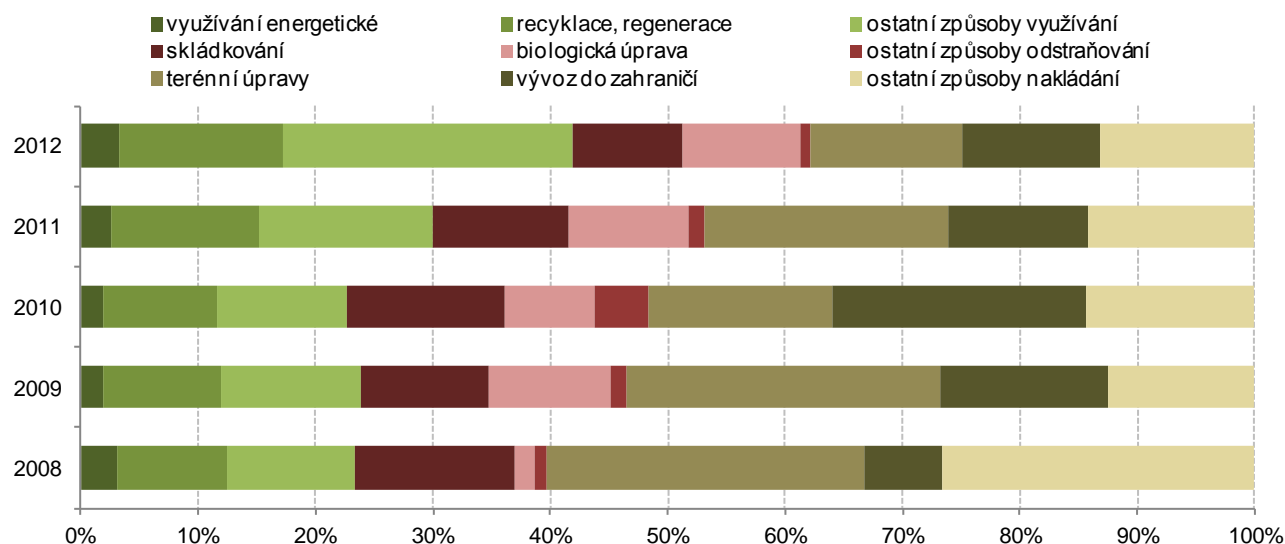
Graf 4.7 Produkce podnikových odpadů podle místa podniku v Ústeckém kraji

Nakládání s nebezpečným odpadem tvoří více než jednu desetinu celkového objemu.

Celkové množství odpadu, se kterým bylo v kraji nakládáno v roce 2012, bylo o pětinu vyšší než v roce 2008, ale téměř o 1,4 % nižší než v roce 2011. Objem nebezpečného odpadu i jeho podíl na celkovém nakládání meziročně kolísá; v posledních dvou letech představoval v kraji více než 11 % objemu nakládání.

Graf 4.8 Nakládání s odpady v Ústeckém kraji podle vybraných způsobů nakládání

Množství využitého odpadu nejvyšší v roce 2012....

Množství **využitého odpadu** v Ústeckém kraji dosáhlo nejvyššího objemu v roce 2012 a nejvyšší byl i podíl na celkovém nakládání s odpady (41,9 %). V tomto roce byl zároveň využit nejvyšší objem odpadu **na recyklaci a regeneraci** za uplynulých 5 let, jeho podíl na celkovém objemu odpadu, se kterým bylo v tomto roce nakládáno, tvořil téměř 14 % a na objemu využitého odpadu se podílel jednou třetinou. Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) byl v roce 2012 osmý nejvyšší v mezikrajovém srovnání. Další možnost využití odpadu je jeho **energetické využívání** (využití jako paliva nebo jiným způsobem k výrobě energie) je svým podílem v kraji zanedbatelné a v letech 2008 až 2012 se pohybovalo v rozmezí 2 až 3 % z objemu nakládaného odpadu a mezi 8 až 13 % využitého odpadu.

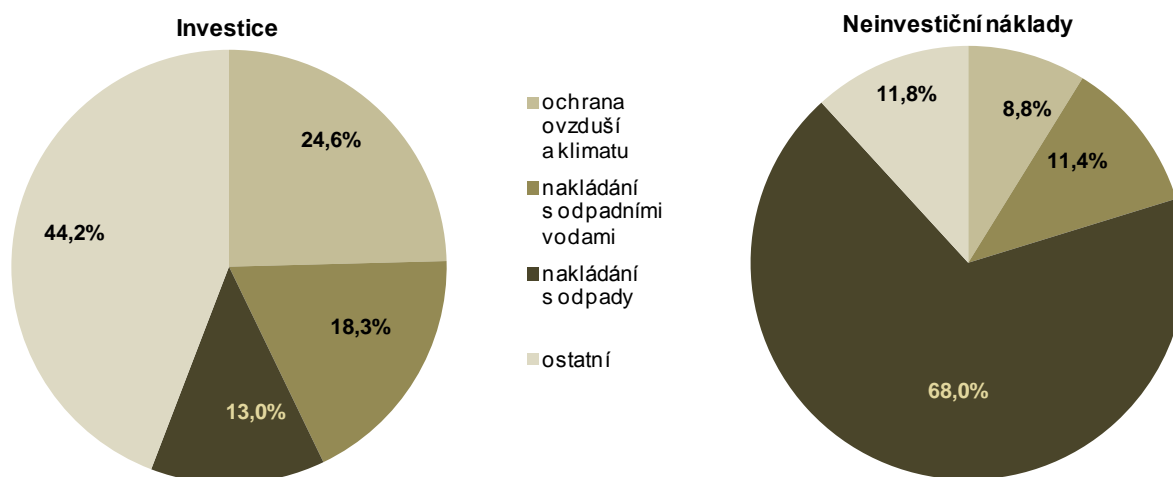
... množství odstraněného odpadu v loňském roce druhé nejnižší po roce 2008...

Objem **odstraněného odpadu** dosáhl ve sledovaném období nejvyššího objemu v roce 2010, naproti tomu nejnižšího v roce 2008. Z celkového množství odstraněného odpadu představovalo v roce 2008 rozhodující podíl **skládkování** (dosáhlo 84 %), v dalších letech se podíl snižoval a v roce 2012 činil 46,3 %. **Biologická úprava** odpadů měla opačný vývoj, v roce 2008 její podíl představoval pouze 9,6 %, v následujících letech se její podíl zvyšoval a v roce 2012 dosáhl zhruba polovinu objemu odstraněného odpadu. Další možností je **fyzikálně-chemická úprava**, nejvyšší podíl byl dosažen v roce 2010 (téměř 15 %), nejnižší podíl (2,4 %) v předloňském roce.

...mezi ostatními způsoby nakládání převažují v posledních dvou letech terénní úpravy.

Více než padesátiprocentní podíl při nakládání s odpady zaujímají **ostatní způsoby**, mezi něž patří **využití odpadů na terénní úpravy**, které se na celkovém objemu nakládání s odpady podílely v roce 2012 v kraji 13 % a meziročně poklesly zhruba o 38 %. Ve struktuře ostatních způsobů nakládání činily v roce 2010 terénní úpravy 34,3 % a meziročně se snížily zhruba o desetinu. Další možností ostatních způsobů nakládání je **vývoz odpadu do zahraničí**, nejvyšší podíl byl dosažen v roce 2010 (42 % z objemu ostatních způsobů nakládání), v roce 2012 představoval 31 %. Na celkovém objemu nakládání s odpady se v roce 2010 podílel téměř 22 %, v dalších dvou letech zhruba 12 %.

Graf 4.9 Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora podle účelu v Ústeckém kraji (v %; průměr let 2008 - 2012)

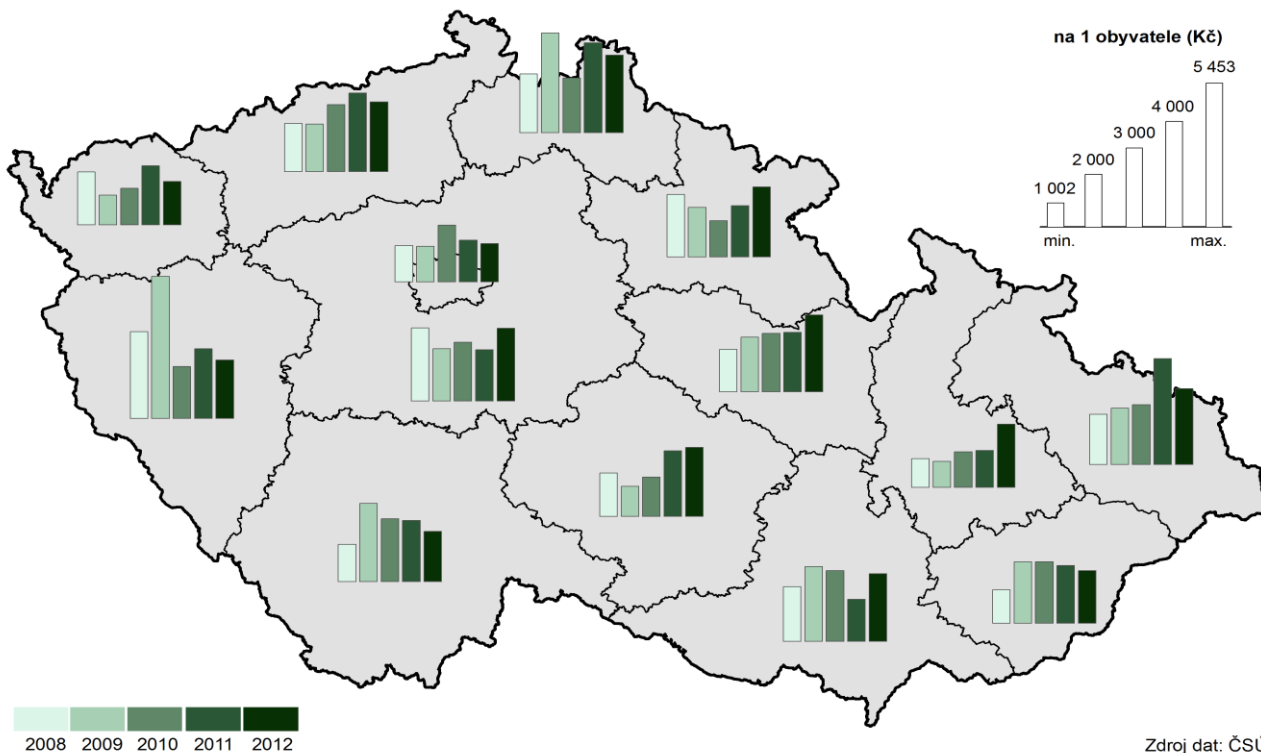

Meziroční snížení výdajů na ochranu životního prostředí.

Výdaje na ochranu životního prostředí v Ústeckém kraji rostly do roku 2011, kdy pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele dosáhly částky 3 009 Kč, v následujícím roce se výdaje snížily na 2 664 Kč. Meziroční pokles představoval 345 Kč (11,5 %) na obyvatele.

V členění podle účelu jsou za kraje k dispozici pouze data podle sídla investora. Výše uvedený graf znázorňuje pětiletý průměr podle struktury vynaložených finančních prostředků na investice a neinvestiční náklady. **Největší podíl investic** je kromě blíže nespécifikovaných investic, určen **na ochranu ovzduší a klimatu**. **Rozhodující objem neinvestičních nákladů** je vynaložen téměř stejným dílem **na ochranu ovzduší a klimatu** a **nakládání s odpady**.

**Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice
v krajích v letech 2008 až 2012**

Seznam použité literatury a informačních zdrojů

- [1] Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Ústeckého kraje v roce 2011, ČSÚ
<http://www.ustinadlabem.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/krajp/421364-12-xu>
- [2] Demografická ročenka krajů 2004 až 2013, ČSÚ, kód 130068-14
<http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/130068-14>
- [3] Věkové složení obyvatelstva v roce 2013, ČSÚ, kód 130064-14
<http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/130064-14>
- [4] Úmrtnostní tabulky za ČR, regiony soudržnosti a kraje 2012 až 2013, kód 130063-14
<http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/130063-14>
- [5] Trh práce v ČR – časové řady 1993 až 2013, ČSÚ, kód 250130-14
http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/250130-14-r_2014
- [6] Struktura mezd zaměstnanců v roce 2013, ČSÚ, kód 110026-14
http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/110026-14-r_2014
- [7] Vybrané údaje o sociálním zabezpečení v roce 2013, ČSÚ, kód e-3202-13
<http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/3202-13>
- [8] Makroekonomika za kraje v časové řadě, ČSÚ
http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_reg
- [9] Ukazatele výzkumu a vývoje podle krajů České republiky, ČSÚ
http://www.pardubice.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/statistika_vyzkumu_a_vyvoje
- [10] Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin 2013, ČSÚ, kód 270141-14
<http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/p/270141-14>
- [11] Výsledky chovu skotu 2. pololetí 2013, ČSÚ, kód e-2122-13
http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/publ/2122-13-p2_2013
- [12] Výsledky chovu prasat 2. pololetí 2013, ČSÚ, kód e-2123-13
<http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/2123-13>
- [13] Bytová výstavba, stavební povolení – časové řady, ČSÚ
http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/bvz_cr
- [14] Dlouhodobý vývoj bytové výstavby v České republice, ČSÚ, kód e-8217-13
<http://www.pardubice.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/8217-13>
- [15] Vodovody, kanalizace a vodní toky 2013, ČSÚ, kód 280021-14
http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/280021-14-r_2014
- [16] Výdaje na ochranu životního prostředí 2012, ČSÚ, kód e-2005-13
<http://www.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/p/2005-13>
- [17] Statistická ročenka Ústeckého kraje 2013, ČSÚ, kód e-421011-13
<http://www.ustinadlabem.czso.cz/csu/2013edicniplan.nsf/krajp/421011-13-xu>

Internetové adresy:

Český statistický úřad - <http://www.czso.cz/>, <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>, <http://www.pardubice.czso.cz/>
Ministerstvo práce a sociálních věcí - <http://www.mpsv.cz/>
Integrovaný portál MPSV - <http://portal.mpsv.cz/>
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - <http://www.msmt.cz/>
Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR - <http://www.uzis.cz/>
Český hydrometeorologický ústav (emise) - <http://www.chmu.cz/>

Tabulková příloha

Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – vývoj životního prostředí

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Parubický	Kraj Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Měrné emise oxidu siřičitého REZZO 1–4 (t/km²)															
2008	2,2	3,6	2,1	1,0	1,2	3,0	11,2	1,0	1,5	2,9	0,4	0,6	0,8	1,4	4,3
2009	2,2	3,4	2,0	1,0	1,4	2,8	11,7	0,9	1,2	2,6	0,4	0,5	0,9	1,4	4,1
2010	2,2	3,1	2,1	1,0	1,0	2,9	10,9	0,8	1,3	2,9	0,4	0,5	0,8	1,2	4,1
2011	2,2	1,8	2,1	0,9	1,0	2,7	11,6	0,6	1,2	2,8	0,4	0,4	0,9	1,3	4,1
2012	2,0	0,8	1,9	0,8	0,9	2,8	10,6	0,5	1,1	2,6	0,4	0,3	0,7	1,2	3,7
2013
Měrné emise oxidů dusíku REZZO 1–4 (t/km²)															
2008	3,4	17,3	3,6	1,4	1,8	3,6	11,9	1,5	1,9	3,9	2,0	2,7	2,2	2,1	5,3
2009	3,2	16,3	3,4	1,3	1,6	3,3	11,8	1,4	1,8	3,6	2,0	2,6	2,1	2,0	5,0
2010	3,0	13,9	3,2	1,2	1,6	3,2	10,8	1,3	1,7	3,6	1,8	2,4	2,0	1,9	5,1
2011	2,9	18,0	3,1	1,2	1,4	2,8	10,0	1,3	1,6	3,3	1,6	2,2	1,9	1,8	5,0
2012	2,7	16,5	2,9	1,2	1,4	2,6	8,8	1,2	1,5	3,3	1,5	2,0	1,9	1,8	4,7
2013
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele (kg)															
2008	305	299	357	276	283	305	343	315	281	288	294	281	316	283	302
2009	315	302	364	283	311	311	335	284	280	283	340	297	333	318	325
2010	317	297	416	342	239	301	307	282	267	.	302	296	307	298	335
2011	320	307	517	310	240	311	320	287	277	273	311	279	300	291	293
2012	308	304	375	311	243	285	318	276	274	294	326	277	318	300	318
2013
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu (%)															
2008	14,3	15,0	11,1	12,1	14,3	9,6	13,1	19,6	21,4	20,0	15,0	10,8	16,0	14,0	15,3
2009	13,9	15,8	11,4	16,3	16,9	11,8	10,3	13,4	19,2	14,4	16,3	11,3	12,5	16,6	14,2
2010	15,9	16,0	11,6	17,5	18,6	14,2	13,5	13,3	18,4	.	16,7	12,5	14,3	16,5	15,8
2011	14,4	15,6	9,5	18,5	20,5	11,5	13,1	16,8	19,2	15,6	16,6	12,9	14,0	18,3	14,6
2012	13,9	16,3	10,7	14,4	18,3	12,8	11,5	13,5	17,1	13,5	16,2	12,3	13,5	17,2	13,4
2013
Podíl recyklovaného odpadu (vč. regenerace) z celkového nakládání s odpady (%)															
2008	18,6	17,2	8,6	22,1	27,5	11,8	9,4	7,4	14,2	10,2	8,2	24,2	11,6	17,5	30,0
2009	19,0	15,0	9,8	29,1	19,1	4,4	10,0	3,7	12,1	17,5	7,6	22,8	16,6	16,0	40,1
2010	17,6	10,0	13,0	21,9	17,1	9,1	9,7	4,3	12,0	7,9	6,2	25,3	19,4	12,2	32,7
2011	18,6	10,1	9,5	29,5	28,8	4,3	12,7	6,9	11,2	12,4	9,0	26,4	21,4	12,0	36,1
2012	20,4	12,2	13,0	26,0	26,4	38,5	13,9	7,8	10,3	13,5	11,5	25,7	17,8	14,3	39,2
2013
Specifické denní množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele (l)															
2008	94,2	122,0	90,2	88,1	96,1	95,6	87,5	89,3	88,0	84,9	83,4	93,2	86,5	81,6	98,1
2009	92,5	114,1	88,5	86,8	93,1	90,7	85,0	89,9	87,7	84,3	82,4	94,1	87,2	79,6	98,3
2010	89,5	104,4	90,0	86,4	90,6	88,5	83,2	87,0	86,7	81,8	80,1	90,1	84,3	79,0	94,3
2011	88,6	105,2	89,3	85,7	83,4	84,3	81,7	86,5	82,7	80,9	79,8	91,3	83,7	78,5	94,4
2012	87,9	106,3	88,6	86,6	81,6	82,9	79,3	84,0	81,8	79,5	79,7	92,6	83,5	76,8	91,5
2013	87,2	111,4	85,5	86,2	80,5	81,8	79,0	82,0	78,1	77,1	79,0	91,2	81,7	76,2	90,7
Požízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele (Kč)															
2008	1 949	1 396	2 802	1 418	3 330	2 025	1 845	2 249	2 395	1 629	1 661	2 090	1 102	1 279	1 925
2009	2 239	1 371	1 999	2 994	5 453	1 132	1 814	3 826	1 891	2 101	1 152	2 860	1 002	2 348	2 160
2010	2 153	2 177	2 246	2 403	1 994	1 391	2 555	2 089	1 386	2 235	1 511	2 709	1 371	2 357	2 288
2011	2 364	1 598	1 965	2 330	2 678	2 255	3 009	3 445	1 959	2 283	2 518	1 607	1 423	2 207	4 056
2012	2 438	1 468	2 786	1 920	2 245	1 662	2 664	2 973	2 681	2 947	2 649	2 594	2 428	2 007	2 911
2013

Tab. 2.1 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	osoby	835 891	836 198	836 045	828 026	826 764	825 120
v tom: muži		412 462	412 619	412 699	408 951	408 585	408 275
ženy		423 429	423 579	423 346	419 075	418 179	416 845
z toho podíl cizinců (bez azylantů)	%	4,2	3,8	3,7	3,7	3,7	3,9
Sňatky	počet	4 477	3 945	3 669	3 447	3 341	3 161
Rozvody	počet	2 889	2 805	2 573	2 319	2 294	2 252
Rozvody na 100 sňatků	počet	64,5	71,1	70,1	67,3	68,7	71,2
Živě narození	osoby	10 031	9 626	9 275	8 645	8 215	8 060
z toho mimo manželství	%	50,2	53,6	54,4	56,1	58,0	59,3
Úhrnná plodnost ²⁾		1,614	1,578	1,549	1,506	1,465	1,475
Potraty	počet	4 631	4 595	4 329	4 058	3 819	3 809
z toho umělá přerušeni těhotenství		2 989	2 901	2 765	2 680	2 444	2 448
Potraty na 100 narozených	počet	46,1	47,5	46,5	46,8	46,3	47,1
Zemřelí celkem	osoby	8 809	8 897	8 912	8 841	8 959	9 277
z toho podle příčin smrti:							
nemoci oběhové soustavy		4 348	4 502	4 432	4 205	4 374	4 378
novotvary		2 423	2 331	2 403	2 371	2 344	2 414
Přirozený přírůstek	osoby	1 222	729	363	-196	-744	-1 217
Přistěhovalí celkem	osoby	12 606	7 964	7 599	6 605	6 738	6 978
z toho z ciziny		6 673	2 472	2 167	1 682	2 102	2 071
Vystěhovalí celkem	osoby	9 117	8 386	8 115	6 831	7 256	7 405
z toho do ciziny		1 534	983	909	497	1 158	1 309
Přírůstek stěhováním celkem	osoby	3 489	-422	-516	-226	-518	-427
z toho s cizinou		5 139	1 489	1 258	1 185	944	762
Celkový přírůstek	osoby	4 711	307	-153	-422	-1 262	-1 644
Na 1 000 obyvatel středního stavu:							
živě narození	‰	12,0	11,5	11,1	10,4	9,9	9,8
zemřelí	‰	10,6	10,6	10,7	10,7	10,8	11,2
přirozený přírůstek	‰	1,5	0,9	0,4	-0,2	-0,9	-1,5
přistěhovalí	‰	15,1	9,5	9,1	8,0	8,1	8,4
vystěhovalí	‰	10,9	10,0	9,7	8,2	8,8	9,0
přírůstek stěhováním	‰	4,2	-0,5	-0,6	-0,3	-0,6	-0,5
celkový přírůstek	‰	5,6	0,4	-0,2	-0,5	-1,5	-2,0
Mrtvorozenost	‰	2,0	3,9	3,2	3,2	3,8	4,1
Kojenecká úmrtnost	‰	4,2	3,9	4,9	4,6	4,0	3,6
Novorozenecká úmrtnost	‰	3,0	1,9	3,1	2,9	2,3	1,9
Obyvatelstvo k 31. 12. ve věku ¹⁾ :							
0–14 let	osoby	126 837	127 116	128 212	127 990	128 524	128 800
%	%	15,2	15,2	15,3	15,5	15,5	15,6
15–64 let	osoby	597 980	594 705	590 843	577 193	568 628	560 986
%	%	71,5	71,1	70,7	69,7	68,8	68,0
65 a více let	osoby	111 074	114 377	116 990	122 843	129 612	135 334
%	%	13,3	13,7	14,0	14,8	15,7	16,4
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	roky	39,6	39,8	40,0	40,4	40,6	40,9
v tom: muži		38,1	38,3	38,5	39,0	39,2	39,5
ženy		41,0	41,2	41,4	41,8	42,0	42,3
Index stáří (65 a více let / 0–14 let) ¹⁾	%	87,6	90,0	91,2	96,0	100,8	105,1
Index ekonomického zatížení (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let) ¹⁾	%	39,8	40,6	41,5	43,5	45,4	47,1
Naděje dožití při narození (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	71,73	72,01	72,25	72,76	72,97	73,04
ženy	roky	78,48	78,52	78,59	78,70	79,01	79,00
Naděje dožití ve věku 65 let (dvouleté průměry) ¹⁾							
muži	roky	13,73	13,77	14,05	14,58	14,66	14,61
ženy	roky	17,28	17,28	17,42	17,47	17,65	17,67

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

²⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL (VŠPS)¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	706,8	710,2	708,6	700,8	698,9	696,9
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	24,8	23,4	22,4	21,4	21,7	20,7
střední bez maturity	%	39,4	40,6	40,1	38,8	38,5	37,3
střední s maturitou	%	30,5	29,4	29,9	31,0	30,1	31,6
vysokoškolské ²⁾	%	5,4	6,6	7,6	8,8	9,7	10,3
Pracovní síla	tis. osob	404,2	406,6	407,3	402,6	396,8	401,5
v tom: zaměstnaní v NH		372,0	365,7	361,9	363,0	354,1	363,7
z toho ženy		150,9	146,7	146,3	150,9	144,7	150,6
nezaměstnaní		32,1	40,9	45,4	39,6	42,7	37,8
z toho ženy		14,3	21,8	24,4	19,3	23,2	19,8
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo	tis. osob	302,7	303,6	301,3	298,2	302,2	295,4
z toho: studující (vč. učňů)		54,5	57,8	59,7	58,1	52,4	.
důchodci (starobní a invalidní)		184,7	187,7	185,9	186,0	189,8	.
Zaměstnaní v NH podle sektorů:							
zemědělství	%	2,8	2,1	2,1	2,5	2,2	3,0
průmysl a stavebnictví	%	43,7	44,1	43,8	43,9	42,8	40,3
služby	%	53,5	53,8	54,1	53,6	55,0	56,7
Zaměstnaní v NH podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	86,8	86,5	85,0	83,7	83,5	81,7
zaměstnavatelé	%	2,5	3,6	3,1	4,1	4,3	4,8
pracující na vlastní účet	%	9,8	9,4	11,5	11,6	11,5	12,0
Míra ekonomické aktivity	%	57,2	57,3	57,5	57,6	56,8	57,6
v tom: muži		69,2	68,4	68,1	67,8	66,8	67,6
ženy		45,7	46,6	47,3	47,7	47,1	48,0
Míra zaměstnanosti	%	52,6	51,5	51,1	51,9	50,7	52,2
v tom: muži		64,0	62,9	62,1	61,9	61,1	62,3
ženy		41,8	40,5	40,5	42,3	40,6	42,4
Obecná míra nezaměstnanosti	%	7,9	10,1	11,2	9,8	10,8	9,4
v tom: muži		7,5	8,0	8,9	8,8	8,5	7,8
ženy		8,7	13,0	14,3	11,3	13,8	11,6
NEZAMĚSTANOST k 31. 12. (MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání evidovaní úřady práce	osoby	45 657	59 976	61 947	58 087	61 589	65 820
z toho: ženy		24 113	29 777	30 349	28 965	30 758	32 497
absolventi škol a mladiství		2 945	3 657	3 606	3 401	3 655	3 999
osoby se zdravotním postižením		7 671	7 712	7 611	7 188	7 061	7 208
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti		13 430	16 291	15 239	11 179	9 440	10 157
dosažitelní		43 801	58 732	60 502	56 550	59 853	64 396
v tom podle věku:							
15–24 let		8 247	11 516	11 245	11 184	12 033	11 690
25–34 let		10 390	14 236	14 571	13 438	13 693	14 964
35–44 let		9 927	13 191	13 911	13 341	14 313	15 701
45–54 let		10 823	13 146	13 605	12 716	12 859	13 666
55 a více let		6 270	7 887	8 615	7 408	8 691	9 799
průměrný věk	roky	39,2	38,6	39,0	38,5	38,1	38,8
v tom podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	osoby	20 394	24 754	25 024	24 013	25 486	27 393
střední bez maturity	osoby	17 052	23 855	24 900	22 455	24 112	25 575
střední s maturitou	osoby	7 244	10 004	10 754	10 239	10 330	10 943
vyšší odborné vč. nástavbového	osoby	142	185	199	189	232	245
vysokoškolské	osoby	967	1 363	1 269	1 380	1 429	1 664

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

pokračování

	Měsíční jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
z toho podle klasifikace zaměstnání:							
nemanuální pracovníci	osoby						
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		4 869	6 582	6 593	5 172	3 422	4 794
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		9 376	13 191	14 127	14 652	13 164	18 430
manuální pracovníci	osoby						
kvalifikovaní (třídy 6–8)		10 089	15 329	15 906	13 249	12 155	17 042
nekvalifikovaní (třída 9)		18 373	21 508	21 696	21 305	17 360	24 627
z toho podle délky evidence:							
do 3 měsíců	osoby	14 210	15 757	17 290	13 986	14 058	12 658
3–6 měsíců	osoby	7 613	11 703	9 909	9 866	10 306	10 122
6–12 měsíců	osoby	6 502	13 280	10 631	9 342	11 314	12 260
od 1 roku do 2 let	osoby	4 859	8 296	11 656	10 403	10 275	12 691
více než 2 roky	osoby	12 473	10 940	12 461	14 490	15 636	18 089
Průměrná měsíční podpora v nezaměstnanosti	Kč	5 123	5 451	5 504	5 377	5 667	5 999
Podíl nezaměstnaných osob ⁴⁾	%	7,3	9,9	10,2	9,8	10,5	11,5
v tom: muži		6,8	9,8	10,3	9,7	10,3	11,4
ženy		7,8	9,9	10,2	9,9	10,6	11,5
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ⁵⁾	%	2,9	3,2	4,1	4,3	4,6	5,5
Volná pracovní místa	počet	4 485	1 721	2 238	1 974	1 786	2 345
Uchazeči na 1 volné pracovní místo	počet	10,2	34,8	27,7	29,4	34,5	28
ZAMĚSTNANOST CIZINCŮ							
Zaměstnaní cizinci k 31. 12.	osoby	15 649	14 161	14 434	14 374	.	.
z toho ze zemí mimo EU		11 929	10 439	10 047	9 616	.	.
v tom podle postavení na trhu práce:							
evidovaní na úřadech práce	osoby	7 636	6 026	6 561	6 834	.	.
z toho ženy		2 367	1 907	2 103	2 236	.	.
s platným živnostenským oprávněním	osoby	8 013	8 135	7 873	7 540	7 334	7 608
z toho ženy		2 255	2 265	2 228	2 108	2 038	2 063
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	136 462	143 205	142 773	141 628	141 653	.
na 1 obyvatele	Kč	163 568	171 272	170 823	170 925	171 220	.
průměr ČR = 100	%	88,4	89,9	89,7	89,8	89	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁶⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	24 198	24 593	24 874	23 174	23 816	23 938
v tom: muži		26 978	27 411	27 792	26 071	26 691	26 798
ženy		20 204	20 725	21 043	19 887	20 572	20 835
Medián mezd	Kč	21 156	21 487	21 860	20 581	21 334	21 506
v tom: muži		23 051	23 308	23 825	23 014	23 563	23 784
ženy		18 385	18 944	19 216	18 154	18 802	19 083
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA							
Počet vyplacených dávek celkem (vč. péstounské péče)	v tis.	1 906,8	1 693,2	1 505,7	1 252,8	1 217,2	.
z toho přídavek na dítě		1 063,8	883,6	705,7	647,1	625,4	.
Výdaje na dávky celkem (vč. péstounské péče)	mil. Kč	4 008 144	3 910 124	3 852 424	3 289 238	3 245	3 476
z toho přídavek na dítě		626 587	506 351	425 485	285 179	371	370
Výdaje na dávky státní sociální podpory (vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	4 804	4 676	4 609	3 970	3 922	4 208
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci)							
Příjemci důchodů	počet	216 306	219 965	223 069	223 751	228 276	228 028
z toho ženy		131 963	133 455	134 510	133 909	136 229	135 678
Příjemci starobního důchodu ⁷⁾	počet	113 515	117 463	125 822	129 478	132 434	132 525
z toho ženy		64 020	65 584	68 981	70 484	71 643	71 249
Příjemci předčasného starobního důchodu ⁸⁾	počet	28 398	31 356	33 616	38 192	39 965	40 982
z toho ženy		16 625	18 201	19 254	21 380	22 263	22 707
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu ⁹⁾	%	25,0	26,7	27,8	30,7	31,4	32,2

Tab. 2.2 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – sociální vývoj

dokončení

	Měšící jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
v tom: muži		23,8	25,4	26,6	29,9	30,6	31,4
ženy		26,0	27,8	28,8	31,3	32,1	32,9
Průměrná měsíční výše důchodu	Kč	9 309	9 678	9 749	10 145	10 326	10 471
v tom: muži		9 928	10 347	10 432	10 853	11 048	11 207
ženy		8 913	9 243	9 299	9 670	9 838	9 970
Průměrná měsíční výše starobního důchodu ⁷⁾	Kč	9 571	9 968	10 047	10 466	10 687	10 871
v tom: muži		10 745	11 190	11 245	11 690	11 934	12 126
ženy		8 664	9 003	9 059	9 441	9 628	9 792
Podíl průměrné výše starobního důchodu ⁷⁾ na mzdovém mediánu	%	45,2	46,4	46,0	50,9	50,1	50,6
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	tis. Kč	1 932 615	1 498 307	1 330 916	1 338 077	1 219 635	1 235 549
z toho dávky:							
nemocenské		1 518 649	1 092 602	934 613	887 420	805 059	837 543
peněžitá pomoc v mateřství		359 184	358 922	367 923	403 470	366 905	342 333
ošetřovné		54 441	46 519	28 159	46 808	47 169	55 179
ZDRAVOTNICTVÍ							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	počet	2 895	2 888	2 845	2 873	2 908	2 917
z toho lékaři v nestátních zařízeních		2 828	2 826	2 769	2 804	2 816	2 827
Lékaři na 1 000 obyvatel	počet	3,5	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5
Nemocnice							
lůžka	počet	5 299	5 327	5 122	5 108	4 978	4 873
hospitalizovaní pacienti	tis. osob	179	178	176	173	177	175
průměrná ošetřovací doba	dny	7,6	7,6	7,5	7,2	6,9	6,8
využití lůžek	dny	256,2	256,1	257,6	242,5	246,3	242
ŠKOLSTVÍ							
Děti, žáci a studenti k 30. 9.	počet						
mateřských škol		23 489	23 977	24 631	25 322	26 063	26 453
základních škol		70 599	68 636	68 036	68 342	69 095	70 179
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		41 546	41 155	39 781	37 705	35 514	33 777
vyšších odborných škol (denní studium)		1 239	1 379	1 487	1 472	1 417	1 437
Studenti vysokých škol (občané ČR) k 31. 12.	počet						
s trvalým bydlištěm v kraji		21 293	22 142	22 196	21 484	20 737	19 977
s místem výuky v kraji		12 811	13 265	13 391	12 758	12 271	11 856
z toho v prezenčním studiu	%	56,7	59,0	63,1	64,6	64,5	64,4
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	počet	2 207	2 748	3 029	3 034	3 011	2 799
KRIMINALITA, NEHODY							
Zjištěné trestné činy	počet	33 124	29 670	29 438	30 287	27 427	29 848
na 1 000 obyvatel		39,7	35,5	35,2	36,6	33,2	36,1
Objasněné trestné činy	počet	16 951	14 910	13 532	13 995	13 393	14 376
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	počet	84	72	60	54	59	48

¹⁾ do roku 2010 údaje vážené na data demografické statistiky před promítnutím Sčítání lidu, domů a bytů 2011

²⁾ zahrnuje vyšší odborné vzdělání

³⁾ zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

⁴⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁵⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁶⁾ Zdroj: MPSV ČR (Informační systém o průměrném výděлку) a MF ČR (Informační systém o platu a služebním příjmu); od roku 2011 jsou zahrnuti dříve nesledovaní zaměstnanci podniků s 1–9 zaměstnanci, zaměstnanci neziskových institucí a podnikatelů-fyzických osob

⁷⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 se invalidní důchod vyplácený ke dni dovršení věku 65 let mění na starobní důchod

⁸⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu (sólo) podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

⁹⁾ v letech 2010 až 2013 výpočet z příjemců starobního důchodu celkem bez příjemců starobního důchodu vzniklého přeměnou invalidního důchodu po dosažení věku 65 let

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
MAKROEKONOMIKA¹⁾							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	246 541	251 172	244 033	240 169	244 181	.
Vývoj HDP ve stálých cenách (předchozí rok = 100)	%	101,8	99,3	97,7	98,0	101,7	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	295 512	300 399	291 977	289 851	295 148	.
průměr ČR = 100	%	80,1	83,8	81,0	79,6	80,7	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	Kč	677 400	710 722	700 757	667 550	696 736	.
průměr ČR = 100	%	91,6	96,6	93,5	88,3	92,0	.
Hrubá přidaná hodnota (HPH)	mil. Kč	222 934	226 533	220 177	216 366	219 154	.
v tom sektory:							
primární	%	1,4	1,4	1,2	1,8	1,8	.
sekundární	%	49,4	48,5	48,4	47,2	48,3	.
terciární	%	49,2	50,1	50,4	51,0	49,9	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	67 611	70 432	87 699	80 314	73 885	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	Kč	81 041	84 236	104 929	96 928	89 307	.
průměr ČR = 100	%	82,0	95,4	118,6	110,3	105,7	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) podle místa pracoviště ²⁾	osoby	363 951	353 404	348 242	359 777	350 464	.
z toho zaměstnanci		313 184	300 478	291 552	297 380	288 746	.
NÁKLADY PRÁCE							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	29 485	29 101	29 506	30 050	30 657	.
z toho: přímé náklady		21 263	21 052	21 326	21 660	22 130	.
sociální požitky		353	314	309	309	298	.
sociální náklady a výdaje		7 585	7 544	7 692	7 877	8 053	.
personální náklady a výdaje		347	260	254	268	263	.
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	808	652	696	784	1 118	.
z toho: mzdové		331	294	325	342	479	.
financované z veřejných zdrojů		228	247	237	236	291	.
Zaměstnanci ve výzkumu a vývoji celkem	přep. os.	798	736	769	856	1 036	.
z toho výzkumní pracovníci		398	370	385	374	458	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE							
Domácnosti mající: ³⁾							
osobní počítač	%	39,2	46,6	53,7	59,3	61,1	.
internet	%	34,4	43,6	51,7	57,8	60,1	.
REGISTR EKONOMICKÝCH SUBJEKTŮ⁴⁾							
Registrované subjekty k 31. 12.	počet	175 521	174 621	176 422	178 718	179 126	172 030
z toho fyzické osoby		137 821	135 545	136 151	137 940	137 639	135 731
z toho živnostníci		122 547	126 147	128 151	129 916	129 398	117 892
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou k 31. 12.	počet	84 400	83 920	85 317	87 525	89 723	86 190
z toho fyzické osoby		63 852	64 723	64 488	66 277	66 967	64 654
z toho živnostníci		56 525	59 083	58 772	60 496	61 015	54 202
Vzniklé subjekty	počet	8 767	7 336	6 989	7 028	6 259	6 107
z toho fyzické osoby		5 402	5 060	5 173	5 300	4 538	4 225
z toho živnostníci		5 171	4 773	4 794	5 099	4 387	3 761
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Zemědělská produkce celkem ⁵⁾	mil. Kč	6 863	5 344	5 281	6 009	6 253	.
z toho: rostlinná produkce		4 773	3 793	4 074	4 589	4 679	.
živočišná produkce		1 843	1 368	1 094	1 275	1 416	.
Obhospodařovaná zemědělská půda	ha	222 404	222 025	217 183	215 889	217 306	219 753
z toho orná		157 747	155 663	151 350	150 383	151 494	152 818
Sklizeň: obilovin	t	592 686	533 439	480 480	565 186	463 914	529 657
brambor	t	16 058	15 214	11 935	12 972	10 597	8 256

¹⁾ data budou revidována; revidovaná data budou zveřejněna koncem roku 2014

²⁾ odhad celkového počtu zaměstnaných podle metodiky ESA95 (Evropský systém účtů 1995)

³⁾ tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2011 je vypočten z dat roku 2010, 2011 a 2012)

⁴⁾ vlivem zpřesnění dat podle Registru osob (ROS) nejsou údaje od roku 2013 plně srovnatelné s předchozími roky

⁵⁾ v roce 2012 semidefinitivní výsledky

Tab. 2.3 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – ekonomický vývoj

dokončení

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stavy hospodářských zvířat k 1. 4.							
skot	počet	41 303	39 149	38 380	37 188	36 628	36 246
prasata	počet	100 918	66 706	50 111	68 719	82 644	85 362
drůbež	počet	1 277 324	1 126 888	1 134 835	938 044	961 129	1 464 569
Výroba masa v jatečné hmotnosti celkem (bez drůbežího)	t	18 111	15 037	13 990	10 689	2 074	1 992
z toho: hovězí (včetně telecího)		2 694	2 338	1 979	1 324	1 078	1 054
vepřové		15 380	12 679	11 983	9 341	964	903
Výroba mléka	tis. l	65 658	62 513	55 872	54 090	55 914	55 084
Snáška vajec (komzumních)	tis. ks	112 288	74 999	81 045	91 723	76 503	25 051
LESNICTVÍ							
Zalesňování	ha	1 491	1 458	1 431	1 821	1 420	1 531
Těžba dřeva	m ³ b. k.	387 431	438 459	467 110	514 487	417 356	475 653
z toho nahodilá živelní		71 904	26 381	42 054	80 289	32 185	75 162
PRŮMYSL							
(za subjekty se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	182	190	175	169	170	164
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy celkem	mil. Kč	306 609	241 201	286 620	318 622	334 629	331 479
na 1 zaměstnance	tis. Kč	4 791	4 308	5 459	6 019	6 408	6 691
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	63 996	55 990	52 502	52 932	52 217	49 539
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	23 350	24 291	25 509	25 935	26 757	27 654
STAVEBNICTVÍ							
(za subjekty s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji)							
Průměrný počet subjektů	počet	65	60	53	52	51	47
Základní stavební výroba celkem	mil. Kč	14 450	15 897	13 080	11 825	9 764	9 116
na 1 zaměstnance	tis. Kč	1 896	2 163	1 993	1 977	1 719	1 740
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	7 621	7 348	6 563	5 980	5 680	5 238
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	24 410	27 909	28 558	26 634	30 204	25 962
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby celkem ⁶⁾	mil. Kč	23 198	26 129	22 887	22 527	15 845	16 780
z toho pro veřejné zadavatele		9 113	12 377	7 465	6 654	5 695	6 289
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Orientační hodnota staveb celkem	mil. Kč	24 087	29 261	28 763	33 252	43 203	14 260
z toho: budov (bytových a nebytových)		12 657	19 223	12 438	10 056	9 841	8 789
na ochranu životního prostředí		2 387	4 743	7 359	1 782	30 164	2 357
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	3 563	3 960	4 340	5 271	6 900	2 915
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty	počet	1 829	1 631	1 220	1 197	1 147	846
z toho v nových rodinných domech		901	943	829	777	739	517
Dokončené byty	počet	993	1 087	1 097	1 239	1 271	935
z toho v nových rodinných domech		774	832	860	791	861	647
Průměrná hodnota 1 m ² obytné plochy dokončeného bytu							
v novém rodinném domě	Kč	29 938	31 400	31 212	32 870	32 838	33 450
v novém bytovém domě	Kč	23 266	30 754	22 685	27 552	32 138	34 399
CESTOVNÍ RUCH⁷⁾							
Hromadná ubytovací zařízení k 31. 12.	počet	391	377	327	380	519	513
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních	počet	19 647	19 243	17 140	19 346	25 296	25 063
Hosté celkem	osoby	366 530	335 939	289 528	336 909	416 842	426 592
z toho ze zahraničí		129 169	104 906	98 001	122 121	143 710	147 225
Průměrná doba pobytu	dny	4,1	3,9	4,0	3,9	3,8	3,8
z toho hostů ze zahraničí		3,8	3,5	3,6	3,7	3,7	3,9

⁶⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

⁷⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013. Z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné.

Tab. 2.4 Vybrané ukazatele za Ústecký kraj – vývoj životního prostředí

	Měřicí jednotka	2008	2009	2010	2011	2012	2013
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda k 31. 12.	ha	276 367	276 138	275 921	275 682	275 490	275 319
z toho: orná půda		183 487	183 046	182 497	181 941	181 629	181 295
zahrady a ovocné sady		14 910	14 909	14 928	14 925	14 943	14 926
trvalé travní porosty		71 223	71 428	71 835	72 233	72 407	72 581
Nezemědělská půda k 31. 12.	ha	257 087	257 314	257 535	257 767	257 961	258 138
z toho: lesní pozemky		160 207	160 670	161 019	161 782	161 960	162 313
zastavěné plochy a nádvoří		9 241	9 269	9 369	9 350	9 338	9 380
EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ (MZe)							
Ekologičtí zemědělci	počet	127	173	214	242	246	238
Výměra půdy v ekologickém zemědělství	ha	30 304	32 969	36 279	40 662	41 922	44 011
Výměra půdy v přechodném období	ha	7 521	8 465	7 109	5 157	3 984	1 349
Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy	%	13,7	15,0	15,7	16,6	16,7	16,5
VODOVODY A KANALIZACE							
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	87,5	85,0	83,2	81,7	79,3	79,0
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	81,5	81,4	81,5	82,5	80,6	82,0
z toho na kanalizaci s koncovou ČOV		77,6	77,5	77,6	78,9	79,4	80,6
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	94,1	93,9	99,7	98,6	97,5	97,5
OVZDUŠÍ							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1-4)	t/km ²	0,97	0,93	0,96	0,90	0,96	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		0,39	0,35	0,38	0,38	0,36	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		0,32	0,34	0,33	0,31	0,30	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	11,20	11,69	10,87	11,65	10,60	.
z toho velké stacionární zdroje (REZZO 1)		10,80	11,29	10,43	11,24	10,28	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	11,91	11,77	10,77	10,01	8,75	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		10,37	10,27	9,43	8,73	7,52	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,42	1,38	1,21	1,16	1,10	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4) ¹⁾	t/km ²	4,91	4,80	4,63	4,30	6,19	.
z toho: velké stacionární zdroje (REZZO 1)		1,34	1,40	1,58	1,62	1,65	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		2,51	2,38	1,85	1,71	1,54	.
ODPADY							
Produkce podnikového odpadu na 1 obyvatele	kg	1 894	2 464	1 737	1 937	1 766	.
Produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	343	335	307	320	318	.
Podíl odděleně sbíraných složek komunálního odpadu	%	13,1	10,3	13,5	13,1	11,5	.
Odděleně sbírané složky komunálního odpadu na 1 obyvatele	kg	44,9	34,3	41,3	41,7	36,6	.
Nakládání s odpady celkem	tis. t	2 048	2 596	2 636	2 510	2 475	.
z toho nebezpečné odpady	%	4,7	6,2	10,5	11,3	11,1	.
Podíl využitých odpadů	%	23,3	23,8	22,7	30,0	41,9	.
z toho recyklovaných (vč. regenerace)		9,4	10,0	9,7	12,7	13,9	.
Podíl odstraněných odpadů	%	16,3	22,6	25,6	23,1	20,3	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Pořízené investice na ochranu životního prostředí podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	1 845	1 814	2 555	3 009	2 664	.
Investice na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	1 525 248	1 177 807	1 306 220	1 904 287	1 647 811	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	22,6	18,8	22,2	29,4	27,0	.
nakládání s odpadními vodami	%	13,9	14,8	14,2	15,3	31,5	.
nakládání s odpady	%	14,7	16,1	17,0	12,7	6,2	.
Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle sídla investora	tis. Kč	6 890 125	5 785 866	8 482 127	9 587 226	3 848 441	.
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	8,9	10,1	7,8	6,7	14,2	.
nakládání s odpadními vodami	%	10,5	12,8	9,9	9,6	19,1	.
nakládání s odpady	%	71,0	66,6	69,4	72,6	50,2	.

¹⁾ výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn novou metodikou s novou sadou emisních faktorů

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Obyvatelstvo k 31. 12. ¹⁾	2008	835 891	135 710	126 353	118 243	87 197	117 294	130 070	121 024
	2010	836 045	135 238	127 218	117 941	87 220	116 797	129 932	121 699
	2011	828 026	132 718	125 758	119 250	86 782	114 795	128 464	120 259
	2013	825 120	131 975	124 963	119 070	86 378	114 419	128 796	119 519
z toho cizinci (bez azylantů) (%)	2008	4,2	3,7	3,7	5,3	2,4	4,8	4,7	4,8
	2010	3,7	3,3	4,1	3,2	2,3	3,0	4,4	4,7
	2011	3,7	3,3	4,3	3,1	2,3	3,6	4,5	4,3
	2013	3,9	3,2	4,4	2,8	2,4	4,2	5,4	4,1
Přírůstek na 1 000 obyvatel:									
přirozenou měnou	2008	1,5	1,4	2,8	1,0	1,0	1,6	0,0	2,3
	2010	0,4	0,4	1,3	0,3	0,2	-0,4	0,1	1,0
	2011	-0,2	0,4	-0,4	0,4	-0,1	-1,5	-0,9	0,4
	2013	-1,5	-1,1	-1,1	-1,9	-1,0	-2,5	-2,4	-0,3
stěhováním	2008	4,2	0,6	2,0	8,2	4,6	3,3	6,7	4,5
	2010	-0,6	-4,1	4,8	-1,2	-0,7	-3,6	-0,5	1,0
	2011	-0,3	-2,1	-0,9	0,8	4,5	0,9	0,9	-4,6
	2013	-0,5	-3,1	-1,7	-0,2	-1,7	-2,7	6,5	-1,3
Podíl obyvatel k 31. 12. ve věku (%) ¹⁾ :									
0–14 let	2008	15,2	15,4	15,2	14,7	15,2	15,0	15,3	15,4
	2010	15,3	15,5	15,2	15,1	15,4	15,0	15,4	15,7
	2011	15,5	15,8	15,3	15,2	15,6	15,0	15,5	15,8
	2013	15,6	15,9	15,4	15,5	15,7	15,2	15,5	16,0
15–64 let	2008	71,5	71,3	72,8	70,8	71,3	71,9	71,3	71,2
	2010	70,7	70,4	72,2	69,7	70,6	71,2	70,4	70,2
	2011	69,7	69,1	71,3	69,1	69,7	70,2	69,4	69,1
	2013	68,0	67,1	69,6	67,2	68,2	68,7	68,0	67,2
65 a více let	2008	13,3	13,3	12,0	14,4	13,5	13,1	13,4	13,4
	2010	14,0	14,1	12,6	15,2	14,0	13,9	14,2	14,0
	2011	14,8	15,1	13,4	15,8	14,7	14,7	15,1	15,0
	2013	16,4	17,0	14,9	17,3	16,0	16,1	16,6	16,8
Průměrný věk k 31. 12. ¹⁾	2008	39,6	39,7	38,9	40,3	39,6	39,4	39,6	39,5
	2010	40,0	40,1	39,4	40,7	40,0	39,9	40,0	39,9
	2011	40,4	40,5	39,7	40,9	40,3	40,4	40,5	40,3
	2013	40,9	41,1	40,4	41,3	40,3	40,9	41,0	40,8
Index stáří (%) ¹⁾ (65 a více let / 0–14 let)	2008	87,6	86,4	79,2	98,1	89,1	87,2	87,9	86,5
	2010	91,2	90,7	82,9	101,0	90,7	92,6	92,3	89,3
	2011	96,0	95,9	87,5	104,0	93,8	97,9	97,7	95,1
	2013	105,1	107,2	96,7	111,2	102,1	106,1	107,0	104,4
Index ekonomického zatížení (%) ¹⁾ (0–14 let + 65 a více let / 15–64 let)	2008	39,8	40,3	37,4	41,2	40,2	39,0	40,3	40,4
	2010	41,5	42,1	38,6	43,5	41,6	40,5	42,0	42,4
	2011	43,5	44,7	40,3	44,8	43,5	42,4	44,0	44,6
	2013	47,1	49,0	43,6	48,7	46,5	45,7	47,2	48,8
Uchazeči o zaměstnání celkem k 31. 12.	2008	45 657	8 253	6 453	5 230	4 624	8 194	6 595	6 308
	2010	61 947	10 730	9 246	7 324	6 495	9 871	9 171	9 110
	2013	65 820	10 264	10 596	7 926	6 811	10 724	9 161	10 338
z toho:									
ženy	2008	24 113	4 319	3 402	2 742	2 334	4 356	3 647	3 313
	2010	30 349	5 126	4 566	3 597	3 027	5 119	4 700	4 214
	2013	32 497	4 965	5 363	3 884	3 362	5 603	4 559	4 761

¹⁾ v roce 2011 promítnuty výsledky Sčítání lidu, domů a bytů, které se uskutečnilo k 26. 3. 2011

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

pokračování

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
absolventi škol a mladiství	2008	2 945	500	412	350	268	473	516	426
	2010	3 606	605	488	443	392	584	577	517
	2013	3 999	629	602	539	432	789	519	489
osoby se zdravotním postižením	2008	7 671	1 525	1 032	1 025	868	1 066	1 236	919
	2010	7 611	1 426	1 037	1 051	863	1 051	1 147	1 036
	2013	7 208	1 183	1 074	953	852	919	1 212	1 015
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti	2008	13 430	2 589	1 967	1 939	1 725	1 765	1 741	1 704
	2010	15 239	2 660	2 264	2 304	1 915	1 945	2 104	2 047
	2013	10 157	1 754	1 586	1 713	1 199	1 351	1 204	1 350
dosažitelní	2008	43 801	7 974	6 213	5 010	4 429	7 911	6 249	6 015
	2010	60 502	10 533	9 105	7 196	6 136	9 702	8 851	8 979
	2013	64 396	9 967	10 396	7 817	6 477	10 651	8 862	10 226
Podíl uchazečů o zaměstnání z celkového počtu uchazečů k 31. 12. (%):									
ve věku 50 a více let	2008	27,4	29,0	27,4	31,2	30,2	26,0	24,6	25,1
	2010	25,3	26,6	26,1	28,2	26,0	23,9	22,1	24,7
	2013	25,0	24,0	26,9	25,8	25,6	24,8	24,1	24,3
evidovaných 12 a více měsíců	2008	38,0	38,0	35,2	31,3	33,0	44,3	39,8	39,7
	2010	38,9	40,5	38,4	32,2	35,3	42,8	38,8	41,6
	2013	46,8	45,8	47,6	39,8	43,1	50,9	44,8	52,1
Podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ²⁾	2008	7,3	8,2	6,8	6,0	7,1	9,4	6,7	7,0
	2010	10,2	11,1	9,9	8,8	10,0	11,7	9,7	10,5
	2013	11,5	11,2	11,9	9,8	10,9	13,5	10,2	12,7
v tom: muži	2008	6,9	7,7	6,3	5,6	7,0	8,8	6,0	6,6
	2010	10,3	11,3	9,8	8,8	10,6	11,1	9,4	11,2
	2013	11,4	11,4	11,5	9,7	10,9	12,6	10,2	13,7
ženy	2008	7,8	8,8	7,2	6,4	7,2	10,0	7,5	7,4
	2010	10,2	10,8	10,0	8,7	9,3	12,2	9,9	9,8
	2013	11,5	11,0	12,4	9,8	11,0	14,4	10,2	11,7
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob k 31. 12. (%) ³⁾	2008	7,3	8,2	6,8	6,0	7,1	9,4	6,7	7,0
	2010	10,2	11,1	9,9	8,8	10,0	11,7	9,7	10,5
	2013	11,5	11,2	11,9	9,8	10,9	13,5	10,2	12,7
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu - stav v prosinci (%) ⁴⁾	2008	25,0	24,6	27,7	14,6	27,1	30,5	27,4	23,5
	2010	27,8	29,0	30,4	17,0	29,8	33,0	29,0	26,5
	2013	32,2	34,3	34,5	22,0	35,0	37,1	32,5	30,7
v tom: muži	2008	23,8	24,2	26,4	15,3	27,2	27,1	23,6	23,3
	2010	26,6	28,7	28,8	17,6	30,0	29,7	25,1	26,5
	2013	31,4	34,4	33,2	23,0	35,8	33,7	29,0	31,2
ženy	2008	26,0	24,9	28,8	14,0	27,1	33,2	30,3	23,6
	2010	28,8	29,1	31,7	16,6	29,7	35,7	32,1	26,5
	2013	32,9	34,1	35,7	21,1	34,2	40,0	35,5	30,2

²⁾ podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na počtu obyvatel ve věku

³⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) na počtu obyvatel ve věku 15–64 let

⁴⁾ starobní důchod bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného

starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb., v roce 2010 a 2013 výpočet z

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele podle okresů Ústeckého kraje

dokončení

	Rok	Kraj celkem	v tom okresy						
			Děčín	Chomutov	Litoměřice	Louny	Most	Teplice	Ústí nad Labem
Zjištěné trestné činy na 1 000 obyvatel	2008	39,7	31,0	46,9	34,9	27,9	43,4	47,5	43,3
	2010	35,2	30,2	39,1	32,5	25,4	36,3	39,5	40,9
	2013	36,1	33,0	39,7	30,6	27,6	46,9	34,2	39,4
z toho násilné a mravnostní	2008	2,9	1,8	3,1	3,0	1,8	4,0	3,6	2,5
	2010	2,5	2,1	3,0	2,5	1,7	2,8	3,0	2,2
	2013	2,7	2,5	3,4	2,2	1,6	2,7	3,3	3,2
Soukromí podnikatelé (živnostníci) - počet vzniklých na 1 000 obyvatel	2008	6,2	5,9	6,9	6,6	5,8	5,6	6,3	6,1
	2010	5,7	6,1	6,1	5,9	5,6	5,5	5,3	5,7
	2013	4,6	4,3	5,2	4,6	5,2	4,4	4,3	4,2
Stavební práce dle dodavatelských smluv v tuzemsku podle místa stavby na 1 obyvatele (tis. Kč) ⁵⁾	2008	23 197,5	2 016,7	3 886,5	2 958,1	1 871,5	3 304,5	3 854,4	5 305,7
	2010	22 886,8	1 999,0	4 324,7	3 444,7	2 604,5	2 677,0	4 274,1	3 562,8
	2013	16 779,6	1 563,7	4 831,4	1 753,9	1 199,2	2 294,7	2 670,7	2 466,0
Počet bytů na 1 000 obyvatel:									
zahájených	2008	2,2	1,9	2,9	1,7	2,7	1,0	1,9	3,4
	2010	1,5	1,3	1,5	2,0	2,1	0,8	1,4	1,3
	2013	1,0	1,0	1,3	0,9	1,0	0,5	1,2	1,2
dokončených	2008	1,2	1,3	1,5	1,5	1,2	0,6	1,0	1,3
	2010	1,3	1,3	0,9	2,1	2,2	0,8	1,1	1,2
	2013	1,1	1,0	0,9	2,0	1,3	0,7	1,0	1,1
Hromadná ubytovací zařízení ⁶⁾ :									
lůžka	2008	19 647	5 874	3 634	2 777	1 284	1 167	3 026	1 885
	2010	17 140	4 684	3 254	3 266	920	1 056	2 754	1 206
	2013	25 063
lůžka na 1 000 obyvatel	2008	23,5	43,3	28,8	23,6	14,8	10,0	23,3	15,6
	2010	20,5	34,6	25,7	27,7	10,5	9,0	21,2	9,9
	2013	30,3	50,7	37,4	33,4	21,7	21,3	25,6	17,7
Podíl na celkové výměře k 31. 12. (%):									
orné půdy	2008	34,4	11,9	24,5	58,3	59,9	20,2	17,5	12,7
	2010	34,2	11,4	24,2	58,2	59,7	20,2	17,4	12,5
	2013	34,0	10,9	24,2	58,1	59,4	19,9	17,3	12,4
zastavěných ploch	2008	1,7	1,6	1,2	1,9	1,6	1,8	2,2	2,2
	2010	1,8	1,6	1,4	2,0	1,6	1,8	2,2	2,2
	2013	1,8	1,6	1,4	2,0	1,6	1,8	2,2	2,2
Měrné emise (t/km ²) (REZZO 1–3):									
tuhých znečišťujících látek	2008	0,6	0,4	0,9	0,4	0,5	0,9	1,0	0,5
	2010	0,6	0,4	0,9	0,4	0,6	0,9	0,9	0,3
	2012	0,6	0,4	1,0	0,4	0,2	1,6	0,6	0,3
oxidu siřičitého	2008	11,2	1,0	23,5	2,5	5,2	32,0	24,1	5,5
	2010	10,9	1,1	20,5	2,9	7,1	28,8	23,3	6,3
	2012	10,6	0,9	15,4	3,1	0,4	54,7	20,2	6,8
oxidů dusíku	2008	10,5	0,4	23,1	2,5	12,5	15,8	17,3	4,6
	2010	9,6	0,4	19,7	2,5	12,5	15,7	14,2	4,3
	2012	7,7	0,4	14,1	3,0	0,2	38,2	9,9	3,6
oxidu uhelnatého ⁷⁾	2008	2,4	1,9	2,1	3,2	2,0	3,7	2,0	2,3
	2010	2,8	2,1	2,7	3,6	2,7	3,8	2,1	2,5
	2012	4,7	5,4	3,5	6,0	2,6	8,6	4,1	4,1

⁵⁾ za subjekty s 20 a více zaměstnanci

⁶⁾ na základě výsledků projektu MMR "Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu" došlo k revizi dat o kapacitách a návštěvnosti za roky 2012 a 2013; z toho důvodu nejsou údaje před rokem 2012 srovnatelné

⁷⁾ výpočet emisí u REZZO 3 ovlivněn v roce 2012 novou metodikou s novou sadou emisních bilancí